

RAZISKAVE NA OBMOČJU REPELCA LETA 2000 IN 2002

Sl. 20: Most na Soči. Repelc in korita Idrijce ob izpraznitvi jezera januarja 2018; pogled z zahoda.
Fig. 20: Most na Soči. Repelc and the bed of the Idrijca after emptying the hydro dam in January 2018; view from the west.

TOPOGRAFSKI IN STRATIGRAFSKI PODATKI

Ledina Repelc leži na najnižji terasi na levem bregu Idrijce, manj kot 100 m od njenega sotočja s Sočo (sl. 2, 20). Domačini temu delu, kjer je danes sadovnjak, do osemdesetih let 20. stoletja pa so bile njive, pravijo tudi Skrtov Repelc po lastniku zemljišča. Do leta 2000 zemljišče še ni bilo arheološko preiskano, a naj bi bili pri gradnji stanovanjske hiše Most na Soči št. 70a na skrajnem jugovzhodnem območju te terase v petdesetih letih 20. stoletja odkriti prazgodovinski žgani grobovi, katerih gradivo ni ohranjeno. Nekaj lapornatih nagrobnih plošč od tam je obdržal Milan Mikuž z Mosta na Soči št. 61⁸⁹ in jih njegovi sorodniki še danes hranijo na vrtu. Pomemben je tudi zapis svetolucijskega župnika

Alojzija Carlija iz leta 1878 v *Kroniki fare sv. Lucije*, kjer navaja: *Tik izliva Idrije v Sočo, na njenem levem bregu, nekoliko nad robem, nad skalovjem, so pred kakimi 20 leti našli rimske starine. Eno dobro ohranjeno posodo – urne – rimske denarje, uhane, prstane, eno čudno podobo, dva mala konjiča z vozičkom in voznikom vred – menda Bog Apolon.* Temu pritrjuje tudi pismo, ki ga je Paolo de Bizzaro verjetno istega leta poslal Centralni komisiji za spomeniško varstvo na Dunaj. V njem je navedel seznam predmetov, ki jih je v župnišču hranil župnik Tomaž Rutar, Carlijev predhodnik, in so bili menda najdeni na levem bregu Idrijce blizu njenega steka s Sočo. V pismu se omenjajo halštatski nakitni predmeti, med drugim fibula z dvovprego, in rimski denar. Bizzaro je zapisal še zanimivo misel, da je moral biti na mestu odkritja teh najdb kraj za upepelitev – sežigališče oz. *Verbrennungsplatz*.⁹⁰

⁸⁹ Svoljšak 1983, 33.

⁹⁰ Svoljšak 1993, 137–138.

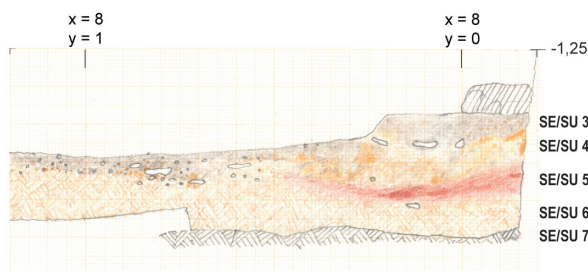
Sl. 21: Most na Soči – Repelc. Območji arheoloških izkopavanj l. 2000 in 2002 ter lega groba, odkritega l. 2016 na Lipičarjevem vrtu. M. = 1:1000.

Fig 21: Most na Soči – Repelc. Areas of the 2000 and 2002 archaeological investigations and the location of a grave discovered in 2016 at Lipičarjev vrt. Scale = 1:1000.

Z arheološkim izkopavanjem, ki je sledilo gradbenemu posegu v letu 2000, smo odprli 160 m² veliko območje na zahodnem delu terase (sl. 21). Razdelili smo ga na 10 kvadrantov (kv. 1–10), velikih 4 × 4 m, izhodiščna točka meritev pa je bila določena na višinski koti 155,77 m. Po gradbenem izkopu očiščeni profili so pokazali, da grobov na povsem uničenem delu verjetno ni bilo ali pa so bili ti morebiti že odstranjeni ob izravnavi zemljišča in odlaganju gradbenega materiala ob koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let 20. stoletja. Domnevo o arheološkem najdišču na tem območju so potrdile razpršene rimske in železnodobne najdbe, na katere smo naleteli že pri prvem čiščenju delno uničene površine.

V letu 2002 je bil raziskan še osrednji del terase (sl. 21). To območje izkopa je bilo razdeljeno na 19 kvadrantov, velikih 4 × 4 m, od teh niso bili v celoti raziskani kv. 6, 12, 12a, nekateri pa so bili samo delno izkopani (kv. 1, 1b, 2, 7, 5, 11, 7a, 8a, 9a, 10a, 11a). Območje izkopa je tako obsegalo 128 m². Za izhodiščno mersko točko je bila izbrana višinska kota 158,15 m.

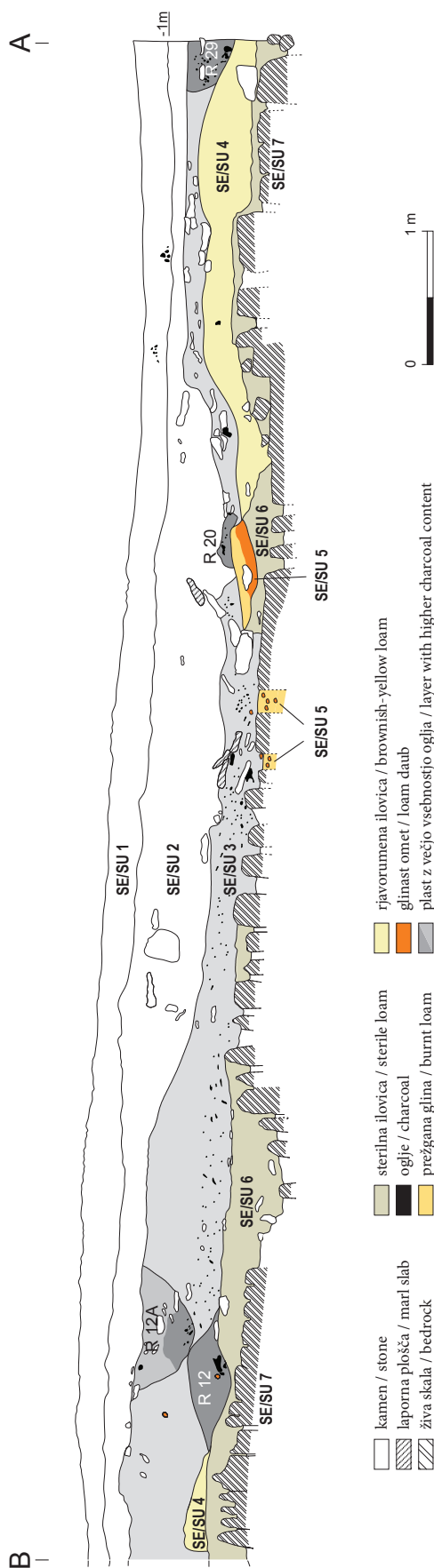
Z izkopom je bilo odkritih več plasti (sl. 22, 23) z arheološkimi ostalinami in najdbami iz različnih obdobj. Naravno podlago sestavlja apnenčasta skala (SE 7) in nad njo rjava do rumena zelo čista ilovica (SE 6).

Sl. 22: Most na Soči – Repelc. Prerez plasti med kv. 6 in 7/2000. M. = 1:20.

Fig. 22: Most na Soči – Repelc. Section through the layers between Grid Squares 6 and 7/2000. Scale = 1:20.

Delno ju je prekrivala kulturna plast s prazgodovinskimi naselbinskimi ostalinami (SE 5). Sledila je ilovnata zemljena plast rjavorumena do sive barve (SE 4), ki vključuje laporjev drobir in razen drobcov oglja nima drugih organskih primesi. Vanjo so segale jame nekaterih grobov. Naslednja je bila sivorjava zemljena ilovnata plast z lapornim drobirjem (SE 3), ki kaže ponekod sledi prežganosti. V plasti so bile tudi sive in rdeče lapornate

Sl. 23: Most na Soči – Repelc. Južni profil izkopa l. 2000. M. = 1:50.

Fig. 23: Most na Soči – Repelc. South section in the 2000 excavation area. Scale = 1:50.

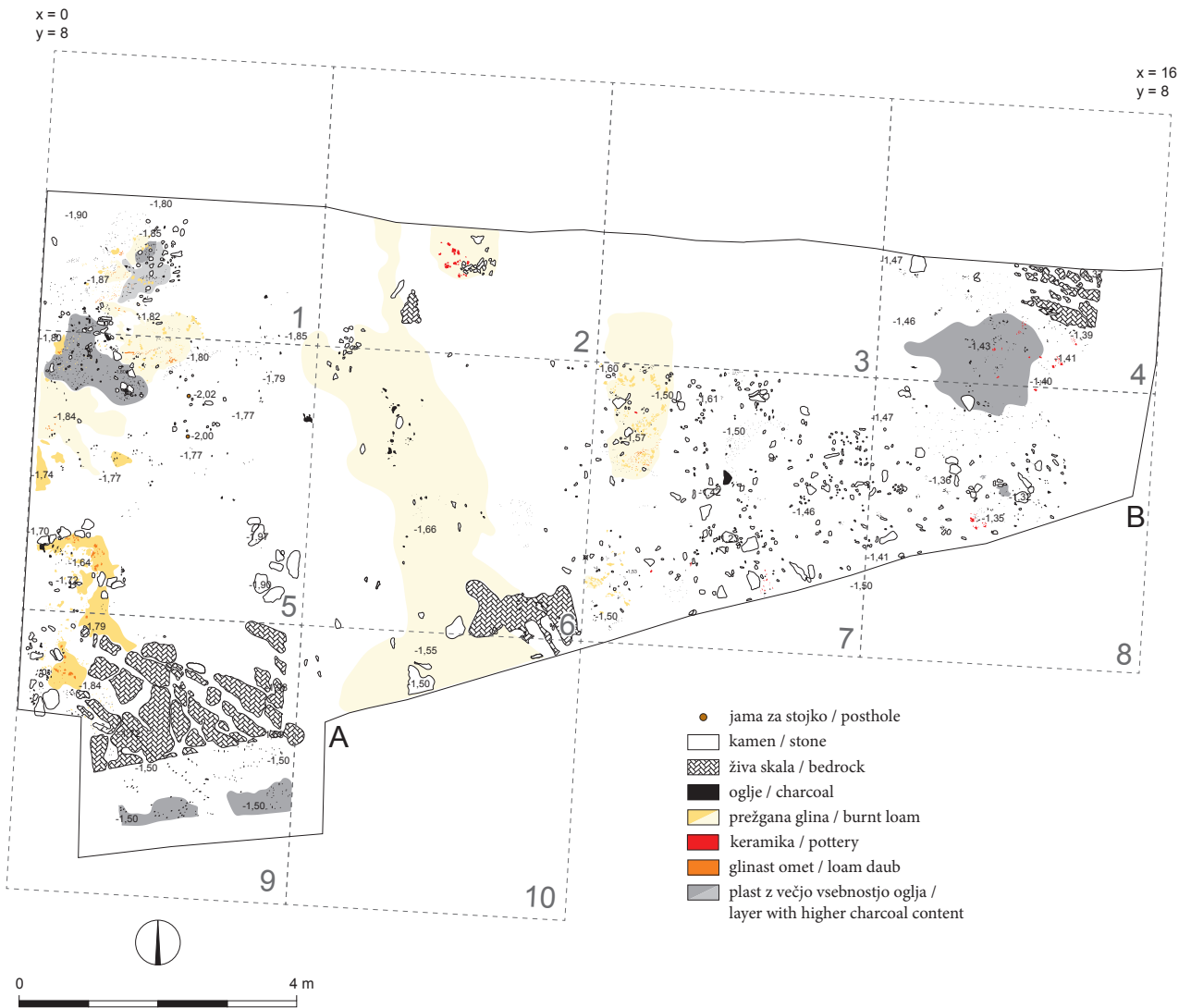
plošče, apnenčasti kamni (oblice) različnih oblik in velikosti ter razpršeni koščki lesnega oglja in sežganih človeških kosti. V njej so bile odkrite najdbe iz železne in rimske dobe, vanjo sta bila vkopana grobova R 12A (2000) in R 36 (2002), najden pa je bil tudi beneški soldo iz novega veka. Prekrivala jo je plast zemljenega ilovnatega kolvija (SE 2), sestavljena iz ilovice oker do svetlorjave barve z manjšimi lapornatimi vključki in brez arheoloških najdb. Vrhnja plast (SE 1) je bila v zahodnem sektorju že odstranjena z gradbenimi deli leta 2000. Naključne najdbe, ki so se ohranile, so izrazito novodobne, med njimi deli granat iz prve svetovne vojne ter recenent gradbeni material.

Tudi na leta 2002 raziskanem območju je vrhno plast, ki je bila strojno odstranjena, sestavljalo nasutje iz osemdesetih let 20. stoletja ter na nekaterih delih ornica, debela 30–40 cm. Vse do leta 1990 je bila celotna terasa v rabi kot njivska površina in je bila vsako leto strojno preorana. Pod že omenjenimi plastmi (SE 1, 2 in 3) so bili na severnem robu izkopa leta 2002 odkriti še žganinska jama z železnodobnimi in rimskimi najdbami (SE 98, 99), ob njenem severovzhodnem robu popločanje iz lapornatih plošč (SE 103), na vzhodnem delu pa suhi zid iz lapornatih plošč (SE 87), okrogla kamnita konstrukcija (SE 88) ter veliki okrogli rečni prodniki (SE 104; pril. 1/2).

NASELBINSKA PLAST (SE 5)

Na območju izkopa leta 2000 je naravno osnovo iz rjave do rumene in zelo čiste ilovice (SE 6), ki leži deloma na apnenčasti skalni podlagi (SE 7), prekrivala po velikem delu površine kulturna plast (SE 5), v kateri so bile zaplate temnorjave do rdečerjave prežgane ilovice, ostanki slabo prežganega hišnega glinastega ometa oker barve, razpršeno lesno oglje, zbit lapornat drobir, vodoravno položene plošče rdečega in sivega laporja, ostaline dveh stavbnih stojk ter odlomki prazgodovinske keramike (sl. 24–26; t. 15A: 1–11).

V severozahodnem delu izkopa (kv. 1) sta bili na sterilni ilovici odkriti zaplati zbitega lapornatega drobirja (sl. 24). Zdrobljene, vodoravno položene lapornate plošče (velike od 10 do 15 cm in debele 3 cm) so ležale tik nad poravnano živo skalo tudi ob jugozahodnem robu izkopa v kv. 9. Večja zaplata kamnitega drobirja

Sl. 24: Most na Soči – Repelc. Prazgodovinske naselbinske ostaline na l. 2000 izkopenem območju (SE 5). M. = 1:100.
Fig. 24: Most na Soči – Repelc. Prehistoric habitation traces in the area of the 2000 investigations (SU 5). Scale = 1:100.

Sl. 25: Most na Soči – Repelc. Prežgana naselbinska plast SE 5 v kv. 9/2000.
Fig. 25: Most na Soči – Repelc. Burnt habitation Layer SU 5 in Grid Square 9/2000.

Sl. 26: Most na Soči – Repelc. Odlomki prazgodovinske keramike v plasti SE 5 v kv. 9/2000.
Fig. 26: Most na Soči – Repelc. Fragments of prehistoric pottery in Layer SU 5 in Grid Square 9/2000.

se je širila tudi v severovzhodnem delu (kv. 4 in 8) ob živi skali in deloma na njej. Vodoravno ležeče plošče pretežno rdečega laporja so bile prav tako zaznane v kv. 5, kjer sta bila odkrita tudi ostanka stavbnih stojk (na $x = 2,22$, $y = 2,60$ in $x = 2,20$, $y = 3,18$). Domnevno gre za ostanke hodne površine na sterilni ilovici (SE 6), ta je bila mestoma po površju prežgana, v kv. 6 pa so bile v njej vidne okrogle sive lise s premerom 4 cm, zapolnjene z zdrobljenim lesnim ogljem (sl. 24). Interpretiramo jih kot stavbne ostaline.

Lapornat drobir in plošče ter rdečerjavo ožgano mrtvico je mestoma prekrival od 3 do 6 cm debel sloj slabo prežganega glinastega hišnega ometa oker barve in razsuto oglje, ki je bil izrazitejši v zahodnem in osrednjem delu. Verjetno gre za stavbno ruševino, v kateri so bili razpršeni odlomki lončenine. Stavbni ostanki se zanesljivo nadaljujejo proti zahodu izven izkopanega območja. Ruševino je prekrivala plast sivorjave zemlje, pomešane z ilovico, lapornim drobirjem in koščki lesnega oglja (SE 4). V kv. 1, 5, 6 in 9 so v stavbno ruševino segale jame grobov R 2, R 14, R 23, R 25 in R 26.

Ostanke naselbinske plasti smo zasledili tudi na raziskanem območju leta 2002, vendar je bila tam slabše prepoznavna. Kazala se je kot ožgana ilovnata plast z ogljem in ožganimi lapornatimi drobci nad skalnato geološko osnovo, ki jo je na vrhu prekrivala 15–20 cm debela plast rjave ilovice (SE 4) (sl. 27). Keramičnih ali kakih drugih najdb v njej na tem delu ni bilo.

Najdbe iz naselbinske plasti (t. 15A)

Keramika iz naselbinske plasti (SE 5) je bila prostoročno izdelana in črno ali rdečerjavo žgana, kakovostnejše so žgani predvsem glajeni črnosivi odlomki (sl. 26).

1. Odl. skodelice s trakastim ročajem; groba faktura; površina zunaj rdečkasta, znotraj siva, prelom temnosiv; rek. v. 12,3 cm; inv. št. TM 110 (sl. 56).
2. Odl. ustja sklede, površina rjava do temnosiva, prelom temnosiv; rek. pr. ustja 20,7 cm; inv. št. TM 696.
3. Odl. ravnega ustja lonca; površina opečnata do svetlosiva, prelom siv; rek. pr. ustja 14,7 cm; inv. št. TM 112.
4. Odl. ustja sklede; površina in prelom opečnata; vel. 2,1 × 2,4 cm; inv. št. TM 2025.
5. Odl. dna; površina opečnatordeča, prelom temnosiv; pr. dna 11,7 cm; inv. št. TM 164.
6. Odl. ravnega dna; površina oker do opečnata, prelom temnosiv; vel. 3,8 × 1,7 cm; inv. št. TM 107.
7. Odl. trakastega ročaja; površina rdeča do svetlorjava, prelom siv; š. 3,1 cm; inv. št. TM 106.
8. Odl. ostenja lonca; površina opečnata, prelom opečnat do siv; okras: z vtisi prstov razčlenjeno rebro; vel. 4,8 × 3,8 cm; inv. št. TM 165.
9. Odl. ostenja posode; površina opečnata, prelom siv; okras: z vtisi prstov razčlenjeno rebro; vel. 3,2 × 2,6 cm; inv. št. TM 220.

Sl. 27: Most na Soči – Repelc. Ostaline naselbinske plasti SE 5 v kv. 9/2002.

Fig. 27: Most na Soči – Repelc. Remains of habitation Layer SE 5 in Grid Square 9/2002.

10. Odl. ostenja; površina opečnata, prelom siv; okras: z vtisi prstov razčlenjeno rebro trikotnega preseka; vel. 3,4 × 2,5 cm; inv. št. TM 108.
11. Odl. hišnega ometa, prežgan; površina opečnata, prelom svetlosiv; vel. 4 × 2,9 × 3,4 cm; inv. št. TM 109.

GROBOVI

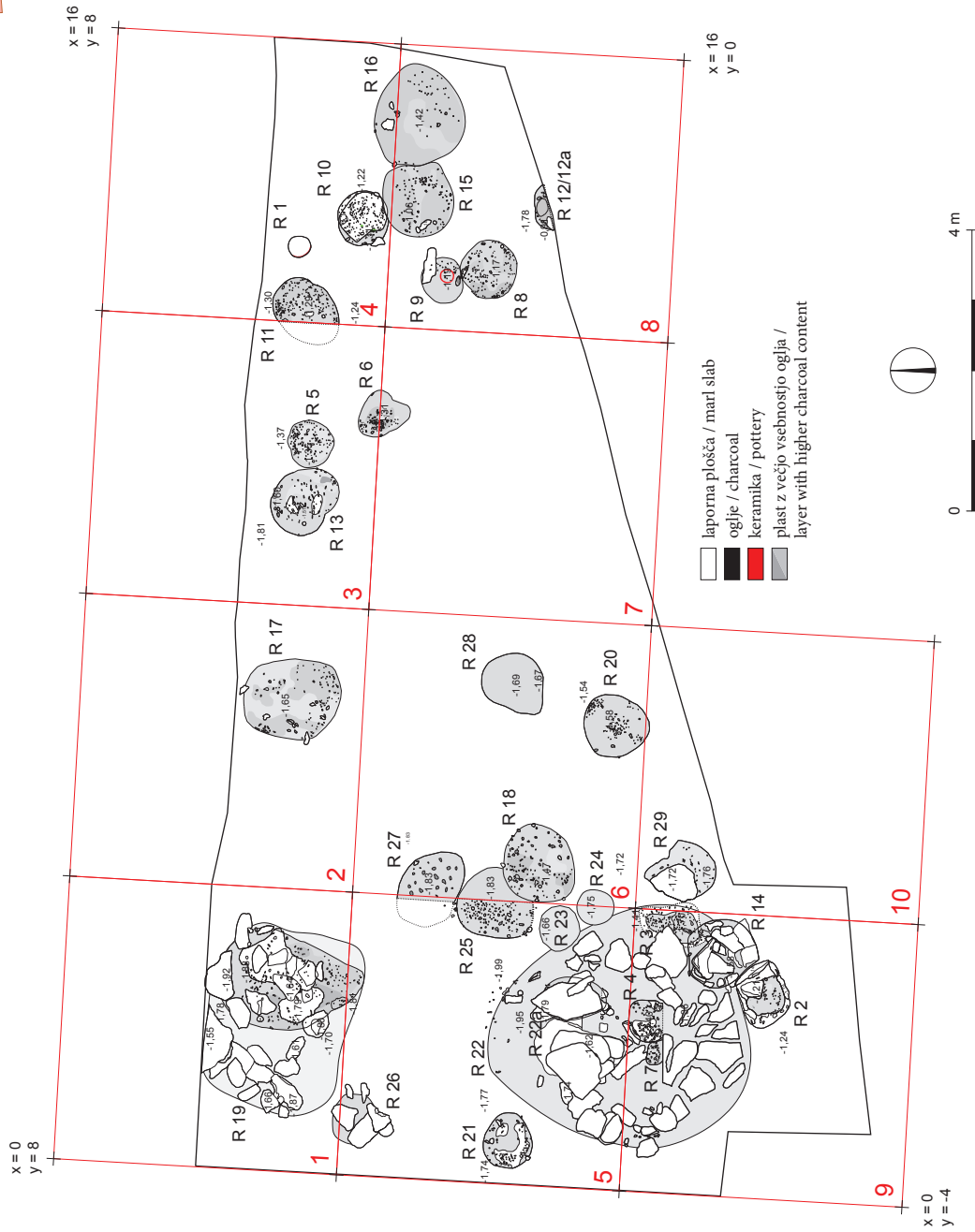
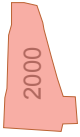
Na ledini Repelc odkrite grobove označujemo s kratico R in zaporedno številko (*pril. 1/1* in *1/2*). S številkami 5, 9, 11, 12, 15, 21, 22A, 24, 27 in 29 so označene jame, ki smo jih najprej opredelili kot grobove; pozneje smo jih ločili, ker v njih ni bilo človeških ostankov, številčenja pa nismo spreminjali.

Grob R 1 (t. 15B; 16A)

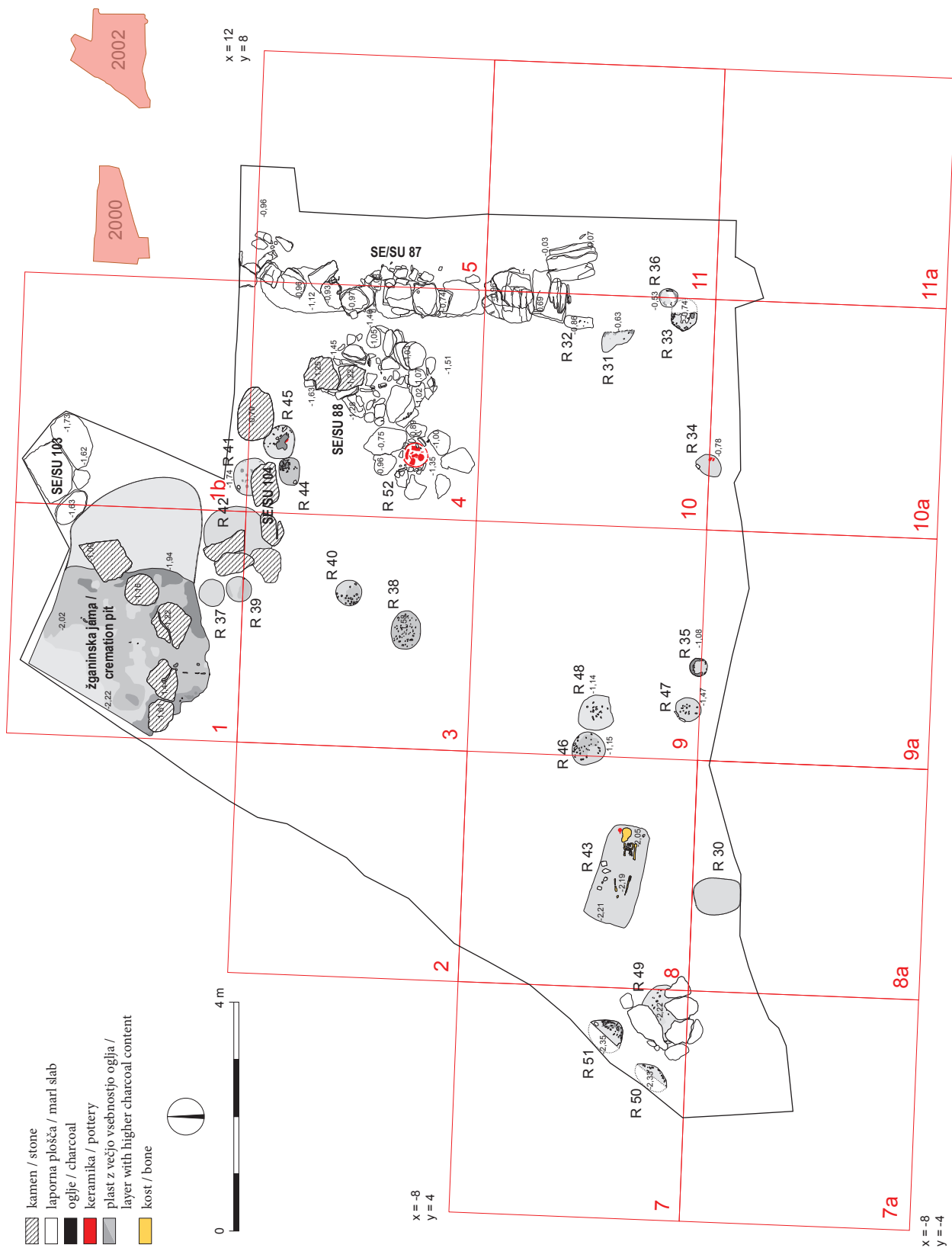
Žarni pokop. Grob je bil v zgornjem delu uničen. Grobna jama premera 35 cm je bila vkopana 25 cm v zemljeno ilovnato plast (SE 4). V jamo je bil položen lonec s sežganimi delci človeških kosti in lesnim ogljem (sl. 34). Lonec je bil v vrhnjem delu poškodovan, odlomki ustja in ramena pa razpršeni okrog grobne jame. Pod loncem je bil v jami najden železen nožiček, v zasipu jame pa steklena jagoda. Pribl. 30 cm od črepinj lonca so bile na vrhu ohranjene jame odkrite v plasti SE 3 zelene steklene jagode, ki verjetno (t. 71: 34) ne pripadajo grobni celoti.

V grobu je bila po ugotovitvah antropološke analize pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Odl. železnega nožička; d. 9,8 cm; inv. št. TM 1.
2. Odl. rumene steklene jagode z dvojnimi svetlo modro-belimi očesci; vel. 1,8 × 0,9 cm; inv. št. TM 184.
3. Odl. dna lončka; zunanja površina rjava, notranja siva, prelom temno siv; okras: poševni vrezi; rek. pr. dna 9,9 cm; inv. št. TM 218.

Pril. 1/1: Most na Soči – Repelc. Raziskano območje leta 2000. M. = 1:100.
 App. 1/1: Most na Soči – Repelc. Area investigated in 2000. Scale = 1:100.

Pril. 1/2: Most na Soči – Repelc. Raziskano območje leta 2002. M. = 1:100.

App. 1/2: Most na Soči – Repelc. Area investigated in 2002. Scale = 1:100.

4. Odl. lonca (žara); izdelan na lončarskem vretenu; zunanja površina opečnata, notranja opečnata (ustje), siva (rame), prelom siv; okras: vrezana valovnica in vodoravne linije; rek. pr. ustja 25,6 cm, rek. v. lonca 29,5 cm; inv. št. TM 2, 4.

- Odl. rimskodobne keramike; TM neinv.

Grob R 2 (t. 16B)

Žgani pokop. Grobna jama velikosti 70 × 70 cm je bila vkopana v sterilno ilovnato zemljeno plast (SE 6) in obložena s pokonci postavljenimi lapornatimi ploščami. Kamnit okvir je bil ohranjen ob severni, vzhodni in južni steni, na zahodnem delu je bil uničen. Južna stena je bila obložena z dvema manjšima ploščama, severna in vzhodna pa le z eno (sl. 35). Vzhodna plošča je prislonjena k večji plošči iz lomljenega, neobdelanega laporja, ki pripada konstrukciji groba R 14. Grobna jama je bila zasuta s sivo zemljo, debelo 13 cm in pomešano z lapornatim drobirjem ter koščki lesnega oglja, v njej so bili razpršeni redki drobci nedogorelih človeških kosti in trije železni žeblički, na njej pa je ležal večji kamen. Ob severnem robu je bila zunaj lapornatega okvirja opazna siva lisa okrogle oblike.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Železen žebliček; pr. kapice do 1,4 cm; inv. št. TM 5, 6.

- Dva železna žeblička (izgubljeni).

- Odl. keramike (najden izven groba); TM neinv.

Grob R 3 (t. 17A)

Žgani pokop. Obrisi jame so bili nejasni, vidna je bila kot sivočrna lisa s koščki oglja. V tlorisu je bila jama zaobljeno pravokotne oblike in je merila pribl. 80 × 80 cm. Z južne strani je bila deloma vkopana 14 cm globoko v zasip jame groba R 14, to je v rjavosivo plast zemlje s koščki laporjev, drobirjem, severni del jame pa je bil vkopan v ilovnato plast SE 4. V osrednjem delu jame je bilo največ lesnega oglja, tu so bili tudi bronast ročaj, železni žeblički in redke nedogorele človeške kosti.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Bronast ročaj patere z zaključkom v obliki ovnove glave in z likom gole ženske na valjastem obodu; ročaj je ožgan in obrabljen, v tulcu je ohranjen zoglenel les drena (*cornus mas*); d. 12,9 cm, pr. 1,8 cm; inv. št. TM 15.

2–7. Šest železnih žebličkov; pr. kapice 1,2 cm; inv. št. TM 7–12.

8. Odl. železnega predmeta; vel. 2,5 × 2,3 cm; inv. št. TM 14.

- Odl. keramike, površina opečnate barve; TM neinv.

Grob R 4 (t. 17B)

Žgani pokop. Obris grobne jame se na vrhu ni jasno ločil od groba 7, temveč šele pri poglobitvah. Skupaj sta merila v tlorisu 153 cm. Grobna jama je bila 80 cm široka in 38 cm globoko vkopana v sloj lapornatega drobirja in plošč (kamnita obloga groba 22). Do vrha ohranjenega dela je bila zapolnjena s črnosivo zemljo, ki je mešanica izkopane ilovnate zemlje in lesnega oglja. Polnilo je bilo temnejše v sredini jame, ob robovih je bilo več laporjevega drobirja. Oglja je bilo v njej veliko, ohranjeno je bilo v tudi do 2 × 2 cm velikih koščkih.

1–4. Odl. štirih železnih žebličkov; pr. kapice 1,4–1,7 cm; inv. št. TM 46–49.

- Odl. železa; TM neinv.

- Odl. prostoročno izdelane prazgodovinske keramike, vel. 5,3 × 3,0 cm; TM neinv.

Grob R 6 (t. 17C)

Žgani pokop. Grobna jama s premerom 90 cm je bila v tlorisu slabše vidna, v prerezu je bila kotanjaste oblike in je segala skozi ilovnato plast (SE 4) do plasti rumenorjave sterilne ilovice (SE 6) do globine 26 cm. Žganina s sežganimi človeškimi kostnimi ostanki je bila 15 cm na debelo posuta po dnu jame. Zasutje jame je sestavljal z ilovico in zemljo pomešan laporjev drobir.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Odl. ustja sklede, prostoročne izdelave; površina oker do siva, prelom siv; vel. 2,7 × 2,6 cm; inv. št. TM 1992.

2. Odl. keramike; površina oker; okras: vzporedne kanelure; vel. 1,2 × 1,8 cm; inv. št. TM 51.

- Drobec bronca; TM neinv.

Grob R 7 (t. 17D)

Žgani pokop. Grobna jama je bila 26 cm globoko vkopana v sloj laporja (kamnita obloga groba 22). V premeru je merila 60 cm. V njej je bilo precej manj oglja kot v grobu R 4, na katerega je mejila. Zasutje je bilo temnosivo z nekaj več oglja na vrhu grobne jame.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Železen žebliček; pr. kapice 1,5 cm; inv. št. TM 50.

- Košček železa; TM neinv.

Grob R 8 (t. 18A)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu okrogla s premerom 80 cm, v prerezu pa kotanjaste oblike.

Vkopana je bila 15 cm globoko v sivo ilovnato-lapornato zemljo (SE 4). Ob severnem robu jame so bili manjši kosi laporja. Zapolnjena je bila s sivočrno zemljo, pomešana z laporjevim drobirjem, koščki lesnega oglja in drobci redkih nedogorelih človeških kosti. Oglje je bilo bolj zgoščeno ob stenah vkopa, predvsem v zahodni polovici grobne jame. Na dnu je bila žganina iz mešanice pepela, lesnega oglja, drobnih nedogorelih človeških kosti (vel. do 0,5 × 0,5 cm) in odlomki manjših laporjev. Na severnem delu jame je bila debela le 1 cm, na južnem pa do 6 cm. V zahodni polovici jame sta v žganini ležala železen žbljiček in peresovina fibule.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Odl. peresovine bronaste fibule; d. 1,6 cm; inv. št. TM 53.
2. Železen žbljiček; pr. kapice 1,1 cm; inv. št. TM 52.
- Drobcu keramike; TM neinv.

Grob R 10 (t. 18B, 19A)

Žgani pokop. Grobna jama je bila 35 cm vkopana v ilovnato zemljeno plast (SE 4). V tlorisu je bila nepravilne okrogle oblike s premerom okoli 80 cm in neizrazita. Sivočrna lisa žganine na dnu jame je merila 35 do 45 cm v premeru in je bila 10 cm debela. V njej je bilo lesno oglje in zbrane večje nedogorele človeške kosti ter vsi pridatki (sl. 28). Grob je prekrivala 70 × 40 × 12 cm velika lapornata plošča, pod katero je bilo neizrazito zasutje z laporjevo ilovico in drobci lesnega oglja.

Po ugotovitvah antropološke analize je bil v grobu pokopan otrok v starosti 1–6 let.

1. Bronasta fibula s spiralnim zaključkom noge v obliki ovnove glave; na loku je pritrjena okrogla ploščica, okrašena s punciranimi pikami v koncentričnih krogih in pasom žarkasto usmerjenih iztolčenih reber. Ploščica je na lok pritrjena z zanko, v katero sta vdeti trikotni bronasti ploščici, okrašeni s punciranimi pikami; d. 7,8 cm, pr. ploščice 5,4 cm, š. peresovine 4,3 cm; inv. št. TM 22.
2. Bronasta trakasta fibula; okras: mrežasti vrezi; d. 7,8 cm, š. loka 1,3 cm; inv. št. TM 23.
3. Bronasta certoška fibula različice IIIa; d. 4,5 cm; inv. št. TM 21.
4. Odl. bronastega trakastega uhana z luknjico; okras: vzdolžni vrezi; vel. 2,2 × 1,3 cm in 2,3 × 1 cm; inv. št. TM 20/1.
5. Odl. bronastega trakastega uhana z luknjico; vel. 1,5 × 1,3 cm; inv. št. TM 20/2.
6. Odl. bronaste trakaste spiralne zapestnice; pr. 6,3 cm, š. traku 0,75 cm; inv. št. TM 24.
7. Odl. bronaste trakaste spiralne zapestnice; okras: prečni vrezi ob robovih; pr. 7,9 cm, š. traku do 0,75 cm; inv. št. TM 25.
- 8–9. Sivomodri stekleni jagodi z večplastnimi modro-belimi očesci, prežgani; pr. 2,8 do 3,2 cm; inv. št. TM 17, 26 (sl. 53).
10. Dvojna rumena steklena jagoda z modro-belimi očesci; pr. 1,7 cm; inv. št. TM 18.

Sl. 28: Most na Soči – Repelc. Lega pridatkov v grobu R 10.
Fig. 28: Most na Soči – Repelc. Position of goods in Grave R 10.

11. Odl. rumene steklene jagode z modro-belimi očesci; vel. 1,3 × 1 cm; inv. št. TM 19.
12. Odl. ustja lončka, dodelan na lončarskem vretenu; površina rjava do temnosiva, prelom temnosiv; db. ustja 0,3 cm; inv. št. TM 219.
- 5 odl. sivomodre steklene jagode z modro-belimi očesci, prežgana; inv. št. TM 16.
- 2 odl. rumene steklene jagode z modro-belimi očesci; TM neinv.
- Odl. črno žganega lonca iz okolice groba; TM neinv.

Grob R 12A (t. 19B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila vidna le v profilu in je bila 25 cm vkopana v plast SE 3. Zapolnjevala jo je mastna siva zemlja, pomešana s koščki lesnega oglja in večjo količino nedogorelih kosti (deli lobanje). Vrh grobne jame so prekrivali kosi lapornatih plošč, največji je meril 50 × 30 cm.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu 12A pokopana domnevno ženska, mlajša od 40 let.

Grob R 13 (t. 19C)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu ovalne oblike s premerom od 66 do 80 cm in 32 cm globoko vkopana v rjavo ilovnato-lapornato zemljo (SE 6), ponekod do skalne osnove (SE 7). Zapolnjena je bila z mešanico izkopane zemlje in žganine, vmes so bili večji kosi laporja (do 10 × 10 cm) in drobci lesnega oglja ter posamični delci nedogorelih kosti. Žganina, pomešana z zemljo, lesnim ogljem in odlomki sežganih človeških kosti, je bila zgoščena na dnu grobne jame, kjer je bil tudi odlomek železnega predmeta s koščnim ročajem.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Odl. železnega predmeta (noža?) s koščenim ročajem; d. 6,8 cm; inv. št. TM 58.
- Odl. keramike; TM neinv.

Grob R 14 (t. 20, 21A)

Žgani pokop. Grobna jama s premerom 56 cm je bila 36 cm globoko vkopana v plast sterilne ilovice (SE 6) do geološke podlage (SE 7). Dno jame je prekrivala izrazita žganina z nedogorelimi človeškimi kostmi, sprjetimi v kepo. V njej sta ležala par bronastih uhanov (t. 20: 6, 7) in odlomek srebrnega prstana (t. 20: 2). Žganino je pri dnu s severne strani obdajal vejnik, ki je ležal na sterilni ilovici, z južne strani pa odlomki kose (t. 21A: 8) in kopače (t. 21A: 9), položeni na apnenčasto osnovo (SE 7). V spodnjem delu zasipa grobne jame so ležali pod ploščo odlomki bronaste pletene vozlaste ovratnice (t. 20: 4) ter bronast prstan (t. 20: 1). Grobno jamo je prekrival sloj nagrobnih plošč iz svega in rdečega laporja, mednje je segal že vrhnji del zasipa z bronasto fibulo srednjelatenske sheme ($x = 3,38$, $y = -1,18$, $z = -1,71$) (t. 20: 5), delom vozlaste ovratnice in zaključkom votle bronaste ovratnice v obliki živalske (prašičje) glavice s sledovi železne rje.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu R 14 pokopana odrasla oseba, mlajša od 40 let.

1. Bronast prstan iz sploščene spiralno zvite žice; pr. 2,4 cm; inv. št. TM 42.
2. Odl. srebrnega prstana iz sploščene spiralno zvite žice; pr. 2,4 cm, db. žice 0,18–0,20 cm; inv. št. TM 43.
3. Odl. bronaste zapestnice z zankastima zaključkoma, spletene iz dveh žic; db. žice 0,5 cm; inv. št. TM 40.
4. Odl. bronaste ovratnice z zankastim zaključkom, spletene iz treh žic; db. žice 0,5 cm; inv. št. TM 39.
5. Bronasta fibula srednjelatenske sheme, peresovina je na lok natakajena; d. 6,7 cm; inv. št. TM 41.
- 6–7. Odl. dveh trakastih uhanov vrste Repelc, izdelanih iz bronaste pločevine s sledjo srebra; okras: iztolčene bunčice in vrezane valovnice; š. traku 1,5 cm; inv. št. TM 37, 38.
8. Trije odl. kratke železne kose (?), zvite in razlomljene; rek. d. 40 cm; inv. št. TM 33, 34.
9. Železna kopača s plavutastim nasadiščem; d. 28,5 cm; inv. št. TM 35.
10. Železen vejnik s plavutastim nasadiščem in ostanki lesene-ga toporišča v njem; d. 27,5 cm; inv. št. TM 36.
11. Ulit bronast zaključek ovratnice v obliki prašičje glavice; d. 3 cm; inv. št. TM 44.

Grob R 16 (t. 21B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu ovalne oblike s premerom od 115 do 130 cm. V preseku je bila trapezaste oblike in vkopana 53 cm globoko v rjavo laporjevo ilovico (SE 6). Dno je segalo do žive skale (SE 7), prekrito je bilo z nekaj cm debelo plastjo z večjimi

koščki lesnega oglja, na kateri so ležale manjše laporjeve plošče (vel. do $33 \times 12 \times 4$ cm). Jama je bila zapolnjena z izrazito sivo zemljo z redkimi koščki lesnega oglja in drobcami nedogorelih človeških kosti ter odlomki steklenih jagod.

Po ugotovitvah antropološke analize je bil v grobu pokopan otrok v starosti 1–6 let.

1. Odl. bronastega prstana; okras: snopom vrezov; d. 1,1 cm; inv. št. TM 64.
2. Odl. rumene steklene jagode z modro-belimi očesci; pr. 1,8 cm; inv. št. TM 118.
- 3–6. Odl. rumenih steklenih jagod z dvojnimi modro-belimi očesci; pr. 1,6–1,7 cm; inv. št. TM 62, 63, 179, 196.

Grob R 17 (t. 22A)

Žgani pokop (*bustum?*). V tlorisu je bila grobna jama ovalno pravokotne oblike, velika 110×130 cm, izrazit je bil zlasti njen južni rob zaradi močne koncentracije lesnega oglja (*sl.* 29), ob njenem vzhodnem robu je ležal odlomek keramike. V prerezu je bil obris jame manj jasen. Deloma je bila vkopana v laporjevo-ilovnato plast (SE 4), pretežno pa v čisto rjavo ilovico (SE 6) do globine 13 cm. Imela je navpične stene in na dnu izraziti kotanji. Žganina, sestavljena pretežno iz oglja s prežganim kamnitim drobirjem in prežgane zemlje, je bila zgoščena ob stenah in na dnu grobne jame. Tik pod majhnimi lapornatimi ploščami, položenimi na žganino, sta ležala odlomka keramike. Jama je bila zapolnjena z dokaj homogeno rjavosivo ilovnato zemljo, na zunanjem obodu jame so v rjavi ilovnati zemlji ležale nedogorele človeške kosti, nekaj jih je bilo tudi ob stenah v njej. V grobni jami sta bila najdena železna žeblička.

V rjavi ilovici (SE 6) pod grobno jamo so se v tlorisu kazale štiri pravilne okrogle lise, ki so nakazovale pravokotno ploskev. Jamice so merile 4 cm v premeru in do 12 cm v globino, zapolnjene pa so bile s čistim ogljem (zogleneli ostanki kolov).

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Železen žebliček; pr. kapice do 1,6 cm; inv. št. TM 66.
- Železen žebliček; pr. kapice do 1,4 cm; inv. št. TM 67.
- Odl. bronca; TM neinv.
- Keramični odl.; TM neinv.

Grob R 18 (t. 22B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila slabo vidna. Vkopana je bila v sivorjavo ilovico, pomešano z laporjevim drobirjem (SE 6). Njen obris je bil v prerezu zelo nejasen. Izrisana sta bila dva prereza jame, v prvem je njen premer znašal okoli 120 cm, ohranjena globina pa 23 cm, v drugem pa je njen premer 75 cm in domnevna

Sl. 29: Most na Soči – Repelc. Grob R 17 v prerezu z ostanki lesenih kolov na dnu jame.
 Fig. 29: Most na Soči – Repelc. Grave R 17 in section with visible remains of wooden posts on the bottom.

globina od 13 do 20 cm. Žganina z redkimi nedogorelimi človeškimi koščicami, odlomkom ploščatega železnega predmeta (odlomek nožnice meča) ter drobci lončenine in bronca je bila izrazitejša v vzhodni polovici vkopa. Na območju grobne jame je bila zaznana tudi jamica za kol, ki je bil dozdevno zabit skozi grobno jamo.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Odl. ustja bronaste posodice; vel. $1,6 \times 1$ cm, db. ustja 0,24 cm; inv. št. TM 71.
 2. Odl. železne nožnice za meč; vel. $6,3 \times 5,2$ cm; inv. št. TM 69.
 3. Železen kalotast gumb z bradavičastim nastavkom; pr. 3,4 cm; inv. št. TM 68.
 4. Železna kapica diskaste oblike, ki prehaja v železno pločevino; d. 1,91 cm; inv. št. TM 70.
- Odl. železa; TM neinv.
 - Drobci bronaste pločevine, verjetno deli posode; TM neinv.

Grob R 19 (t. 22C, 23A)

Žgani pokop skupaj z nežganimi konjskimi kostmi. Grobna jama oglate oblike je v tlorisu merila od 135 do 160 cm. Vkopana je bila 32 cm globoko v plast SE 4 in čisto rjavo ilovico (SE 6), njeno dno je segalo do žive skale (SE 7). Enotno polnilo jame je sestavljala rjava ilovica, pomešana z laporjevim drobirjem ter večjimi koščki lesnega oglja in žganino. V tem polnilu so bile razsute nežgane kosti konja, v južni polovici jame pa tudi drobne nedogorele človeške koščice. Tu so bili

najdeni še bronast košaričasti obesek, bronasti odlomki in steklene jagode. Na vrhu se je grobna jama kazala kot izrazito črnkasta lisa z močnimi primesmi oglja, ki jo je obdajal venec lapornatih plošč (sl. 37). Živalske kosti in zobovje so bili raztreseni tudi v okolici groba, npr. najdba konjskega zoba na $x = 2,77$; $y = 3,95$; $z = 153,87$.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba, mlajša od 40 let.

1. Bronast gumb noge bronaste certoške fibule; pr. 1,2 cm; inv. št. TM 138.
2. Bronast diskast gumb z loka (certoške) fibule; pr. gumba 1,6 cm; inv. št. TM 136.
3. Bronasta igla z ohranjenim navojem peresovine fibule; d. 7 cm; inv. št. TM 76.
4. Odl. peresovine fibule z ohranjenimi tremi navoji; š. 0,9 cm; inv. št. TM 137.
5. Odl. bronaste žice okroglega preseka; pr. 0,4 cm, d. 4 cm; inv. št. TM 123.
6. Bronast košaričast obesek s koničnim dnom; okras: mrežasti vrezji; v. 3 cm; inv. št. TM 72.
7. Bronast gumb z diskasto kapico; prežgan; pr. kapice 1–1,2 cm; inv. št. TM 78.
8. Odl. ostenja temnomodre steklene posodice (*amforiskos/arybalos?*) z belimi, rumenimi in svetlomodrimi nitmi, izdelan v kalupu; vel. $3 \times 1,3$ cm, db. 0,2–0,3 cm; inv. št. TM 150 (sl. 55).
9. Odl. rdeče steklene jagode z modro-belimi očesci in rumenimi bradavičastimi izrastki; vel. $1,9 \times 1,6$ cm; inv. št. TM 201.
10. Rumena steklena jagoda s štirimi enojnimi modro-belimi očesci; pr. 2,4 cm; inv. št. TM 198.

- 11–23. Odl. rumenih steklenih jagod z modro-belimi očesci, prežgani; pr. 1,9–2,5 cm; inv. št. TM 73, 183, 185, 190–193, 195, 197, 209, 691–693.
24. Odl. jantarne jagode; pr. 1,1 cm, š. 0,5 cm; inv. št. TM 181.
25. Odl. dna lončka iz gline s primesmi peska, prostoročno izdelan; površina sive barve, prelom siv; vel. 4 × 3 cm; inv. št. TM 75.
- Odl. železne pločevine; vel. 2,5 × 1,7 cm; TM neinv.
- Odl. bronaste igle fibule; d. 2,7 cm; TM neinv.

Grob R 20 (t. 23B)

Žgani pokop. Grobna jama v tlorisu okrogle oblike s premerom 80 cm je bila deloma vkopana skozi stavbno ruševino starejše naselbinske plasti (SE 5) (laporjeve plošče na vzhodni strani), deloma pa v mastno rume-norjavo ilovico (mrtvico) (SE 6). Njeno dno je segalo do žive skale (SE 7), globoka je bila 40 cm. Na skalnato dno jame je bila položena laporjeva plošča (velika 10 × 10 × 2 cm), ki jo je prekrivala okoli 6 cm debela plast žganine z ogljem. Zasip grobne jame je sestavljala mešanica žganine in zemlje, vmes so bili vrinki močnejše žganine. V zgornji polovici jame so bile v zasipu razpršene redke nedogorele kosti, koščki lesnega oglja in dva odlomka keramike. Grobno jamo je v zahodnem delu prekrivala laporjeva plošča (velika 25 × 15 × 4 cm).

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

- Odl. bronaste pločevine; TM neinv.
- Odl. keramike; TM neinv.

Grob R 22 (t. 23C, 24A)

Žgani pokop skupaj z nežganimi konjskimi kostmi. Grobna jama s premerom 1,60 m je imela v prerezu obliko obsežne kotanje, v najglobljem delu je bila 0,44 m globoka. Vkopana je bila v sterilno ilovico (SE 6) in je z dnom segala vse do geološke osnove (SE 7). Polnilo grobne jame sta sestavljali siva zemlja in žganina, ki je bila nekoliko bolj zgoščena tik nad dnom grobne jame v pasu oglja debeline od 4 do 8 cm in zahodno od laporjeve plošče, ki je ležala v sredini grobne jame in se je zaradi teže globoko ugreznila vanjo, skoraj do njenega dna. Zahodno je pod njo segala še ena laporjeva plošča debeline 7 cm. Dno grobne jame je na ravni površini žive skalnate osnove. Tu je bilo najdenih največ bronastih razdelilcev. Centralni del groba je prekrivala velika lapornata plošča, deloma zasuta z grobnim zasipom, to je sivorjavo, črnkasto zemljo, v kateri je bila primes laporjevega drobirja, pogoste so bile v njem tudi živalske kosti. Nekatere živalske kosti so ležale prav na pokrivni plošči velikosti 1,35 × 0,8 m in debeline do 0,36 m. Okoli nje je bilo še nekaj kamnov, tudi apnenčevih oblic. Grobno jamo je po vrhu obdajala kamnita konstrukcija

(okvir) iz lapornatih plošč velikosti 250 × 250 cm. Kamni okvir zapirata na vzhodni in zahodni strani dve večji laporjevi plošči (vzhodna: 0,52 × 0,36 m, db. 0,20 m, zahodna 0,61 × 0,20 m, db. 0,12 m), stranski steni pa sta založeni z manjšimi laporjevimi ploščami (sl. 36). Po grobni jami so bili razpršeni veliki kosi nežganih živalskih (konjskih) kosti, bronasti križni razdelilci ter odlomki ustja z ostenjem keramične posode.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno mlajša odrasla oseba ali morda starejši otrok ali mladostnik.

- 1–9. Devet bronastih križnih gumbov s po dvema zankama na spodnji strani; okras: prečni vrezi na krakih; pr. 1,8 cm; inv. št. TM 79–87.
10. Odl. železnega obročka; pr. 5,4–5,7 cm; inv. št. TM 134.
11. Rumena steklena jagoda z modro valovnico; pr. 1,3 cm; inv. št. TM 205.
12. Odl. lonca ali skleda z močno izvihanim ustjem; izdelan na lončarskem vretenu; površina rjava do siva, prelom svetlorjav; rek. pr. ustja 17 cm; inv. št. TM 89.
- Odl. bronaste igle; TM neinv.

Grob R 23 (t. 24B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila 23 cm globoko vkopana v rjavosivo plast laporjeve ilovice oz. laporjevega drobirja (SE 4) in je segala še v mrtvico (SE 6). Njen največji premer je znašal okoli 100 cm. Ob stenah jame se bile poševno postavljene majhne kamnite plošče – na južni strani iz sivega laporja, na severni pa iz rdečega. Dno jame je prekrival 10 cm debel sloj žganine, v kateri je bilo oglje, drobne nedogorele človeške kosti, pomešane z zemljo, ter bronasta certoška fibula. V plitvi okrogli kotanjici pod dnom jame je ležal bronast obroček. Jama je bila proti vrhu zapolnjena z izkopano ilovico, pomešano z laporjevim drobirjem in ogljem. V vrhnjem delu zasipa je bil najden gumb druge certoške fibule, pribl. 20 cm zahodno od njega pa odlomek železnega tulca ($x = 3,7$; $y = 0,7$; $z = -1,56$ m). V zasip sta bila zarita tudi delca granate iz prve svetovne vojne. Delci granat so bili razpršeni tudi v okolici drugih grobov v kv. 5 (pril. 1/1) na zahodnem delu izkopa.

Z antropološko analizo ni bilo mogoče ugotoviti starosti in spolne pripadnosti pokojnika (morda je šlo za odraslo osebo in/ali otroka).

1. Bronasta certoška fibula X. vrste; okras: na nogi vrez v obliki črke V; d. 12,3 cm; inv. št. TM 93.
2. Bronast narebren gumb loka certoške fibule X. vrste, ob strani ima luknjico; pr. 1,4 cm; inv. št. TM 95.
3. Bronast obroček s šestimi bradavičastimi izrastki; pr. z izrastki 3,5 cm; inv. št. TM 94.
- 4 odl. keramike; TM neinv.
- Odl. železnega tulca sulične osti; d. 6,1 cm; izgubljen.

Grob R 25 (t. 24C, 25)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu ovalne oblike s premerom 110–120 cm. V zahodnem delu ni bila jasno vidna, zato na tem delu obris ni povsem zanesljiv. Vkopana je bila 20 cm globoko v plast rjavosive laporjeve ilovice (SE 4). Zasip jame je sestavljala izkopana zemlja izrazitejše sive barve z drobcu oglja, ki se je dobro ločila od ilovice. Na dnu sredi jame je bila nasuta žganina v premeru 34 cm, v njej so bile izbrane nedogorele človeške kosti in oglje. Ob to izrazito črno liso je bil na jugovzhodnem delu jame položen ukrivljen in razlomljen železen meč. Pod njim je ležala zvita železna sulična ost s pokonci obrnjenim listom. Na vrhu zasipa ohranjenega dela grobne jame je ležala močno deformirana bronasta fibula latenske sheme.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla ženska ali morda mladostnik.

1. Bronasta fibula srednjelatenske sheme, deformirana; okras: vrezi; rek. d. 10,4 cm; inv. št. TM 103.
 2. Odl. ostenja keramičnega lonca; površina opečnata do siva, prelom siv; okras: glavničenje; vel. 5,7 × 4 cm; inv. št. TM 104.
 3. Železna mahaira; deformirana; rek. d. 69,2 cm, največja š. rezila 3,2 cm; inv. št. TM 101.
 4. Železna sulična ost; deformirana; rek. d. 37 cm; inv. št. TM 102.
- Odl. železne pločevine (iz okolice groba); TM neinv.

Grob R 26 (t. 26A)

Žgani pokop. Grobna jama je v tlorisu merila 71 cm, v globino pa 34 cm. Vkopana je bila skozi rjavo ilovico (SE 4) in prazgodovinsko naselbinsko plast (SE 5) do sterilne ilovice (SE 6), njeno dno je segalo še globlje v zajede skalne osnove (SE 7) (sl. 30). Dno jame je prekrivala žganina z ogljem in redkimi nedogorelimi kostmi,

Sl. 30: Most na Soči – Repelc. Vkop groba R 26 v naselbinsko plast SE 5.

Fig. 30: Most na Soči – Repelc. The pit of Grave R 26 dug into habitation Layer SU 5.

ta je bila v zahodni polovici debela od 6 do 10 cm. Jama je bila do vrha zapolnjena z mešanico izkopane zemlje, laporjevega drobirja in drobcev oglja, v zasipu je bil kos glinastega hišnega ometa.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

Grob R 28 (t. 26B)

Žgani pokop. Grobna jama ovalne oblike je v tlorisu merila 74–100 cm. Vkopana je bila do 20 cm globoko skozi čisto laporjevo ilovico v rjavo mastno ilovico (SE 6) in je v osrednjem delu segala do poravnane žive skale. Polnilo jame je bilo neizrazito, v njem je bil ohranjen drobec sežgane človeške kosti. Jama je bila pokrita z dvema lapornatima ploščama.

Antropološka analiza zaradi ohranjenosti le enega drobca kosti ni bila opravljena.

- Odl. keramike; TM neinv.

Grob R 30 (t. 26C)

Žgani pokop. Grob je bil delno uničen. Grobna jama je bila v tlorisu nepravilne okrogle oblike s premerom 65 cm, v profilu pa kotanjasta. Vkopana je bila 20 cm globoko v svetlorjavo zemljeno ilovnatno plast (SE 4) in še globlje v sterilno rumeno ilovico (SE 6). Zapolnjena je bila s temnejšo zemljo, v njej je bilo zelo malo lesnega oglja, kalcinirani človeški kostni ostanki pa so bili skoncentrirani predvsem v vrhnjem delu groba.

Po ugotovitvah antropološke analize je bil v grobu pokopan otrok v starosti 3–5 let.

1. Železen žebliček; pr. kapice 0,9 cm; inv. št. TM 864.
- Odl. bronastega prstana iz žice okroglega preseka; db. žice 0,4 cm; izgubljen.
- Železna žeblička; izgubljena.
- Odl. železa; vel. 3,1 × 2,0 cm; TM neinv.

Grob R 31 (t. 26D)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu nepravilne okrogle oblike s premerom okoli 90 cm. Vkopana je bila 20 cm globoko v ilovico (SE 4), njeno široko dno je ponekod segalo do skalne osnove (SE 7). V osrednjem delu je bilo več lesnega oglja in le nekaj drobcev sežganih človeških kostnih ostankov ter bronast kroglast obesek, medtem ko je fibula bila na skrajnem zahodnem delu jame zunaj zgoščene žganine. Na vrhu ohranjenega dela jame je ležala prevrnjena velika lapornata plošča v sekundarni legi, ki je prvotno verjetno pripadala zidu SE 87 na vzhodnem robu izkopa (pril. 1/2: kv. 10).

Antropološka analiza zaradi ohranjenosti le enega drobca sežganih človeških kosti ni bila opravljena.

1. Odl. bronaste dolgonožne fibule; okras: na nogi prečni vrezi, na loku pa vtisnjeni krožci s piko; d. 5,2 cm; inv. št. TM 860.
2. Bronast kroglast votel obesek; v. 3 cm; inv. št. TM 548.

Grob R 32 (t. 26E)

Žgani pokop. Grob je bil na severni strani omejen z lapornatim zidom SE 87 (*pril. 1/2: kv. 10*). Grobna jama je bila v tlorisu nepravilne okrogle oblike s premerom 40 cm, v profilu pa kotanjasta. Vkopana je bila 25 cm globoko v ilovico (SE 4) in je segala do skalne geološke osnove (SE 7). Na severni (konstrukcija zidu SE 87) in južni strani je bila obložena z navpično postavljenimi laporji, majhna lapornata plošča je bila položena tudi na dnu. Po celotni jami je bila razporejena močna žganina z drobci sežganih človeških kosti in pridatki; v njenem osrednjem delu je bil odlomek bronastega prstana. Na vrhu ohranjenega dela grobne jame so ležali majhni kosi laporja.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Odl. masivne bronaste zapestnice (ovratnice) ovalnega preseka; d. 5,4; inv. št. TM 861.
 2. Odl. bronastega prstana lečastega preseka; ožgan; zun. pr. 2,2 cm; inv. št. TM 862.
 3. Odl. bronaste igle; d. 2,4 cm; inv. št. TM 863.
 4. Odl. ročaja pekve, površina opečnato rjava, prelom rjav; vel. 5,4 × 4,2 cm; inv. št. TM 2024.
- Odl. bronca; TM neinv.
- Odl. ostenja posode opečnate barve, prelom temnosiv; vel. 2,3 × 1,9 cm; TM neinv.

Grob R 33 (t. 27A)

Žgani pokop. V tlorisu je bila grobna jama pravilne okrogle oblike s premerom 40 cm. Vkopana je bila 15 cm globoko v svetlorjavo ilovico (SE 4) vse do skalnate osnove (SE 7). Polnilo je sestavljala temna ilovnata zemlja z veliko lesnega oglja ter drobci kalciniranih človeških kosti, vrhnji del grobnega zasipa ni bil ohranjen. Steklina jagoda je bila na vrhu žganine ob južnem robu jame ($x = 7,65$; $y = 0,55$; $z = -0,71$).

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Modra steklina jagoda z belo valovnico; pr. 1,3 cm; inv. št. TM 859.
- 2 odl. črno žgane lončenine; TM neinv.

Grob R 34 (t. 27B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu slabo zaznavna in je merila okoli 45 cm, v prerezu je bila kotanjaste oblike. Vkopana je bila približno 20 cm globoko v svetlorjavo zemljeno ilovnato plast (SE 4) in je segala še v rumeno sterilno ilovico (SE 6). Zapolnjena je bila z drobirjem preperelega laporja, ogljem in sežganimi človeškimi kostmi. Koncentracija oglja in kosti je bila večja v srednjem delu polnila, v njej sta bila najdena bronast trakast uhan in žebliček, medtem ko je jantarna jagoda ležala prav na dnu grobne jame.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Odl. bronastega trakastega uhana; okras: vtisi krožcev s piko in vtolčen tremolo okras; š. traku 1,5 cm; inv. št. TM 831.
2. Bronast žebliček z diskasto kapico in trnom oglatega preseka; pr. kapice 1,5 cm; inv. št. TM 830.
3. Polovica jantarne jagode; pr. 0,8 cm; inv. št. TM 591.

Grob R 35 (t. 27C, 28A)

Žgani pokop. Obris grobne jame je bil dobro viden v tlorisu. Jama je bila vkopana v rjavo ilovnato plast (SE 4), njen gornji del je bil uničen. Ohranjeno dno grobne jame je zapolnjevala žganine debeline 5 cm z veliko koncentracijo žganih človeških kosti. Na vrhu žganine so bili vsi pridatki, razen razlomljene in deformirane sulične osti, ki je ležala na istem nivoju 20 cm jugovzhodno od njih.

Od 15 do 20 cm pod dnom groba in pod plastjo rjave ilovice (SE 4) so se pojavljale zaplate prežgane plasti z delčki oglja (SE 5) vse do geološke osnove (SE 7).

V grobu je bila po ugotovitvah antropološke analize pokopana odrasla oseba, mlajša od 40 let (in otrok?).

1. Odl. bronastega obročka okroglega preseka; pr. 2,1 cm; inv. št. TM 574a–c.
2. Odl. bronastega obročka (prstana) okroglega preseka; pr. 2,3 cm; inv. št. TM 573a–b.
3. Odl. bronaste cevčice; prežgana; d. 3,7 cm; inv. št. TM 573c.
4. Odl. bronaste žice; d. 1,2 cm; inv. št. TM 575a.
5. Odl. zvite bronaste žice, en je okrašen s prečnimi vrezji; db. 0,3–0,5 cm; inv. št. TM 572 a–e.
6. Železen obroček; pr. 6,1–6,4 cm; inv. št. TM 826.
7. Odl. železne žice; prežgan; d. 2,8 cm; inv. št. TM 575b.
8. Odl. železne sulične osti; razlomljena in deformirana; ohr. 11 odlomkov tulca in lista; rek. d. pribl. 29 cm, pr. tulca 2,4 cm, š. lista 5,0 cm; inv. št. TM 829.
9. Odl. železnega suličnega kopita; d. 4,7 cm, pr. toporišča 1,7 cm; inv. št. TM 827.
10. Železno šilo štirioglatega preseka; d. 13,7 cm; inv. št. TM 828.

Grob R 36 (t. 28B)

Žgani pokop. Grob je ležal približno 20 cm nad vrhom groba 33. Grobna jama, pokrita z lapornato ploščo, je bila v tlorisu ovalne oblike s premerom 35 cm, v prerezu pa kotanjasta. Vkopana je bila 20 cm globoko v svetlorjavo ilovnato plast (SE 3). Kostnih ostankov je bilo v grobni jami malo, lesno oglje je bilo izrazitejše na dnu.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Odl. lončka; površina zunaj rjava siva, znotraj siva, prelom temnosiv; okras: glavničenje; pr. ustja 9,5 cm; inv. št. TM 1171.

Grob R 37 (t. 28C)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu zelo dobro vidna kot okrogla črna lisa žganine s premerom 45 cm. Čeprav je na severni strani prehajala v žganinsko plast sežigališča, se je od nje jasno ločila. Vkopana je bila 15 cm globoko v sterilno ilovico (SE 6) in je segala skoraj do skalnate geološke osnove. Ohranjen je bil le spodnji del jame z žganino in drobci sežganih človeških kosti, odlomki lončenine ter nekaj nežganimi živalskimi kostmi.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana oseba nedoločljive starosti in spola, morda otrok.

1. Odl. dna z ostenjem; površina zunaj svetlorjava, znotraj siva; vel. 1,9 × 1,9 cm; inv. št. TM 2639.

- 2 odl. prazgodovinske keramike; TM neinv.

Grob R 38 (t. 29A)

Žgani pokop. Grobna jama okrogle oblike s premerom 55 cm je bila zelo dobro vidna v tlorisu in profilu (sl. 31). Na severni strani je bila vkopana v sterilno rumeno ilovico (SE 6) in je segala do apnenčaste skale (SE 7), na južnem delu pa je bila v celoti vkopana v apnenčasto osnovo (SE 7). Dno jame je prekrivala 24 cm debela plast goste črne žganine s kostmi. Kostnih ostankov je bilo veliko in so bili slabo žgani. V žganini so bili tudi ostanki organskega materiala (usnje?), prežgani amorfnosti koščki svinca, nežgan živalski zob in vsi bronasti pridatki. Proti vrhu ohranjenega dela jame je sledilo 12 cm debelo zasutje temnorjave zemlje, pomešane z ogljem, ilovnato zemljo in lapornatim drobirjem. Vrhni del grobnega zasipa ni bil ohranjen.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Odl. bronaste kačaste fibule vrste Fraore - Parma; d. 6,2 cm, inv. št. TM 832.

Sl. 31: Most na Soči – Repelc. Grob R 38 v prerezu.

Fig. 31: Most na Soči – Repelc. Grave R 38 in section.

2. Odl. bronaste peresovine fibule; močno prežgan; d. 2,7 cm; inv. št. TM 833.
 3. Odl. bronastega obroča; močno prežgani; d. 2,6–5,9 cm, db. 0,8–1,1 cm; inv. št. TM 834.
 - 4–5. Odl. bronaste spiralne zapetnice z zapognjenima koncema; okras: na zaključku snopi prečnih reber; d. 3,0–5,9 cm, db. 0,4–0,5 cm; inv. št. TM 835, 836.
 6. Odl. ukrivljene bronaste žice; prežgan; d. 4 cm; inv. št. TM 837.
 7. Odl. člena bronaste verižice iz dveh obročkov; pr. člena 0,8 cm; inv. št. TM 838.
 8. Odl. bronaste cevčice; okras: vrez; pr. 0,8 cm; inv. št. TM 839.
 9. Bronasta kroglasta glavica; pr. 0,8 cm; inv. št. TM 840.
 10. Odl. bronaste žice oglatega preseka; močno prežgan; d. 2,6 cm; inv. št. TM 841.
 11. Odl. bronaste cevčice; d. 1,4 cm; inv. št. TM 842.
 12. Odl. trakastih okovov z zakovicami in ostanki usnja; š. 1,3 cm; inv. št. TM 843.
- Amorfnosti koščki svinca v skupni teži 48 g; TM neinv.

Grob R 39 (t. 29B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila približno do polovice uničena. V tlorisu je bila okrogle oblike s premerom 40 cm, v prerezu pa kotanjasta. Vkopana je bila v plast čiste rumene ilovice (SE 6) in zasuta s polnilom temnorjave zemlje z drobci oglja in neznatnimi drobci sežganih kosti ter koščki prazgodovinske keramike. Na severovzhodni strani je bil ob jami položen velik prodnik. Gornji del jame ni bil ohranjen.

Antropološka analiza zaradi neohranjenosti delcev kosti ni bila opravljena.

Grob R 40 (t. 30A)

Žgani pokop. Grobna jama je bila ohranjenem le v spodnjem delu in je imela v tlorisu okroglo obliko s premerom 45 cm, v prerezu pa kotanjasto. Vkopana je

bila 7 cm globoko v rjavo ilovnato zemljeno plast (SE 4) in je segala še v sterilno rumeno ilovico (SE 6). Obdajal jo je kamnit venec iz lapornatih plošč, zapolnjena pa je bila s črnim polnilom iz lesnega oglja in sežganimi človeškimi kostnimi ostanki, v njem je bil tudi odlomek ostenja posode.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba, mlajša od 40 let.

Grob R 41 (t. 30B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu okrogle oblike s premerom 60 cm. Vkopana je bila 15 cm globoko v plast rumene sterilne ilovice (SE 6) in je bila dobro vidna. Zapolnjena je bila z močnim lesnim ogljem, ki je bilo enakomerno razporejeno po celotni jami, ter s kalciniranimi kostnimi ostanki, odlomki keramike in delci brona. V polnilu je bila tudi nežgana živalska kost. Vrhnji del jame ni bil ohranjen.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba, mlajša od 40 let.

1. Noga bronaste fibule z zaključkom v obliki živalske glave; okras: vrez; močno prežgana; d. 3,9 cm; inv. št. TM 867.
 2. Odl. bronastega trakastega uhana, močno prežgan; okras: vodoravni vrez; š. traku 0,6–0,8 cm; inv. št. TM 868.
 3. Bronasta igla fibule; močna prežgana; d. 4,4 cm; inv. št. TM 869.
 - 4–5. Modri obročasti stekleni jagodi; pr. 0,8 cm; inv. št. TM 870 in 871.
 6. Odl. ustja lonca; površina zunaj oker, znotraj sivorjava, prelom siv; rek. pr. ustja 14,8 cm; inv. št. TM 872.
- Bronasta kroglica; pr. 0,5 cm; TM neinv.
- Odl. keramičnih posod; TM neinv.

Grob R 42 (t. 30C)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu okrogle oblike s premerom do 95 cm. Vkopana je bila 25 cm globoko v čisto ilovico (SE 6) in je segala do skalne geološke osnove. Na dnu so se bili manjši lapornati kamni. Spodnji del je bil zapolnjen z enotno temnejšo zemljo, pomešano z lapornatim drobirjem in nekaj večjimi apnenčastimi oblicami. Žganina ni bila izrazita, ob drobcih sežganih človeških kosti je bilo nekaj lesnega oglja. Vsi pridatki so bili najdeni na vrhu ohranjenega dela jame, vrhnji del groba je bil uničen.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana oseba nedoločljive starosti in spola.

1. Odl. bronastega prstana; okras: prečni vrez; vel. 1,6 × 0,5 cm; inv. št. TM 853.
2. Bronasta persovina fibule; d. 1,7 cm; inv. št. TM 858.
3. Osem členov bronaste verižice iz nesklenjenih obročkov; pr. obročka 0,7 cm; inv. št. TM 857.
4. Odl. bronaste pločevine; vel. 2,2 × 1,3 cm; inv. št. TM 854.

5–7. Trije bronasti gumbki, prežgani; pr. 0,6–1,2 cm; inv. št. TM 855, 856, 2023.

8. Železno rezilo s kavljastim zaključkom; d. 7,5 cm; inv. št. TM 845.

9. Železen paličast predmet (šilo); d. 9,4 cm; inv. št. TM 846.

10. Odl. ustja lonca; površina oker; vel. 3,1 × 1,9 cm; inv. št. TM 847.

11. Odl. ostenja lonca; površina rjava do siva; okras: glavničenje; vel. 3,1 × 2,8 cm; inv. št. TM 848.

12. Odl. ostenja lonca; okras: metličenje, grafit; ožgan; vel. 5,7 × 3,9 cm; inv. št. TM 849.

13. Odl. ostenja lonca; površina zunaj oker, znotraj siva, prelom siv; okras: polkrožni vrez; vel. 4,0 × 3,6 cm; inv. št. TM 850.

14. Odl. dna lonca; površina siva do rjava, prelom siv; močno prežgan; vel. 3,4 × 2,3 cm; inv. št. TM 851.

15. Odl. dna lonca; površina svetlosiva do oker, prelom siv; vel. 2,5 × 1,5 cm; inv. št. TM 852.

- Odl. brona; TM neinv.

Grob R 43 (t. 31A)

Skeletni grob. Obris grobne jame ni bil jasno viden, vkopana je bila 26 cm globoko v sterilno ilovico (SE 6). Okostje je ležalo v iztegnjeni legi na hrbtu, usmerjeno V–Z z glavo na vzhodu. Kostni so bile slabo ohranjene, vretenca, rebra, medenica, epifize dolgih kosti so povsem strohneli. Ob desni temenici lobanje je bila priložena oljenka, na njej je ležal bronast novc.

Po ugotovitvah antropološke analize je bil v grobu pokopana domnevno moški, star 20–30 let.

1. Lončena pečatna oljenka vrste Loeschcke X, z žigom *SEXTI*; d. 10,5 cm; inv. št. TM 442.
2. Novc: L. Verus; as, kovan leta 161 v kovnici Roma, RIC 1291; hrani TM.

Grob R 44 (t. 31B)

Žgani pokop. Ohranjen je bil le spodnji del groba, na severovzhodni strani je bil poškodovan še z vkopom groba R 45. Grobna jama je bila slabše zaznavna, merila je pribl. 35 cm v premeru. Vkopana je bila 20 cm globoko v zemljeno ilovnato plast (SE 4) in v rumeno sterilno ilovico pod njo (SE 6). Njeno dno je bilo približno 15 cm nad skalnato osnovo. V neizrazitem polnilu jame so bili skromni delci sežganih kosti in pridatkov, odlomek trakastega uhana pa na vrhu ohranjenega dela grobne jame.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana oseba nedoločljive starosti in spola.

1. Odl. bronastega trakastega uhana s kaveljčkom, deformiran; okras: vzdolžni vrez; š. traku 1,1 cm; inv. št. TM 865.
- Drobcji brona; TM neinv.
- Odl. keramike; TM neinv.

Grob R 45 (t. 31C)

Žgani pokop. Obris grobne jame je bil v tlorisu nejasen, bolje je bila vidna v prerezu. V premeru je merila pribl. 80 cm, vkopana pa je bila 17 cm globoko v rumeno sterilno ilovico (SE 6). Imela je široko dno, izoblikovano v dve plitvi kotanji, ki sta prehajali druga v drugo, v eni je bila žganina z drobci sežganih človeških kosti skoncentrirana na dnu, v drugi bolj pri vrhu. Vrhnji del jame ni bil ohranjen. Odlomek bronaste certoške fibule je ležal na vrhu ohranjenega dela jame.

Kostni ostanki so bili preskromni za določitev starosti in spolne pripadnosti pokopane osebe.

1. Odl. bronaste certoške fibule vrste VIIe; d. 2,1 cm; inv. št. TM 873.
 2. Polovica bronastega žičnatega obročka; pr. 1 cm; inv. št. TM 874.
 3. Odl. ustja posode, izdelane prostoročno; zunanja površina je prevlečena z rjavordečim premazom, notranost rjava do oker, prelom svetlosiv; okras: metličenje na notranji strani; vel. 2,8 × 2,5 cm; inv. št. TM 876.
 4. Odl. posode, izdelane prostoročno; površina rjava do oker; okras: glavničenje; vel. 3,9 × 3,5 cm; inv. št. TM 877.
 5. Odl. izvihanega ustja lonca, izdelan prostoročno; površina zunaj rjava, znotraj opečnata, prelom siv; okras: metličenje na notranji strani; rek. pr. ustja 15,4 cm; inv. št. TM 875.
- 6 odl. različnih prostoročno izdelanih posod; TM neinv.

Grob R 46 (t. 32A)

Žgani pokop. V tlorisu je bila grobna jama okrogle oblike s premerom 45 cm, v prerezu pa kotanjasta. Vrhnji del jame ni bil ohranjen. Vkopana je bila 25 cm globoko v sterilno rumeno ilovico (SE 6). V južnem delu jame je bila žganina močnejša. Zapolnjena je bila s temno zemljo in lesnim ogljem ter redkimi kalciniranimi človeškimi kostmi, ki se po izkopu niso ohranili. V jami je bil najden le kremenov odbitek.

Antropološka analiza zaradi neohranjenosti delcev kosti ni bila opravljena.

1. Kremenov odbitek (kresilni kamen?); vel. 1,2 × 1,3 × 0,7 cm; inv. št. TM 866.

Grob R 47 (t. 32B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu nepravilne oblike s premerom 40 cm. Vkopana je bila 22 cm v sterilno ilovico (SE 6) in je segala do skalnate osnove, vrhnji del jame ni bil ohranjen. Zapolnjena je bila z ilovnatimi zemljo, pomešano z lesnim ogljem in ostanki kalciniranih človeških kosti, žganina s sežganimi človeškimi kostmi je bila skoncentrirana na dnu in v

osrednjem delu jame. Odlomki bronaste pločevine (deli narebrenne ciste) so bili najdeni v zgornjem delu jame.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Bronasta igla fibule z enim navojem peresovine; zvita; d. 11,5 cm; inv. št. TM 559.
- 2-3. Dva bronasta okova pravokotne oblike s po dvema zakovicama in trakasto zanko; okras: vtisi krožcev in vrezi na robovih; d. 3 cm; inv. št. TM 560b.
4. Odl. uvitega ustja posode iz bronaste pločevine; vel. 2,0 × 0,9 cm; inv. št. TM 560a.
- 5-6. Odl. posode iz bronaste pločevine z zakovico; vel. 1,9 × 1,6 cm in 2,0 × 1,7 cm; inv. št. TM 560a.

Grob R 48 (t. 32C)

Žgani pokop. V tlorisu je bila grobna jama okrogle oblike s premerom 50 cm. Vkopana je bila 25 cm globoko v geološko osnovo, vrhnji del ni bil ohranjen. Zapolnjena je bila z ilovnatimi zemljo, pomešano z velikimi delci oglja in kalciniranih človeških kosti. Odlomka bronaste certoške fibule sta bila na vzhodnem robu jame, na vrhu žganine (x = 1,05, y = 1,80, z = -1,41).

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Dva odl. bronaste certoške fibule X. vrste, različice b ali c; rek. d. 9,9 cm; inv. št. TM 581.
2. Odl. bronaste igle; d. 5,8 cm; inv. št. TM 583.
3. Odl. plašča bronaste posode z zakovico; vel. 2,8 × 2,4 cm; inv. št. TM 582.
4. Odl. bronaste pločevine z luknjico; vel. 2,0 × 1,3 cm; inv. št. TM 582.
5. Odl. bronaste pločevine, zapognjen; vel. 3,5 × 2,6 cm; inv. št. TM 582.

Grob R 49 (t. 33A)

Žgani pokop. V tlorisu je bila grobna jama vidna šele proti dnu kot temnejša lisa ovalne oblike s premerom 90 cm, v prerezu pa kotanjasta. Dno jame je segalo 40 cm globoko v plast sterilne rumene ilovice (SE 6). Zapolnjena je bila z zemljo, pomešano z razpršenim lesnim ogljem in delci kalciniranih človeških kosti. Skromna žganina je bila izrazitejša na dnu jame. Na vrhu so grobno jamo prekrivale velike lapornate plošče.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Bronast obesek v obliki pečene ure z odlomljenim ušescem; v. 3,4 cm; inv. št. TM 566.
- 3 odl. ostenja prostoročno izdelanega lonca; TM neinv.

Grob R 50 (t. 33B)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu ovalne oblike s premerom 60 cm, v prerezu pa kotanjasta. Vkopana je bila 15–20 cm globoko v plast rumene sterilne ilovice (SE 6), dno je imela rahlo zaobljeno. V temnejšem zemljenem polnilu so bili ostanki kalciniranih človeških kosti, oglja in pridatki.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana domnevno odrasla oseba.

1. Odl. bronastega trakastega uhana s kaveljčkom, prežgan; š. 1,5 cm; inv. št. TM 889.
- Odl. bronaste pločevine; vel. 1,3 × 1,2 cm; TM neinv.
- Odl. keramike, TM neinv.

Grob R 51 (t. 33C)

Žgani pokop. Grobna jama je bila v tlorisu ovalne oblike s premerom 65 cm. Vkopana je bila 25 cm globoko v sterilno rumeno ilovico (SE 6) in je imela široko ravno dno. Zapolnjena je bila s temnejšo zemljo, pomešano s kalciniranimi človeškimi kostmi, nekaj živalskimi kostnimi ostanki, drobcji oglja in pridatki, ki so bili neenakomerno razpršeni po jami.

Po ugotovitvah antropološke analize je bil v grobu domnevno pokopan otrok.

1. Odl. bronastega uhana vrste Repelc; d. 0,9 in 3,5 cm; inv. št. TM 887.
2. Odl. bronaste žice, ukrivljene na obeh koncih; d. 3,0 cm; inv. št. TM 885.
3. Odl. bronastega obročka; d. 3,6 cm; inv. št. TM 886.
4. Odl. železne nožnice meča; d. 3,9 cm; inv. št. TM 891.
5. Železno sulično kopito; d. 8,7 cm; inv. št. TM 893.
6. Odl. železnega predmeta; d. 5,1 cm; inv. št. TM 892.
7. Odl. ustja skleda ali lonca, izdelan na lončarskem vretenu; vel. 3,7 × 1,8 cm; inv. št. TM 888.

Grob R 52 (t. 34A)

Žarni pokop. Zgornji del groba je bil uničen. Ohranjeni del je bil vkopan v apnenčasto skalno osnovo. Jama je imela v tlorisu okroglo obliko s premerom 40 cm, vkop pa je bil prilagojen obliki in velikosti žare – pitosa (sl. 32). Grob je bil obdan z velikimi lapornatimi ploščami. V razlomljeni žari so bili odlomki prostoročno oblikovane posode rjave barve, košček bronaste pločevine, skromni kostni ostanki in lesno oglje.

Po ugotovitvah antropološke analize je bila v grobu pokopana odrasla oseba.

1. Odl. keramične žare – pitosa z vodoravnimi rebri; pri dnu je mestoma ohranjen črni premaz, navzgor proti ustju pa rdeč premaz; pr. dna 20,5 cm; inv. št. TM 752.
- Košček bronaste pločevine, vel. 0,7 × 0,4 cm; neohranjen.
- Odl. keramike, TM neinv.

Sl. 32: Most na Soči – Repelc. Žara v grobu R 52.
Fig. 32: Most na Soči – Repelc. Urn in Grave R 52.

ZNAČILNOSTI POKOPOV

Na Repelcu je bilo na izkopanem območju odkritih 44 grobov (sl. 33). Razen groba R 43, ki je bil skeleten, so bili vsi drugi žgani, od teh sta dva žarna (R 1 in 52), kar pomeni 4,6-odstotni delež.

Vrhni deli grobov so bili večinoma poškodovani ali uničeni. Le redki so imeli ohranjeno pokrivno ploščo (R 10, 20, 28 in 36), in sicer iz sivega laporja.⁹¹ Po več plošč je prekrivalo grobove R 14, 19, 22 in 49. Plošče na grobu R 14 so bile iz sivega in rdečega laporja, naložene druga vrh druge, med spodnjima je ležala bronasta poznolatenska fibula (t. 20: 5).

Grobne jame so bile vkopane v ilovnato zemljeno plast (SE 4) ali v sterilno ilovico (SE 6), nekatere so segale do apnenčaste osnove (R 16, 19, 26, 28, 29, 31, 33, 38, 42, 47, 48) ali so bile vanjo vkopane (R 52 – sl. 32). Izjemi sta grobova R 12A in R 36, ki sta bila vkopana v premešano sivorjavo zemljeno ilovnato plast z lapornim drobirjem (SE 3), R 36 je bil vkopan približno 20 cm nad ohranjenim vrhom grobne jame R 33, R 12A pa nad jamo R 12. Grobni jami R 4 in 7 sta bili vkopani v plast SE 4 in kamnito oblogo grobne jame R 22.

Grobne jame so bile v tlorisu največkrat ovalne ali okrogle oblike, večina je v premeru merila 30–70 cm (sl. 33). Po velikosti izstopata groba R 22, ta je meril približno 250 cm, in R 19 z velikostjo 135 × 160 cm, medtem ko je vkop za skeletni grob R 43 meril približno 70 × 200 cm. Grobni jami R 19 in 22, popločeni z lapornatimi lomljenci na vrhu (sl. 36, 37), sta bili v tlorisu nepravilne kvadratne oblike in sta imeli v vogalih postavljene kamne približno v smereh neba. V obeh so bile poleg žganih človeških kosti tudi nežgane konjske kosti, ki kažejo na delni konjski pokop.⁹² Žarni grob s pitosom R 52 (sl. 32) je bil obložen s kamni, kar lahko

⁹¹ Prim. Verbič 2002.

⁹² Gl. Toškan v tej publikaciji; prim. Kmeťová 2014, 96, Obr. 24.

Grob, jama / Grave, pit	Velikost jame / Dimension of pit	Globina jame v cm / Depth of grave pit in cm	Žganina v žari / Ash in urn	Žganina na dnu jami / Ash on the bottom of the grave pit	Žganina razpršena po jami / Ash dispersed into the grave pit	Bustum	Skeletni grob / Inhumation	Nagrobne plošče / Stone cover	Plošče na dnu jame / Slab on the bottom	Kamnita obloga / Stone lining	Kamnita skrinja / Stone cist
R 1	35	25	•								
R 2	70 × 70	20			•						•
R 3	80	20			•						
R 4	80	38			•						
R 6	90	26		•							
R 7	60	26			•						
R 8	80	15		•	•						
R 10	80	35		•				L			
R 12A	50	25			•						
R 13	60 × 80	32		•							
R 14	56	36		•							
R 16	115–130	53			•						
R 17	130 × 110	13				•					
R 18	75–120	13–23		?	?						
R 19	130–160	32			•					•	
R 20	80	40		•	•				•		
R 22	160 × 250	44		•	•					•	
R 23	100	23		•							
R 25	110–130	20		•							
R 26	71	34		•							
R 28	74–100	20			•			L			
R 30	65	20			•						
R 31	90	20		•							
R 32	40	25			•						
R 33	40	15			•						
R 34	45	20			•						
R 35	40	5		•							
R 36	35	20		•				L			
R 37	45	15		•							
R 38	55	36		•							
R 39	40	25									
R 40	45	7		•						•	
R 41	60	15			•						
R 42	95	25						•			
R 43	210 × 80	26					•				
R 44	35	20			•						
R 45	80	17			•						
R 46	45	25									
R 47	40	22		•							
R 48	50	25			•						
R 49	90	15		•							
R 50	60	20			•						
R 51	65	25		•							
R 52	40	30	•								

Grob, jama / Grave, pit	Velikost jame / Dimension of pit	Globina jame v cm / Depth of grave pit in cm	Žganina v žari / Ash in urn	Žganina na dnu jami / Ash on the bottom of the grave pit	Žganina razpršena po jami / Ash dispersed into the grave pit	Bustum	Skeletni grob / Inhumation	Nagrobne plošče / Stone cover	Plošče na dnu jame / Slab on the bottom	Kamnita obloga / Stone lining	Kamnita skrinja / Stone cist
Jama / pit R 5	54–66	26			•						
Jama / pit R 9	80	15							•		
Jama / pit R 11	87	20									
Jama / pit R 12	80	20									
Jama / pit R 15	94–100	13						L			
Jama / pit R 21	?	15									
Jama / pit R 22A	56	20			•			L			
Jama / pit R 24	?	35			•						
Jama / pit R 27	44–84	14									
Jama / pit R 29	94 × 83	25			•			L			

Sl. 33: Zgradba grobov in jam na Repelcu (L = lapor).
Fig. 33: Construction of graves and pits at Repelc (L = marl).

sklepamo po lapornatih ploščah, ki so z vseh strani oklepale ohranjeni del lončenega pitosa, ta je bil v zgornjem delu uničen. S tremi pokončno postavljenimi ploščami je bila obložena tudi grobna jama R 2 (sl. 35), grob R 20 pa je imel lapornato ploščo položeno na dnu jame.

V večini grobov je bila žganina razsuta po grobni jami skupaj z ostanki sežganih človeških kosti in ogljem, največkrat po njenem dnu. V nekaterih primerih pa je bila neenakomerno pomešana v polnilu oziroma zasipu (npr. gr. R 2, 3, 4, 7, 12A, 13, 16, 18, 22, 25, 28, 42, 49, 50 in 51). Količina kostnih ostankov je bila majhna, njihova teža se giblje od 1 do 253 g,⁹³ bili so dokaj močno prežgani in zato tudi težje določljivi.

Žarna pokopa sta bila le dva (R 1 in 52). V grobu R 52 je bila žara v obliki narebrenega pitosa (t. 34A: 1), ki so značilni za mlajše halštatsko obdobje (Sv. Lucija IIa–b). V grobu R 1 pa je za žaro služil na lončarskem vretenu izdelan lonec, okrašen z valovnico (sl. 34; t. 16A: 4), ki ga lahko datiramo v rimsko dobo. Poseben pokop predstavlja grob R 17 (sl. 29) iz rimske dobe, ki je imel ožgane stene in na poravnanim dnu štiri jamice za kole, ki nakazujejo, da gre za ostanke lesene konstrukcije.⁹⁴ Po tem in tudi po velikosti grobne jame, ki je

v tlorisu merila približno 130 × 110 cm, je primerljiv z žganimi pokopi vrste *bustum*, kar pomeni, da pokojni ni bil sežgan na sežigališču, ampak na mestu pokopa.⁹⁵ Vendar so bile v nasprotju s tovrstnimi pokopi⁹⁶ človeške kosti v grobu R 17 povsem prežgane, medtem ko so v primeru *bustuma* kosti običajno slabše prežgane zaradi nižje dosežene temperature pri sežigu.

V grobovih na Repelcu je bilo med kovinskimi dodatki največ bronastih fibul (14) ali njihovih odlomkov (7), sledijo odlomki obročkov/prstanov (11), uhani (9), odlomki zapestnic (9), obeski in verižice (5), gumbi (4) in kovinski deli pasu (2). K delom oprav lahko pripišemo železne žebličke za obutev (15). Odkritih je bilo veliko odlomkov močno ožganih in namerno razbitih steklenih jagod (28), izjema je rumena steklena jagoda z modro valovnico (t. 23C: 11), ki je bila pridana na vrh grobne jame R 22 po opravljenem pogrebem ritualu. Izpostavljenost ognju kažejo tudi fragmenti steklenih in bronastih posod, npr. odlomek stekleničke iz groba R 19 (t. 23A: 8), odlomki bronastih posod iz grobov R 47 in 48 (t. 32B: 4–6; 32C: 3–5), ročaj patere iz groba R 3 (t. 17A: 1).⁹⁷ V grobove pridane črepinje lončenih posod pa

Spodnjih Škofijah (Novšak, Bekljanov Zidanšek, Žerjal 2019, 119, sl. 148).

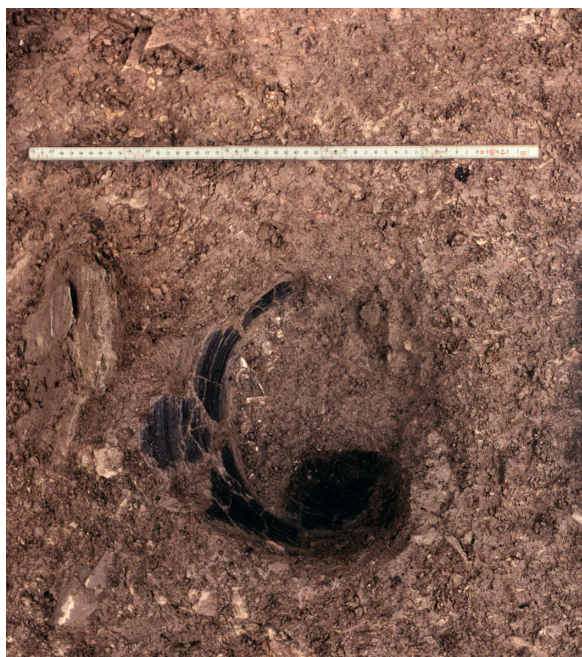
⁹⁵ Prim. Leleković 2012, 322.

⁹⁶ Npr. na grobišču Križišče pri Spodnjih Škofijah v grobu 7 vrste *bustum* sežganih človeških kostnih ostankov ni bilo (Novšak, Bekljanov Zidanšek, Žerjal 2019, 186).

⁹⁷ Ročaj je bil sekundarno uporabljen glede na to, da je imel v tulcu ohranjen les (gre za dren, kot je pokazala analiza lesa, gl. Culiberg v tej publikaciji).

⁹³ Gl. Leben-Seljak, tab. 2 v tej publikaciji.

⁹⁴ Sledove kerjence ob stenah oglatih (pravokotnih) grobnih jam (*bustum*?) omenjata Drago Svoljšak in Beatrice Žbona Trkman v zvezi z obravnavo pogrebnih ritualov na rimskem grobišču na desnem bregu Idrijce na Mostu na Soči, tj. na nekropoli II (Svoljšak, Žbona Trkman 1985, 88). Ostanke lesene konstrukcije grmade so bili dokumentirani v stenah in na dnu groba 5 na rimskem grobišču Križišče pri

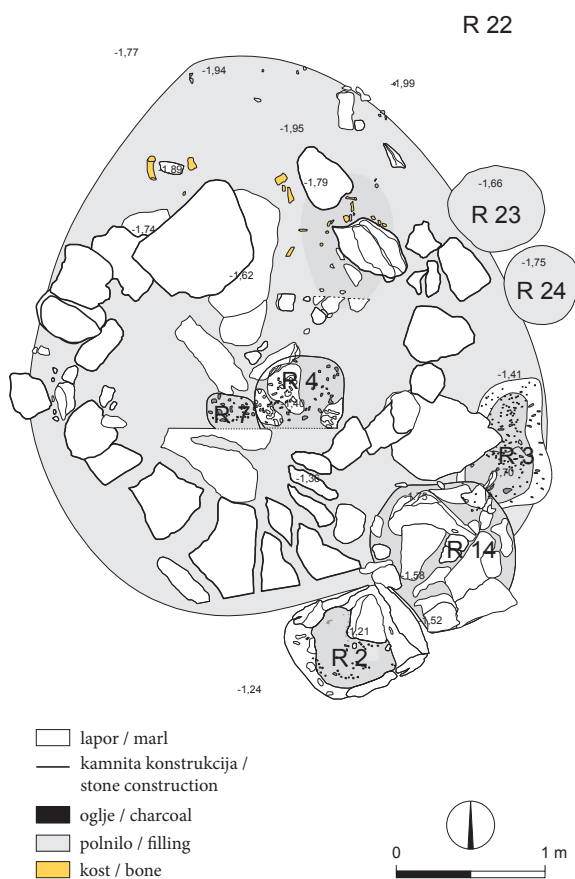
Sl. 34: Most na Soči – Repelc. Spodnji del žare v grobu R 1.
Fig. 34: Most na Soči – Repelc. Lower part of the urn in Grave R 1.

Sl. 35: Most na Soči – Repelc. Kamnita obloga groba R 2.
Fig. 35: Most na Soči – Repelc. Stone lining of Grave R 2.

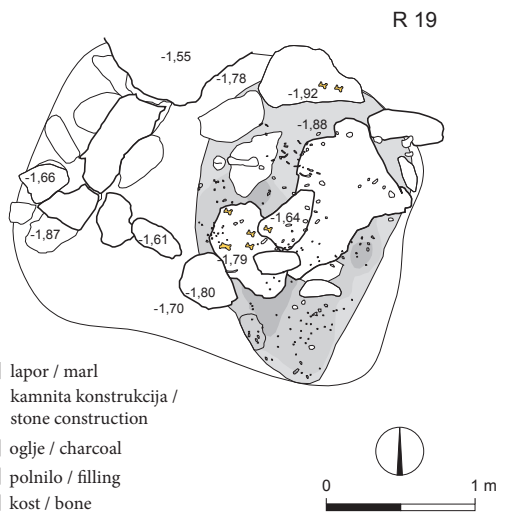
nakazujejo, da so bile razbite na sežigališču ali sežgane skupaj s pokojnim.

Razlomljena železna mahaira in zvita sulična ost iz groba R 25 (*t.* 25: 3, 4) prav tako kažeta, da je bilo z bojevnikom sežgano njegovo orožje. Ožgani in namerano deformirani ali razlomljeni so bili tudi kosi orožja v grobovih R 18, 35 in 51 (*t.* 22B: 2–3; 28A: 8; 33C: 4–5) in raztresene najdbe v zgornji plasti SE 3, kot so sekira (*sl.* 52; *t.* 50: 4), sulične osti (*t.* 50: 7; 51: 1–2), pilumu

Sl. 36: Most na Soči – Repelc. Kamnita konstrukcija groba R 22 v tlorisu. M. = 1:50.

Fig. 36: Most na Soči – Repelc. Stone construction of Grave R 22 in ground plan. Scale = 1:50.

Sl. 37: Most na Soči – Repelc. Kamnita konstrukcija groba R 19 v tlorisu. M. = 1:50.

Fig. 37: Most na Soči – Repelc. Stone construction of Grave R 19 in ground plan. Scale = 1:50.

podobna ost (*t.* 52: 3) ter deli ščitov (*t.* 55: 9–16; 56: 1–5) in mečev (*t.* 53: 1–12; 54: 1–11).

Med grobnimi pridatki je zastopano še železno kme-tijsko orodje, kot so srp, kopača in vejnik (*t.* 21A: 8–10), ki je bilo položeno ob obodu dna grobne jame R 14. V grobu R 22 pa so bili poleg nežganih konjskih ostankov najdeni še bronasti jermenski križni razdelilci (*t.* 23C: 1–8), ki pripadajo konjski opremljeni in prav tako niso bili izpostavljeni ognju, le en primerek (*t.* 23C: 9) kaže znake močnejše ožganosti. V skeletni grob R 43 pa sta bila pri-dana keramična oljenka in bronast novc (*t.* 31A: 1, 2).

JAME

Na najdišču Repelc je bilo med grobovi zabeleženih tudi deset jam (R 5, 9, 11, 12, 15, 21, 22A, 24, 27 in 29), ki so bile med izkopavanjem prvotno označene kot grobovi (*pril.* 1/1 in 1/2). Ker v njih ni bilo ostankov sežganih človeških kosti, ampak le drobci lesnega oglja ter razlomljeni in sežgani fragmenti predvsem lončenine, jih v tej objavi obravnavamo kot jame, pri čemer smo obdržali njihovo prvotno številčenje. Ob interpretaciji najdišča pa smo prišli do zaključka, da je tudi v primeru teh jam zelo verjetno šlo za grobove, katerih kostno gradivo ni bilo ohranjeno oz. pridano v grobno jamo verjetno zaradi drugečnega pogrebnega obredja.

Jama R 5 (*t.* 34B)

Jama je bila ohranjena le v spodnjem delu, pri dnu. V tlorisu je bila nepravilne ovalne oblike s premerom 54–66 cm, vkopana je bila 26 cm globoko v rjavosivo lapornato in ilovnato osnovo (SE 6). Na dnu jame je bil tanek sloj oglja (do 4 cm). Do vrha je bila zapolnjena z rjavosivo zemljo z laporjevim drobirjem in koščki lesnega oglja, v katerem sta bila črepinja prazgodovinske prostoročno izdelane lončene posode ter košček razpadlega, nedoločljivega bronastega predmeta. Izrazitejša lisa sive zemlje z ogljem na površju je morda ostanek poškodovanih grobov v bližini.

1. Odl. ustja prostoročno izdelane posode; površina opečnata, prelom temnosiv; rek. pr. 16,6 cm; inv. št. TM 45.

Jama R 9 (*t.* 34C)

Vkopana je bila v zemljeno ilovnato plast (SE 4) in je v premeru merila 80 cm. Ob južni in deloma severni steni je imela pokonci postavljene laporjeve plošče (*sl.* 38). Na severnem delu je na dnu ležala plošča rdečega laporja, velika 46 × 18 × 3 cm. Jama je bila zapolnjena s sivo zemljo, laporjevim drobirjem, koščki lesnega oglja in drobci rdeče žgane lončenine. Polnilo

Sl. 38: Most na Soči – Repelc. Lonec v jami R 9.
Fig. 38: Most na Soči – Repelc. Jar in Pit R 9.

jame se ni izrazito ločilo od okolice. V jami je stal večji lonec, vzhodno od njega pa še en manjši. V zasipu je bil najden kovan železen žebliček, odlomek železnega tulca in nekaj drobcov nedogorelih človeških koščic, ki pripadajo uničenim okoliškim grobovom.

1. Lonec, dodelan na ročnem vretenu; površina opečnata do svetlo rjavo siva; okras: vodoravno glavničenje in glavničenje večkratne valovnice; v. 15,3 cm; inv. št. TM 54.
2. Lonček; površina svetlo rjava do siva; v. 8,3 cm; inv. št. TM 55.

Jama R 11 (*t.* 35A)

Jamo je poškodoval recentni vkop. Njen obris ni bil jasen, zlasti ne v zahodnem delu. V tlorisu je merila 87 cm, vkopana je bila 20 cm v laporjevo in rjavo ilovico (SE 6). Zapolnjevala jo je siva zemlja s koščki lesnega oglja, teh je bilo največ na dnu in ob stenah jame.

1. Odl. bronaste certoške fibule vrste VIIe ali f; okras: vrezi na nogi in gumbu; d. 1,8 cm; inv. št. TM 56.
2. Odl. ustja lončka; površina temnosiva, prelom temnosiv; vel. 2,6 × 1,4 cm; inv. št. TM 57.

Jama R 12 (*t.* 35C)

Jama s premerom 80 cm je bila 20 cm globoko vkopana v sterilno ilovnato plast (SE 6). Na dnu jame je bila večja koncentracija žganine (R 12), v kateri so ležali

košček bronaste trakaste zapestnice, odlomki keramike, prav nad mrtvico pa del bronastega prstana. Vrhnji del jame (zasip) ni ohranjen, presekala ga je plast SE 3, v katero je bil vkopan grob R 12A, ki leži nad jamo R 12.

1. Odl. bronastega trakastega prstana; okras: snopi prečnih vrezov; d. 1,7 cm; inv. št. TM 217.
 2. Odl. bronaste trakaste zapestnice; okras: prečni vrezi in vtis krožca s piko; d. 1,9 cm; inv. št. TM 216.
- Keramična odlomka; TM neinv.

Jama R 15 (t. 35B)

V tlorisu okrogla jama s premerom 94–100 cm je segala do 13 cm v zemljeno ilovnato plast (SE 4). Njeno polnilo je sestavljala siva zemlja z redkimi koščki lesnega oglja. Na vrhu sta jo prekrivali lapornati plošči.

1. Odl. bronastega preluknjanega valjastega predmeta; v. 1,3 cm; inv. št. TM 124.
- Odl. keramike; TM neinv.

Jama R 21 (t. 35D)

Jama v tlorisu okrogle oblike je bila vidna kot močnejša koncentracija sive zemlje in oglja na območju rjave naselbinske plasti (SE 5) in rdečerjave mrtvice (laporjeva ilovica). Vkop jame je bil slabo izražen, globok okoli 15 cm. V sivi zemlji z ogljem v severozahodnem delu jame je bil bronast obroček ($x = 0,55$, $y = 1,60$, $z = -1,83$), steklena jagoda pa na skrajnem južnem robu ($x = 0,60$, $y = 1,20$, $z = -1,64$).

1. Bronast obroček; okras: prečni vrezi; pr. 2,8–2,9 cm; inv. št. TM 59.
2. Odl. rumene steklene jagode z dvojnimi modro-belimi očesci; prežgana; vel. $1,7 \times 1,3$ cm; inv. št. TM 210.

Jama R 22A (t. 35E)

V tlorisu je merila 56 cm v premeru in je bila 20 cm globoko vkopana v zasip groba R 22. Zapolnjena je bila z mešanico zemlje in oglja. Na vrhu, prav pod lapornato ploščo, ki je deloma prekrivala jamo, so ležali bronasta fibula zgodnjelatenske sheme (sl. 39) in keramični odlomki.

1. Bronasta fibula zgodnjelatenske sheme; okras: prečni vrezi na loku; d. 4,9 cm; inv. št. TM 88, 119.
 2. Odl. odebeljenega ustja lonca, izdelanega na lončarskem vretenu iz slabo prečiščene gline s primesmi drobnega peska; površina svetlo siva, prelom svetlo rjav; okras: vodoravna rebra; pr. ustja 24 cm; inv. št. TM 90.
- Odl. bronca; TM neinv.
- Odl. keramike; TM neinv.

Sl. 39: Most na Soči – Repelc. Fibula zgodnjelatenske sheme v jami R 22A.

Fig. 39: Most na Soči – Repelc. Fibula of Early La Tène construction in Pit R 22A.

Jama R 24 (t. 35F)

V tlorisu je bila jama slabo vidna in je na severnem delu prehajala v liso grobne jame R 23, na njenem stiku so bile manjše lapornate plošče. Jama R 24 je bila izrazitejša v prerezu, v ohranjenem delu je bila vkopana 35 cm v sterilno ilovico (SE 6), dno pa je prekrivala močnejša koncentracija oglja, debela do 15 cm.

Jama R 27 (t. 35G)

Jama nepravilnega tlorisa je merila 44–84 cm, vkopana je bila 14 cm globoko v plast sive laporjeve ilovice (SE 4) in je presekala tanek sloj rjave čiste laporjeve ilovice (SE 6), njeno konično dno pa je seglo do skalnate osnove (SE 7). Na dnu jame je bila tanka plast lesnega oglja, zasip je sestavljala zmes ilovnate zemlje in drobcev oglja, na vrhu ohranjenega dela jame pa sta bila najdena odlomek peresovne fibule ($x = 4,27$; $y = 3,24$; $z = -1,70$) in košček prazgodovinske lončenine.

1. Odl. bronaste peresovine; d. 1,0 cm; inv. št. TM 60.

Jama R 29 (t. 36A)

Jama v tlorisu ovalne oblike je merila 94×83 cm. Vkopana je bila 15 cm vzhodno od groba 22 in je segala skozi laporjev drobir oz. v laporjevo ilovico (SE 6) do žive skale (SE 7). Široko dno je bilo prilagojeno poravnani površini skalnate osnove. Zapolnjena je bila s temnosivo mešanico laporjeve ilovice in žganine z redkimi drobcami lesnega oglja, ki je segala v razpoke v živi skali na dnu. Na vrhu je bila v sredino jame položena lapornata plošča (velika $59 \times 48 \times 9$ cm), ki se je precej ugreznila v

polnilo jame, debelo od 8 cm do 23 cm. Na severnem delu ($x = 4,64$; $y = -0,20$; $z = -1,79$) je ob plošči ležala peresovina z iglo bronaste fibule latenske sheme, vendar že izven oboda jame.

1. Odl. bronaste fibule srednjelatenske sheme; prežgana; ohr. d. 4,8 cm; inv. št. TM 61.

ŽGANINSKA JAMA (SE 101–103)

V vzhodnem sektorju, izkopanem leta 2002, je bila ob severnem robu v kv. 1 odkrita jama (*pril. 1/2; sl. 40–42*), zapolnjena z lesnim ogljem, prežganimi večjimi in manjšimi kamni, drobci človeških in živalskih kosti ter odlomki predmetov (*t. 36B–41*). Jama z žganino je bila vkopana v plast sterilne rumene ilovice (SE 6) in je mestoma segala do skalnate osnove. V tlorisu je bila jasno vidna kot črna lisa, ki je zavzemala okoli 12 m² veliko površino (*sl. 40*), a se je nadaljevala še izven izkopa proti severu (*sl. 42*) in zahodu (*pril. 1/2*). Plast žganine je bila v osrednjem delu debela več kot 30 cm in se je proti severu in jugu tanjšala. Ob severovzhodnem robu so na istem nivoju ležale štiri velike lapornate plošče (*pril. 1/2; kv. 3–4, SE 103*).

V jami so bili poleg oglja in drobcev prežganih človeških kosti najdeni številni odlomki fibul (*t. 36B: 1–14*), razlomljen nakit iz srebra (*t. 37: 4*), bronca (*t. 37: 1–7, 9–21*) in železa (*t. 37: 8*), deli železnega orožja (*t. 37: 30–33; 38: 1–2*), železni žebliji in žeblički (*t. 38: 10–29*), svinčeno mašilo – na ta način so popravljali počene keramične posode (*t. 39: 1*). Poleg tega so bili v žganinski plasti še kamnit brus (*t. 39: 2*), močno prežgani odlomki lončenih posod (*t. 39: 10–17; 40: 1–19; 41: 1–17*) ter drobci stekla in ožganih steklenih jagod (*t. 39: 3–9*). V nasprotju s temi najdbami so bili živalski kostni ostanki ter zoba drobnice in prašiča nesežgani.⁹⁸

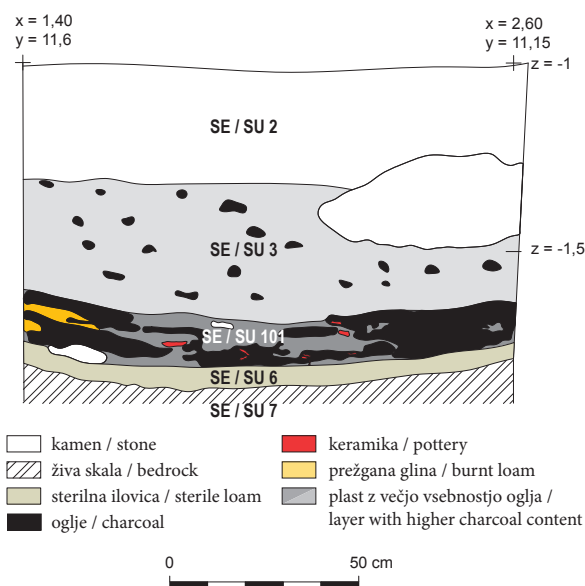

Sl. 40: Most na Soči – Repelc. Žganinska jama v kv. 1/2002.
Fig. 40: Most na Soči – Repelc. Investigated part of Cremation Pit in Grid Square 1/2002.

Sl. 41: Most na Soči – Repelc. Žganinska jama v severovzhodnem profilu izkopa I. 2002.

Fig. 41: Most na Soči – Repelc. Cremation Pit in the north-eastern end of the excavation area 2002.

Sl. 42: Most na Soči – Repelc. Prerez plasti na skrajnem severnem območju izkopa. M. = 1:20.

Fig. 42: Most na Soči – Repelc. Section through the layers at the northernmost part of the 2002 excavation area. Scale = 1:20.

Najdbe iz žganinske jame (*t. 36B–41*):

Tabla 36

1. Odl. bronaste trakaste fibule; okras: prečni vrezi; d. 4,0 cm; inv. št. TM 947.
2. Bronast gumbast zaključek noge fibule; pr. 0,7 cm; inv. št. TM 554.
3. Bronasta certoška fibula vrste VIIb; okras: prečni in X vrezi; d. 4,7 cm; inv. št. TM 558.
- 4–6. Odl. bronastih certoških fibul; d. 1,5–2,3 cm; inv. št. TM 544, 900, 902.
7. Odl. bronaste certoške fibule vrste X, močno prežgani; d. 2,3 cm; inv. št. TM 953.

⁹⁸ Gl. Toškan v tej publikaciji.

8. Dvojna bronasta peresovina fibule; d. 3,2 cm; inv. št. TM 919.
9. Odl. peresovine bronaste fibule z železno tetivo; d. 3,4 cm; inv. št. TM 915.
- 10–11. Odl. bronastih peresovin fibul; d. 1,7 cm; inv. št. TM 912, 937.
12. Bronasta fibula vrste Almgren 65; d. 7,8 cm; inv. št. TM 543 (sl. 49).
13. Bronasta fibula vrste Almgren 236; d. 7,0 cm; inv. št. TM 551.
14. Bronasta okrogla fibula: okras: vtis koncentričnih krožcev; pr. 2,3 cm; inv. št. TM 924.
15. Bronasta okrogla pločevina s pr. 3,0 cm in z luknjico v sredini ter prilepljeno iglo ogletega preseka s spiralno zavitim koncem; inv. št. TM 897.
16. Odl. bronastega predmeta podkvaste oblike z luknjico; d. 1,7 cm; inv. št. TM 927.
- 17–18. Odl. bronastih igel fibul; inv. št. TM 553, 806.

Tabla 37

1. Odl. bronaste zapestnice (obročka); pr. 3,5 cm; inv. št. TM 907.
2. Bronast nesklenjen obroček; pr. 2,9 cm; inv. št. TM 913.
3. Odl. bronastega prstana, stopljen skupaj z drugim prstanom; okras: vtis krožcev s piko in prečni vrezi; d. 3 cm; inv. št. TM 552.
4. Odl. bronaste pletene ovratnice s sledmi srebra; inv. št. TM 905.
- 5–6. Odl. bronastih pletenih ovratnic; inv. št. TM 910, 949.
7. Odl. bronastega obročka; okras: prečni vrezi; d. 2,1 cm; inv. št. TM 954.
8. Železna zapestnica z nesklenjenima koncema; pr. 8,1 cm; inv. št. TM 894.
9. Bronast trakast uhan, prežgan; okras: vzdolžni vrezi; d. 2,9 cm, š. traku 0,8 cm; inv. št. TM 921.
10. Odl. bronastega obročka; d. 1,1 cm; inv. št. TM 904.
11. Odl. bronastega predmeta polkrožne oblike z zapognjenima robovoma; vel. 1,2 × 0,8 cm; inv. št. TM 922.
12. Bronasta perforirana spona trikotne oblike z gumbkom na zaključku; d. 2,5 cm, pr. gumba 0,9 cm; inv. št. TM 914.
13. Bronast perforiran obesek trikotne oblike; vel. 1,8 × 1,9 cm; inv. št. TM 895.
- 14–20. Odl. bronastih gumbov; pr. kopic 0,5–1,1 cm; inv. št. TM 898, 899, 908, 926, 1433, 1435, 1436.
- 21–22. Bronasta ulita predmeta; inv. št. TM 545.
23. Odl. drobnega bronastega obročka; pr. 0,2 cm; inv. št. TM 903.
24. Odl. bronastega predmeta podkvaste oblike; d. 4 cm; inv. št. TM 925.
25. Odl. dveh z zakovico spetih pločevin; vel. 1,6 × 1,3; inv. št. TM 906.
26. Odl. ogletega bronastega predmeta z železno rjo na površini; vel. 3,9 × 1,5 × 0,89 cm; inv. št. TM 948.
- 27–28. Odl. brona paličaste oblike; d. 2,1 in 3,3 cm; inv. št. TM 955, 956.
29. Odl. železnega suličnega kopita; d. 3,9 cm; inv. št. TM 775.
30. Odl. železne ščitne grbe ali nožnice meča; vel. 4,9 × 5,6 cm; inv. št. TM 776.
31. Odl. železne ščitne grbe z gumbom, pr. kapice 3,2 cm; inv. št. TM 768.
32. Odl. železnega ročaja ščitne grbe; d. 4,3 cm, š. 3,7 cm; inv. št. TM 759.

Tabla 38

1. Odl. železne nožnice z mečem; š. 5,6 cm; inv. št. TM 769.
2. Železen koničnik nožnice meča (?); d. 4,8 cm; inv. št. TM 770.
3. Železna ataša posodice; d. 3,9 cm; inv. št. TM 988.
- 4–9. Odl. železnih predmetov; inv. št. TM 890, 918, 923, 928, 929, 989.
- 10–12. Odl. železnih žeblijev; d. 3 – 8,1 cm; inv. št. TM 947, 958, 990.
- 13–29. Železni žeblički; inv. št. TM 930, 931, 959–961, 982, 983, 994, 1369, 1370, 1417, 1418, 1428, 1429, 1430, 1431, 1438.

Tabla 39

1. Kos svinca z ostanki ostenja posode; d. 9,9 cm; inv. št. TM 467.
2. Odl. brusa iz peščenjaka, prežgan; d. 10,7 cm; inv. št. TM 1243.
3. Ustje steklenega balzamarija; pr. 1,9 cm; inv. št. TM 920.
4. Odl. prstanastega dna steklene posode; vel. 5,4 × 3,0 cm; inv. št. TM 909.
5. Temnomodra steklena jagodica z bradavičastimi izrastki; prežgana; d. 0,8 cm; inv. št. TM 993.
- 6–7. Odl. rumenih steklenih jagod z modro-belim očescem; prežgani; vel. 1,1 × 1,5 cm; inv. št. TM 901, 669.
- 8–9. Odl. rumenih steklenih jagod z dvojnimi modro-belimi očesci; razlomljeni in stopljeni; vel. 1,3 × 1,3 cm; inv. št. TM 670, 671.
- 10–11. Odl. ustja prostoročno izdelane posode; površina temnosiva, prelom siv; okras: metličenje; vel. 6,9 × 5,5 cm in 2,7 × 1,9 cm; inv. št. TM 982, 985.
12. Odl. dna lonca, površina zunaj premazana z oker do svetlorjavim premazom, znotraj siva, prelom temnosiv; okras: glavničenje; rek. pr. dna 11,0 cm; inv. št. TM 979.
13. Odl. ostenja lonca; površina zunaj opečnata, znotraj oker, prelom siv; okras: glavničenje; vel. 4,2 × 3,1 cm; inv. št. TM 964.
14. Odl. noge lonca, površina rjava, prelom temnorjav; okras: vrezi; vel. 5,7 × 4,0 cm; inv. št. TM 981.
15. Odl. ustja lonca, ustje dodelano na vretenu, grafitna keramika; površina temnosiva, prelom siv; okras: glavničenje; vel. 4,8 × 3,9 cm; inv. št. TM 984.
16. Odl. ostenja posode; površina siva, prelom siv; okras: vrezi; vel. 2,6 × 1,9 cm; inv. št. TM 995.
17. Odl. ostenja; površina temnosiva, grafitna keramika; okras: valovnica, glavničenje, žigosanje v obliki krožca; vel. 3,3 × 2,9 cm; inv. št. TM 934.

Tabla 40

1. Odl. ustja lonca; površina oker do siva, prelom siv; vel. 4 × 2,2 cm; inv. št. TM 936.
2. Odl. ustja lonca, površina oker, prelom svetlosiv; vel. 4,4 × 2,7 cm; inv. št. TM 1229.
3. Odl. ustja lonca (vrča), izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom opečnata; vel. 6,4 × 3,9 cm; inv. št. TM 987.
4. Odl. ustja lonca, izdelan na lončarskem vretenu; površina premazana s svetlorjavim do temnorumenim premazom, prelom siv; vel. 4,6 × 3,3 cm; inv. št. TM 1231.

- 5–10. Odl. ustij loncev; površina oker do siva, prelom siv; inv. št. TM 916, 932, 933, 971, 1432, 2026.
11. Odl. prstanastega dna in ostenja vrča, izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom oranžna; vel. 6,8 × 3,2 cm; inv. št. TM 911.
12. Odl. dna in ostenja dvoročajnega vrča, izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom opečnata; rek. pr. dna 8,8 cm; inv. št. TM 975.
- 13–14. Odl. trakastega ročaja vrča; površina opečnata; inv. št. TM 966, 1230.
15. Odl. ustja lonca (vrča); površina siva, prelom siv; vel. 3,5 × 2,3 cm; inv. št. TM 967.
16. Odl. pokrova, izdelan na lončarskem vretenu; površina opečnata do oker, prelom opečnat; rek. pr. ustja 32,7 cm; inv. št. TM 974.
17. Odl. dna in ustja krožnika, izdelan na lončarskem vretenu iz gline s primesmi kremenčevega peska; površina in prelom oker; okras: vrezi poševnih vzporednih linij na zunanji in notranji površini zgornjega dela ostenja; rek. pr. ustja 33 cm; inv. št. TM 973.
18. Odl. ustja lonca; površina opečnata do oker, prelom temnosiv; okras: glavničenje in plitke kanelure; vel. 8,5 × 4,4 cm; inv. št. TM 977.
19. Odl. dna in ostenja lonca; površina oker do rjava, prelom siv; okras: bradavičaste aplikacije; vel. 6,3 × 5 cm; inv. št. TM 935.

Tabla 41

1. Odl. ustja lonca, izdelan na lončarskem vretenu; površina siva, prelom siv; okras: vodoravne kanelure na vratu; vel. 4,7 × 3,7 cm; inv. št. TM 978.
2. Odl. ustja in dna lonca vrste Auerberg, izdelan na lončarskem vretenu; površina: znotraj oker premaz, zunaj siva, prelom temnosiv; rek. pr. ustja 18,7 cm; inv. št. TM 970.
3. Odl. ustja lonca vrste Auerberg, prostoročna izdelava; površina siva do rjava, prelom temnosiv; vel. 5,7 × 5,3 × 0,7 cm, rek. pr. ustja 19,2 cm; inv. št. TM 951.
- 4–10. Odl. loncev vrste Auerberg, izdelani na lončarskem vretenu; površina siva, prelom temnosiv; inv. št. TM 917, 951, 968, 972, 976, 991, 992.
11. Odl. ustja; razčlenjeno s prstnimi vtisi; površina opečnata, prelom siv; vel. 3,6 × 2,2 cm; inv. št. TM 1232.
12. Odl. ostenja posode; površina sivorjava, prelom siv; okras: glavničenje; vel. 3,5 × 3,1 cm; inv. št. TM 965.
13. Odl. ostenja posode; površina sivorjava, prelom siv; okras: glavničenje; vel. 3,5 × 2,9 cm; inv. št. TM 969.
- 14–15. Odl. ostenja lonca; površina rjava do siva, prelom siv; okras: kanelure; inv. št. TM 963, 980.
16. Odl. ostenja posode; površina oker, prelom siv; okras: rebro; vel. 2,5 × 2,5 cm; inv. št. TM 1233.
17. Odl. nastavka pokrova ali noge posode; površina oker do siva, prelom siv; rek. pr. 5,1 cm; inv. št. TM 986.

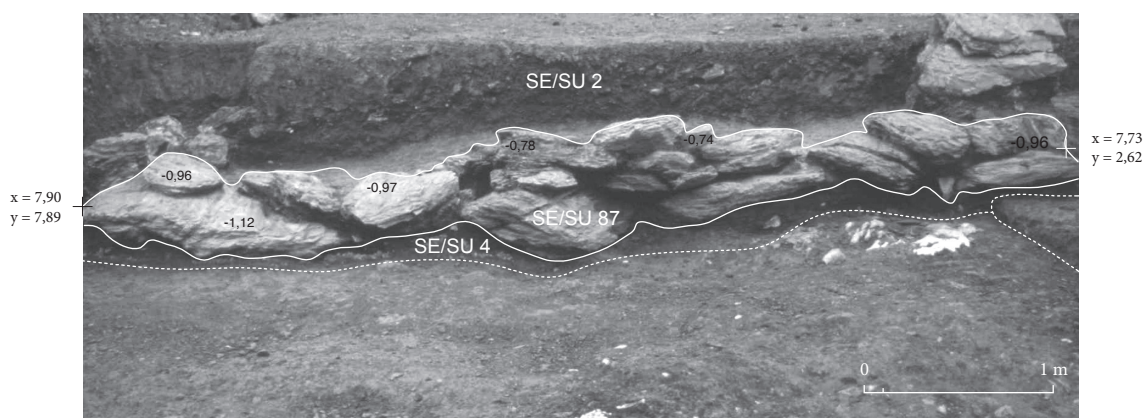
KAMNITI ZID (SE 87) IN OKROGLA KAMNITA KONSTRUKCIJA (SE 88)

Ob vzhodnem robu izkopa leta 2002 je bil v kv. 4 in 10 odkrit zid (SE 87) iz velikih lapornatih in nekaj apnenčastih plošč, grajen v suhozidni tehniki (*pril. 1/2; sl. 43*). Potekal je v smeri sever–jug in je bil vkopan v ilovnato plast SE 4. Kamni so bili položeni v eni vrsti in eni, dveh ali treh legah s poravnanim zahodnim licem (*sl. 44*). Na južnem koncu sta bila ob njem vkopana grobova R 31 in R 32, na severnem koncu se je nadaljeval v profil izkopa. Raziskan je bil v dolžini 5,30 m. Najvišje je bil ohranjen na osrednjem delu, in sicer v višino 0,75 m, v širino je meril od 0,70 do 0,75 m. V plasti SE 3, ki ga je prekrivala, lahko prepoznamo ostanke ruševin zidu v večjih lapornatih ploščah, ki so ležale zahodno od njega. Nekatere med njimi so bile verjetno drugotno uporabljene za prekrivanje grobnih jam. Po stratigrafski legi sklepamo, da je zid starejši od grobov ali sočasen z njimi. Čeprav njegova funkcija ni povsem jasna, domnevamo, da bi lahko služil kot meja pokopališkega območja, saj arheoloških plasti na vzhodni strani zidu ni zaslediti. V njem ni bilo odkritih arheoloških najdb.

Sl. 43: Most na Soči – Repelc. Pogled na kamnit zid (SE 87) z juga.

Fig. 43: Most na Soči – Repelc. Stone wall (SU 87) viewed from the south.

Sl. 44: Most na Soči – Repelc. Pogled na kamnit zid (SE 87) z zahoda.
 Fig. 44: Most na Soči – Repelc. Stone wall (SU 87) viewed from the west.

Zahodno od zidu je bila v kv. 4 (*pril. 1/2*) odkrita manjša okrogla kamnita konstrukcija (SE 88) (*sl. 45, 46*), ki so jo sestavljale poševno položene lapornate plošče v krogu in horizontalno ležeča apnenčasta plošča na severnem delu. Krožna kamnita konstrukcija je bila ohranjena do višine 0,40 m, v premeru je merila 1,75 m, iz nje je za 0,50 m proti severu molela horizontalno položena apnenčasta plošča. Sredino so zapolnjevali manjši kamni (apnenci in laporji) in prežgana ilovnata plast. Ta okrogla kamnita konstrukcija je stala v plasti SE 4, prekrila in deloma poškodovala pa jo je premešana plast SE 3. Na vrhu prežgane ilovnate ploskve v sredini gomile ($x = 6$; $y = 5,8$, $z = -1,05$) je bil odkrit bronast obesek (*t. 42A: 2*), lega peresovine fibule v njej (*t. 42A: 1*) pa ni bila natančneje zabeležena. Glede na stratigrafski

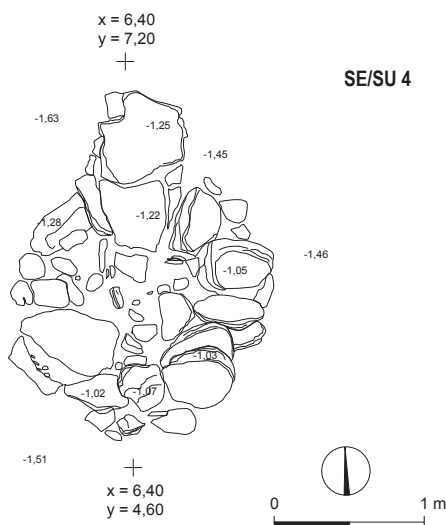

Sl. 45: Most na Soči – Repelc. Okrogla kamnita konstrukcija (SE 88) v kv. 4/2002.
 Fig. 45: Most na Soči – Repelc. Round stone construction (SU 88) in Grid Square 4/2002.

odnos je ta okrogla kamnita konstrukcija nastala sočasno kot kamniti zid SE 87 in ustrina oz. žganinska jama SE 101 (*pril. 1/2*).

Najdbi iz okrogle kamnite konstrukcije SE 88 (*t. 42A*)

1. Odl. peresovine bronaste fibule, prežgan; vel. $1,9 \times 1,5$ cm; inv. št. TM 1358.
2. Odl. bronastega deteljčastega obeska trikotne oblike; rek. š. 2,0 cm; inv. št. TM 1062.

Sl. 46: Most na Soči – Repelc. Okrogla kamnita konstrukcija (SE 88) v tlorisu. M. = 1:50.
 Fig. 46: Most na Soči – Repelc. Round stone construction (SU 88) in plan. Scale = 1:50.

PREMEŠANA KULTURNA PLAST (SE 3)

Plast SE 3 nehomogene strukture iz sivorjave zemlje in ilovice, pomešana z lapornim drobirjem, je bila dokumentirana po celotnem območju izkopa leta 2000, leta 2002 pa na zahodnem in osrednjem delu izkopa do kamnitega zidu (SE 87) (sl. 47). Debela je bila od 20 do 70 cm in je prekrivala plasti SE 4 in/ali SE 6. Ponekod je kazala sledi prežganosti in razpršene žganine. Z njenim nastankom je verjetno povezano uničenje vrhnjih delov grobov, jam, kamnitega zidu (SE 87), žganinske jame (SE 101, 102) in morda tudi okrogle kamnite konstrukcije (SE 88). Vanjo sta bila vkopana edinole grobova R 12A in 36. V njej so bile razmetane sive in rdeče lapornate plošče, manjše koncentracije oglja, delci sežganih človeških kosti ter številne železnodobne in rimskodobne najdbe (t. 42B–70), med njimi odlomki raznovrstnih fibul (t. 42–44; 45: 1–17), uhanov (t. 45: 26–36), obročkov (t. 46), zapestnic in ovratnic (t. 47: 1–21), obeskov (t. 47: 22–24; 48: 1–9), bronastih posod (t. 48: 11–24) ter gumbki (t. 49: 9–18), ingoti (t. 49: 19–24), novci (t. 50: 1–3), železno orožje (t. 50: 4–7; 51–56), žebli in žeblički (t. 58), odlomki keramičnih posod (t. 59–69), steklenih jagod in posod ter koščki jantarja (t. 70, 71). Od novoveških najdb je bil v tej plasti najden le beneški soldo (t. 50: 3).

Plast SE 3 je na vrhu prekrivala plast novoveškega koluvija SE 2.

Tabla 42B

1. Odl. bronaste fibule z zaključkom na nogi v obliki ovnove glavice; d. 3,6 cm; inv. št. TM 881.
2. Bronasta pavkasta fibula; d. 3,7 cm; inv. št. TM 587.
3. Odl. bronaste fibule z dolgo peresovino in dodano okrasno peresovino z zankami, na katerih visijo verižice s trapezasto oblikovanimi obeski iz tanke bronaste pločevine; inv. št. TM 1085.
4. Odl. čolničastega loka bronaste fibule; okras: prečni vrez; d. 2, 2 cm; inv. št. TM 1323.
5. Odl. loka bronaste fibule; okras: vzdolžni in prečni vrez; prežgan; d. 2,9 cm; inv. št. TM 1063.
6. Odl. bronaste trakaste fibule; okras: dva pasova mrežastih vrezov na loku; rek. d. 6,9 cm; inv. št. TM 121, 128.
- 7–8. Pestičasta zaključka noge bronaste fibule; prežgana; inv. št. TM 132, 1284.
9. Odl. bronaste certoške fibule vrste XII; okras: vtisnjena očesca in dvojni V vrez; d. loka 4 cm, d. noge 4 cm; inv. št. TM 146, 118.
10. Odl. bronaste certoške fibule vrste VIIIf; okras: tremolo vrez na nogi; vel. 2,3 × 1,0 cm; inv. št. TM 1289.
- 11–14. Odl. bronastih certoških fibul; prežgani; inv. št. TM 800, 1058, 1267, 1322.
15. Odl. noge bronaste fibule; d. 3,4 cm; inv. št. TM 1321.
16. Odl. bronaste certoške fibule vrste VIIb; d. 3,3 cm; inv. št. TM 1048.
- 17–19. Odl. bronastih certoških fibul vrste X; prežgani; inv. št. TM 1056, 1059, 1326.

Sl. 47: Most na Soči – Repelc. Plast SE 3 na raziskanem območju l. 2002.

Fig. 47: Most na Soči – Repelc. Layer SU 3 in in the 2002 excavation area.

Tabla 43

1. Odl. bronaste certoške fibule vrste Xg z narezanim gumbom na loku; prežgan; d. 3,1 cm; inv. št. TM 1035.
2. Odl. bronaste certoške fibule z gobasto oblikovanim gumbom na zaključku noge; prežgan; pr. 1,6 cm; inv. št. TM 158.
3. Bronasta fibula zgodnjelatenske sheme; okras: vrez; v vzdolžnem žlebu na loka so ostanki organskega materiala; d. 7,1 cm; inv. št. TM 451.
4. Odl. bronaste fibule zgodnjelatenske sheme z nažlebljenim lokom; d. 4,3 cm; inv. št. TM 126.
5. Bronasta živalska fibula z nažlebljenim lokom; okras: vtisnjeni krožci s piko; d. 6,1 cm; inv. št. TM 464.
6. Bronasta živalska fibula; okras: vtisnjeni krožci s piko; d. 5,8 cm; inv. št. TM 586.
7. Odl. bronaste živalske fibule; okras: vrez in vtisnjeni krožci s piko; d. 3,9 cm; inv. št. TM 584.
8. Bronasta ulita živalska fibula z jantarno jagodo na loku; okras: vrez; inv. št. TM 465, 466.
9. Odl. bronaste fibule vrste Valična vas; prežgana; ohr. d. 4,3 cm; inv. št. TM 882.
- 10–11. Bronasti fibuli vrste Idrija pri Bači; prežgani; d. 6,2 cm in 6,6 cm; inv. št. TM 454, 579.

Tabla 44

- 1–2. Peresovini bronastih fibul srednjelatenske sheme; inv. št. TM 127, 1308.
- 3–4. Odl. bronastih fibul vrste Kastav; d. 4,0 cm; inv. št. TM 156, 568.
5. Bronasta fibula srednjelatenske sheme; prežgana; d. 5,8 cm; inv. št. TM 571.
- 6–7. Odl. bronastih fibul srednjelatenske sheme s ploščico; d. 4 in 9,1 cm; inv. št. TM 555, 556, 580.
- 8–9. Bronasti peresovini fibul; š. 2,9 in 3,9 cm; inv. št. TM 1268, 1993.
10. Odl. železne fibule; d. 4,1 cm; inv. št. TM 883.
- 11–13. Odl. peresovin železnih fibul; inv. št. TM 695, 822, 1364.
14. Obročasta bronasta fibula vrste Posočje; okras: vrez v obliki črke X; pr. 4,5 cm; inv. št. TM 453.

Tabla 45

- 1–3. Odl. fibul vrste Alesia iz bakrove zlitine, os tečaja železna; inv. št. TM 880, 878, 879.
4. Odl. bronaste močno profilirane fibule, prežgana; ohr. d. 2,8 cm; inv. št. TM 1010.
- 5–15. Odl. bronastih peresovin fibul; nekateri prežgani; š. 1,4 cm; inv. št. TM 746, 747, 755, 814, 1083, 1269, 1294, 1300, 1301, 1336, 1335.
- 16–21. Odl. bronastih igel (fibul); deformirani; inv. št. TM 1027, 1036, 1057, 1263, 1286, 1348.
22. Odl. bronaste cevke; d. 3,1 cm; inv. št. TM 1373.
- 23–25. Odl. bronaste žice; d. 4,2 cm; inv. št. TM 1017, 1261, 1311.
26. Odl. bronastega trakastega uhana; okras: vtisnjeni krožci s piko, tangencialno povezani s tremoliranimi linijami; prežgan; d. 2,2 cm; inv. št. TM 1088.
- 27–28. Odl. bronastih trakastih uhanov; okras: vodoravni vrezi in vtisnjeni kroži s piko; š. traku 1,2 cm; inv. št. TM 546, 1324.
- 29–35. Odl. bronastih trakastih uhanov; okras: vzdolžni vrezi; inv. št. TM 749, 1055a,b, 1018, 1210, 1270, 1291.
36. Odl. bronastega trakastega uhana; prežgan; š. traku 1,4 cm; inv. TM 1102.

Tabla 46

1. Bronast prstan; okras: prečni vrezi in vtisnjeni krožci s piko; prežgan; pr. 2,7 cm; inv. št. TM 557.
2. Odl. bronastega prstana; okras: prečni vrezi; prežgan; pr. 2,4 cm; inv. št. TM 1275.
3. Odl. bronastega prstana; okras: prečni in X vrezi; š. 0,6 cm; inv. št. TM 1101.
- 4–7. Odl. bronastih prstanov; okras: prečni vrezi; inv. št. TM 133, 1033, 1302, 1318.
- 8–12. Bronasti žičnati obročki; pr. 1,8–2,1 cm; inv. št. TM 1082, 1089, 1092, 1095, 1293.
- 13–20. Bronasti obročki; pr. 2,2–2,8 cm; inv. št. TM 144, 145, 455, 576, 1023, 1067, 1283, 1285.
21. Nesklenjen bronast prstan z vzdolžnima kanelurama; pr. 2,6 cm; inv. št. TM 1333.
- 22–23. Odl. bronastega trakastega obročka (prstana); pr. 2,2 cm; inv. št. TM 1034, 1271.
24. Bronast nesklenjen narebren prstan; prežgan; pr. 2,0 cm; inv. št. TM 1274.
25. Odl. bronastega obročka z izrastki; prežgan; vel. 2,6 × 1,5 cm; inv. št. TM 1330.
26. Bronast obroček s štirimi neizrazitimi bradavičastimi izrastki; pr. 1,6 cm; inv. št. TM 578.
27. Odl. železnega prstana z jantarno gemo z zabrisano upodobitvijo; pr. 2,2 cm; inv. št. TM 1096.
- 28–29. Odl. železnih prstanov z jamico za gemo; pr. 2,3 cm; inv. št. TM 1352, 1365.
30. Odl. bronaste narebrene zapestnice; d. 1,7 cm; inv. št. TM 1277.
31. Odl. bronaste trakaste zapestnice ali prstana; okras: prečni vrezi in vtisnjeni krožci s pikami; prežgan; vel. 1,9 × 0,5 cm; inv. št. TM 1028.

32. Odl. bronaste zapestnice; okras: vtisnjen krožec s piko in prečni vrezi; d. 0,7 cm; inv. št. TM 1468.
33. Odl. bronaste trakaste zapestnice; okras: vtisnjen krožec s piko; vel. 0,9 × 0,7 cm; inv. št. TM 1211.
34. Odl. bronaste trakaste zapestnice; okras: prečni vrezi; vel. 1,4 × 0,5 cm; inv. št. TM 1276.
35. Odl. bronaste trakaste zapestnice; okras: diagonalni vrez; vel. 2,1 × 0,6 cm; inv. št. TM 1334.
36. Odl. bronaste trakaste zapestnice; vel. 2,7 × 0,5 cm; inv. št. TM 1332.

Tabla 47

- 1–4. Odl. bronastih žičnatih zapestnic; inv. št. TM 675, 1053, 1086, 1306.
5. Bronasta narebrena zapestnica s presegajočima koncema; pr. 4,9 cm; inv. št. TM 564.
6. Odl. bronaste zapestnice, na delu razkovane v cevasto zvito pločevino; prežgana; d. 8,2 cm; inv. št. TM 162.
7. Odl. bronaste ovratnice z zavitim koncem; d. 12,3 cm; inv. št. TM 565.
8. Odl. bronaste žice (zapestnice); d. 3,5 cm; inv. št. TM 1325.
- 9–21. Odl. bronastih pletenih ovratnic; prežganih; inv. št. TM 114, 159, 585, 651, 1265, 1266, 1282, 1288, 1292, 1297, 1320, 1337, 1339.
- 22–24. Bronasti votli kroglasti dvodelni obeski; inv. št. TM 54, 577, 1281.

Tabla 48

1. Odl. bronastega košaričastega obeska; prežgan; vel. 1,5 × 1,1 cm; inv. št. TM 1309.
2. Odl. bronastega košaričastega obeska, okrašen z vrezi; prežgan; v. 1,7; inv. št. TM 1061.
- 3–4. Odl. bronastih košarastih obeskov; okras: mrežasti vrezi; prežgana; inv. št. TM 1262, 1246.
5. Odl. bronastega trikotnega predrtga obeska; vel. 1,7 × 1,7 cm; inv. št. TM 569.
- 6–7. Bronasta predrta deteljičasta obeska; inv. št. TM 562, 1307.
8. Odl. bronastega obeska v obliki roke; inv. št. TM 549, 550.
9. Odl. bronastega kalotastega okova z zanko in vdetim obročkom; okras: vrezi; v. 0,9 cm; inv. št. TM 160.
10. Odl. bronastih verižic z obročkastimi členi; prežgani; pr. obročka 0,6 cm; inv. št. TM 1247.
11. Odl. bronaste skodelice; okras: cikcak vrezi in vrezani trikotniki; vel. 6,0 × 3,3 × 0,8 cm; inv. št. TM 567.
12. Odl. bronastega ročaja; d. 5,6 cm; inv. št. TM 1260.
- 13–14. Odl. bronaste pločevine; inv. št. TM 1314, 1315.
15. Odl. ustja situle iz bronaste pločevine, ovite okoli svinčene jedra; d. 3,5; inv. št. TM 1295.
- 16–18. Odl. bronaste pločevine; inv. št. TM 1304, 1310, 1328.
- 19–21. Odl. bronaste pločevine z zakovicami; inv. št. TM 1008, 1009, 1331.
22. Odl. bronaste ataše ročaja čaše; prežgan; š. 3,6; inv. št. TM 1298.
23. Polkrožna bronasta ploščica; d. 3,6; inv. št. TM 1327.
24. Odl. bronastega zaključka držaja za cedilo; d. 5,0 cm; inv. št. TM 563 (sl. 50).

Tabla 49

1. Odl. bronastega obročka; okras: vtisnjene pike in vrezi; d. 3,2 cm; inv. št. TM 148.
2. Odl. profiliranega bronastega predmeta; prežgan; vel. 2 × 0,8 × 0,5 cm; inv. št. TM 1312.
3. Bronast žebliček; v. 1,6 cm; inv. št. TM 1030.
4. Odl. bronastega obeska; vel. 1 × 0,8 cm; inv. št. TM 1303.
5. Odl. bronaste kvačice; d. 1,4; inv. št. TM 1411.
6. Odl. bronaste pločevine z zavihani robovi; okras: na robovih prečni vrezi; vel. 1,7 × 1,4 cm; inv. št. TM 1264.
7. Bronasta kroglica, morda zaključek noge fibule; pr. 0,7 cm; inv. št. TM 1070.
8. Odl. bronastega obeska; vel. 1,3 × 0,6 × 0,5; inv. št. TM 748.
- 9–18. Bronasti gumbki; pr. 0,7– 1,3 cm; inv. št. TM 120, 141, 803–805, 1024, 1212, 1287, 1305, 1465.
19. Ingot *ramo secco*, bakrova zlitina; v razpoki na zgornji ploskvi ohranjen kos oglja; d. 9,0 cm; inv. št. TM 473 (sl. 51).
- 20–22. Kosi ingotov iz bakrove zlitine; inv. št. TM 100, 1313, 1317.
- 23–26. Kosi svinca; inv. št. TM 1168; 1290, 2074 in neinv.
27. Kos svinca z odl. keramičnega pitosa; vel. 6,2 × 2,9 × 2 cm; inv. št. TM 480.
28. Svinčena kroglica; pr. 0,6 cm; inv. št. TM 1479.

Tabla 50

1. Novec: Traianus; as, kovan 98–117 v kovnici Roma, *RIC?*; pr. 2 cm; hrani TM.
2. Novec: M. Aurelius ali Commodus; sestercij, kovan 161–192 v kovnici Roma, *RIC?*; pr. 2,7 cm; hrani TM.
3. Novec: soldo; Italija, Beneška republika, kovan 17.–18. stoletje v kovnici Venezia; pr. 1,9 cm; hrani TM.
4. Železna uhata sekira, z ostanki lesa, razlomljena na dva dela in zvita; d1. 9 cm, d2. 11,5 cm; inv. št. TM 29.
- 5–6. Železni sekiri z enostranskimi plavutmi; d1. 12,8 cm, d2. 16,4 cm; inv. št. TM 125, 772.
7. Odl. lista železne sulične osti s trikotnim sredinskim rebrom; zvita in razlomljena; d. 16,0 cm; inv. št. TM 788.

Tabla 51

1. Železna sulična ost z listom lečastega preseka; zvita; d. raztegnjene osti 38,8 cm; inv. št. TM 750.
2. Odl. železne sulične osti z listom rombičnega preseka; d. 10,6 cm; inv. št. TM 27.
- 3–5. Odl. železnih suličnih kopit; inv. št. TM 151, 152, 763.
- 6–8. Odl. železnih tulastih nasadišč suličnih osti; inv. št. TM 98, 129, 131.

Tabla 52

1. Odl. železne sulične osti (?), prežgan; d. 7,6 cm; inv. št. TM 799.
2. Odl. železne konice; d. 6,7 cm; inv. št. TM 801.
3. Odl. železne sulične osti; zvita in razlomljena; d1. 21,2 cm, d2. 19,6 cm, d3. 11,3 cm; inv. št. TM 28.
4. Železna ost piluma s piramidalno glavo; d. 7 cm; inv. št. TM 30.
- 5–8. Odl. železne nožnice meča; inv. št. TM 214/1–4.

Tabla 53

- 1–2. Odl. železnega koničnika nožnice meča; inv. št. TM 214/6,7.
3. Odl. železnega rezila meča; vel. 5,0 × 4,3 × 0,5 cm; inv. št. 214/3.
4. Železen obroček; pr. 3,2 cm; inv. št. TM 214/8.
5. Odl. železne nožnice meča s srčastim branikom; d. 9,0 cm; inv. št. TM 816.
6. Polovica srčastega branika železne nožnice meča; d. 5,2 cm; inv. št. TM 774.
7. Odl. branika železne nožnice meča; rek. vel. 7,2 × 2,8 cm; inv. št. TM 214.
8. Odl. koničnika železne nožnice meča, okovan z bronom; d. 7,5 cm; inv. št. TM 760.
9. Odl. zvite železne pločevine (nožnice meča ali noža); d. 3,4 cm; inv. št. TM 1161.
- 10–12. Odl. železnih nožnic meča; inv. št. TM 13, 784, 812.

Tabla 54

- 1–7. Odl. železnih nožnic meča; inv. št. TM 96, 773, 777, 782, 797, 818, 1383.
- 8–10. Odl. železne pločevine (ščitna grba ali nožnica meča); inv. št. TM 789, 824, 825.
11. Odl. železne nožnice z rezilom mahaire; inv. št. TM 815.
12. Odl. železne pločevine (kalota ščitne grbe ali nožnica meča); inv. št. TM 823.
13. Odl. železa, verjetno ročaj meča ali noža; inv. št. TM 169.
14. Odl. železne nožnice (?) meča; inv. št. TM 1384.

Tabla 55

- 1–7. Železni obročki; pr. 2,3–5,7; inv. št. TM 163, 213, 694, 785, 787, 789, 810.
8. Železna obročasta pasna spona; d. 5,0 cm; inv. št. TM 1368.
- 9–13. Železni kalotasti gumbi ščitne grbe; pr. 2,4–3,1 cm; inv. št. TM 764, 766, 771, 787, 796.
- 14–16. Odl. železne ščitne grbe vrste Skorba (?) s krilci; inv. št. TM 765, 767, 817.

Tabla 56

- 1–2. Odl. železne ščitne grbe, na enem je ohranjena kalotasta zakovica; inv. št. TM 778, 795.
3. Odl. bronastega okova z zakovico; d. 3,4 cm; inv. št. TM 762.
4. Odl. železnega žlebastega predmeta, verjetno robni okov ščita; d. 4,3 cm; inv. št. TM 820.
5. Odl. železne ročaja ščita; inv. št. TM 761.
- 6–7. Odl. železnega rezila noža; inv. št. TM 170, 786.
8. Odl. železnega noža s plavutastim nastavkom za držaj; d. 9,9 cm; inv. št. TM 1065.
9. Odl. železnega ukrivljenega noža s koščeno oblogo ročaja in železno zanko na zaključku; inv. št. TM 32.
- 10–12. Odl. železnih nožev s trnastim nastavkom za držaj; inv. št. TM 792, 1071, 1087.
13. Odl. železnega rezila noža; dl. 6 cm; inv. št. TM 2039.

14. Odl. bronaste obloge držaja nožička z delno ohranjenim železnim rezilom; okras: vrezi prečnih linij; ohr. d. 5,3 cm; inv. št. TM 1367.
15. Odl. železnega rezila noža; d. 5,5; inv. št. TM 779.
16. Trn železnega nožiča; ohr. d. 4,7 cm; inv. št. TM 31a.

Tabla 57

1. Odl. železnega predmeta z obročastim zaključkom; d. 6,1 cm; inv. št. TM 167a.
2. Odl. železnega paličastega predmeta okroglega preseka z razširjenim koncem; d. 5,2 cm; inv. št. TM 167b.
3. Odl. železnega predmeta z obročastim zaključkom; d. 5,2 cm; inv. št. TM 1374.
4. Odl. železnega kavljaja; d. 4,2 cm; inv. št. TM 1064.
5. Odl. križno oblikovane železne pločevine; d. 5,7 cm; inv. št. TM 1385.
6. Odl. železne ploščice s polkrožno zakovico (ročaj ščitne grbe?); d. 9,5 cm; inv. št. TM 1350.
7. Železen ploščat predmet lečastega preseka s stanjšanim zaključkom; d. 5,9 cm; inv. št. TM 1094.
8. Odl. železne ploščice z luknjico; d. 9,6 cm; inv. št. TM 1353.
9. Železen predmet lečastega preseka; prežgan; vel. 4,4 × 3,5 cm; inv. št. TM 802.
10. Odl. železne spojke; d. 2,4 cm; inv. št. TM 1386.
11. Odl. železnega obročka oglatega preseka; pr. 4,3 cm; inv. št. TM 1049.
12. Odl. zvite železne osti s sredinskim rebrom in trnom rombičnega preseka; d. 6,2 cm; inv. št. TM 1390.
13. Odl. železnega koničastega predmeta; d. 8,1 cm; inv. št. TM 1388.
14. Železen paličast predmet oglatega preseka; d. 4,8 cm; inv. št. TM 140.
15. Odl. železnega paličastega predmeta okroglega preseka; d. 5,5 cm; inv. št. TM 1387.
- 16–20. Pet odl. votlih železnih predmetov oglatega preseka; d. 3–6,8 cm; inv. št. TM 168/1–4, 168.
21. Odl. v kepo zlepljene votle železne palice; d. 5,4 cm; inv. št. TM 168/5.

Tabla 58

1. Železno šilo; d. 16,6 cm; inv. št. TM 1054.
2. Odl. železnega šila; d. 6,2 cm; inv. št. TM 1093.
3. Železen žebelj; d. 6 cm; inv. št. TM 1415.
4. Železen žebelj; d. 4,7 cm; inv. št. TM 139.
5. Železen žebelj; d. 5,3 cm; inv. št. TM 143.
6. Odl. železnega žeblja; d. 2,7 cm; inv. št. TM 1379.
7. Železen žebelj; d. 4 cm; inv. št. TM 485.
8. Odl. železnega trna žeblja; d. 3,7 cm; inv. št. TM 1022.
- 9–10. Odl. železnega klina; d. 4,8 in 5,6 cm; inv. št. TM 1359, 1378.
11. Železen žebliček, okrašen z vzorcem križa in štirimi buncami; pr. 1,5 cm; inv. št. TM 1366.
- 12–72. Železni žeblički; pr. kapice 0,7–1,7 cm; inv. št. TM 74, 77, 99, 115–117, 147, 154, 157, 780, 819, 1007, 1019–1021, 1050–1052, 1060, 1066, 1077, 1090, 1091, 1100, 1165, 1218, 1258, 1278–1280, 1299, 1340–1347, 1354, 1355, 1360–1363, 1375–1377, 1380–1382, 1389, 1392–1397, 1416, 1419.

Tabla 59

1. Odl. ustja pitosa, prežgan; rek. pr. ustja 29,2 cm; inv. št. TM 1424.
2. Odl. ustja pitosa; rek. pr. ustja 38 cm; inv. št. TM 1195.
3. Odl. in dna pitosa; okras: vodoravno rebro, temnordeč premaz; rek. pr. ustja 28,6 cm; inv. št. TM 1425.
4. Odl. ustja lonca, površina opečnata, prelom siv; vel. 5,4 × 3,5 cm; inv. št. TM 166.
5. Odl. ustja lonca; površina opečnata do oker, prelom siv; vel. 3,9 × 2,7 cm; inv. št. TM 1118.
6. Odl. ustja in ostenja lonca s trakastima ročajema; dodelan na lončarskem vretenu; površina rjavosiva, prelom siv; rek. pr. ustja 17,4 cm; inv. št. TM 1194.
7. Lonec; površina zunaj rjava, znotraj temnosiva, prelom temnosiv; okras: metličenje; pr. ustja 11,4 cm; inv. št. TM 1097.

Tabla 60

1. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; okras: zunaj in znotraj rdeč premaz; prelom temnosiv; vel. 2,0 × 1,9 cm; inv. št. TM 1137.
2. Odl. ustja lončka; izdelan na lončarskem vretenu; površina črna, prelom temnosiv; vel. 2,9 × 2,4 cm; inv. št. TM 1226.
3. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; zunaj in znotraj rdeč premaz; prelom temnosiv; vel. 4 × 2,2 cm; inv. št. TM 1215.
4. Odl. ustja lončka; izdelan na lončarskem vretenu; površina črna, prelom temnosiv; rek. pr. ustja 8,2 cm; inv. št. TM 1422.
5. Odl. ustja lonca; površina zunaj siva, znotraj rjavordeč premaz, prelom siv; okras: vtisi; vel. 3,1 × 3,1 cm; inv. št. TM 1423.
6. Lonček; površina temnosiva, prelom črn; okras: metličenje; rek. pr. ustja 6,1 cm; inv. št. TM 149.
7. Odl. ustja lonca; površina siva, prelom siv; okras: metličenje; vel. 2,4 × 3,2 cm; inv. št. TM 1408.
8. Lonček; površina in prelom temnosiva; rek. pr. ustja 6,5 cm; inv. št. TM 105.
9. Odl. ustja lončka; površina in prelom temnosiva; vel. 5 × 3,1 cm; inv. št. TM 697.
10. Koničen lonček; dodelan na vretenu; površina siva, prelom temnosiv; pr. dna 4 cm; inv. št. TM 111.
11. Odl. ustja sklede; površina in prelom siva; rek. pr. ustja 10,8 cm; inv. št. TM 1149.
12. Odl. ustja sklede; dodelana na lončarskem vretenu; površina rjava, prelom temnosiv; okras: aplika; vel. 6,1 × 3,5 cm; inv. št. TM 1031.
13. Odl. ustja in vratu lonca; površina rdečerjava, prelom oker do siv; rek. pr. ustja 8,2 cm; inv. št. TM 1157.
14. Odl. ostenja posode; površina zunaj oranžna, znotraj rjava, prelom temnorjav; okras: metličenje in vodoravni rezalni liniji; vel. 2,8 × 2,5 cm; inv. št. TM 1444.
15. Odl. ostenja posode; površina rjava; okras: vodoravne vrezane linije in metličenje; vel. 2,6 × 2 cm; inv. št. TM 1445.
16. Odl. ostenja posode; površina rjava; okras: metličenje; vel. 3,3 × 2,6 cm; inv. št. TM 1446.
17. Odl. ustja lončka; dodelan na lončarskem vretenu; površina rjava, prelom rjavosiv; okras: metličenje; pr. ustja 8,3 cm; inv. št. TM 1127 (*t. 60: 17*).

18. Odl. ustje in ostenja lončka; površina temnosiva, prelom temnosiv; okras: metličenje; rek. pr. ustja 8,9 cm; inv. št. TM 178.
19. Odl. ustja lonca; površina siva, prelom temnosiv; okras: vrez; vel. 3,3 × 3,1 cm; inv. št. TM 1132.

Tabla 61

1. Odl. ustja in ostenja krožnika s črnim premazom; pr. ustja 18,5 cm; inv. št. TM 1011.
2. Odl. ustja krožnika s črnim premazom; vel. 2,6 × 1,6 cm; inv. št. TM 1197.
3. Odl. ustja krožnika s črnim premazom; vel. 4 × 2 cm; inv. št. TM 1199.
4. Odl. ustja skledje; izdelana na lončarskem vretenu; površina opečnata; rek. pr. ustja 14,1 cm; inv. št. TM 1201.
5. Odl. dna čaše tankih sten; izdelana na lončarskem vretenu; površina svetlosiva; pr. dna 3,6 cm; inv. št. TM 1237.
6. Skodelica tankih sten; izdelana na lončarskem vretenu; glini sta primešana sljuda in kremenčev pesek; površina siva, prelom siv; rek. pr. ustja 9,7 cm; inv. št. TM 1174.
7. Odl. ustja lončka; izdelan na lončarskem vretenu; površina opečnata do oker; rek. pr. ustja 7,7 cm; inv. št. TM 1084.
8. Odl. oljenke opečnate barve vrste Loeschcke X, na dnu vtis prve (?) in zadnje črke (O?) izdelovalca; vel. 9,5 × 2,7 cm; inv. št. TM 1196.
9. Odl. oljenke vrste Loeschcke X; prežgana; vel. 10,2 × 3,4 cm; inv. št. TM 1208.
10. Odl. ostenja amforice tankih sten z značilno rjavo sljudnato površino; površina zunaj rjavosiva, glajena, znotraj svetlorjava, prelom rjav; vel. 4,8 × 4,0 cm; inv. št. TM 1181.
11. Odl. dna amfore; površina oker; pr. dna 11,2 cm; inv. št. TM 1098.
12. Ročaj amfore; površina in prelom opečnata; d. 12,1 cm; inv. št. TM 171.
13. Odl. dna amfore; površina in prelom opečnati; pr. 2,5 cm; inv. št. TM 174.
14. Odl. dna amfore; površina opečnata; ohr. v. 8,5 cm; inv. št. TM 1144.
15. Odl. dna amfore; površina opečnata; ohr. v. 4,6 cm; inv. št. TM 1162.

Tabla 62

1. Odl. ostenja narebrene amfore; površina oker, glini so dodani sljuda, pesek in koščki zmlete opeke; vel. največjega odl. 10,2 × 7,6 cm; inv. št. TM 1192 (sl. 58).
2. Dvoročajni vrč; površina in prelom oker; v. 21,8 cm; inv. št. TM 676.
3. Odl. ustja dvoročajnega vrča; pr. ustja 14,7 cm; inv. št. TM 1222a.
4. Odl. ustja vrča; površina oker; rek. pr. ustja 14,2 cm; inv. št. TM 1222g.
5. Odl. ustja vrča; izdelan na lončarskem vretenu; površina opečnata; rek. pr. ustja 12,2 cm; inv. št. TM 1167.
6. Odl. trakastega ročaja vrča; površina oker; d. 9,5 cm; inv. št. TM 1136.
7. Odl. trakastega ročaja vrča; površina oker; d. 7,7 cm; inv. št. TM 1222c.
8. Odl. trakastega ročaja dvoročajnega vrča; d. 6,4 cm; inv. št. TM 1223.

Tabla 63

1. Odl. trakastega ročaja vrča; d. 7 cm; inv. št. TM 1143.
2. Odl. trakastega ročaja vrča; d. 5,0 cm; inv. št. TM 1200.
3. Odl. ročaja vrča; vel. 4,8 × 2,3 cm; inv. št. TM 1180.
4. Odl. trakastega ročaja vrča; d. 5,7 cm; inv. št. TM 1179.
5. Odl. trakastega ročaja vrča; vel. 2,2 × 2,1 cm; inv. št. TM 1222b.
6. Odl. trakastega ročaja vrča; vel. 2,6 × 3,0 cm; inv. št. TM 1178.
7. Odl. trakastega ročaja vrča; vel. 3 × 1,8 × 1,1 cm; inv. št. TM 1125.
8. Odl. ročaja z delom ostenja vrča; vel. 4,0 × 1,8 × 0,8 cm; inv. št. TM 1176.
9. Odl. ustja enoročajnega vrča; rek. pr. ustja 6,0 cm; inv. št. TM 1038.
10. Dvaindvajset odl. dna vrča; pr. 7,7 cm; inv. št. TM 1169.
11. Odl. ustja enoročajnega vrča; vel. 5,5 × 2,5 cm; inv. št. TM 173.
12. Ustje vrča z odl. ročajem; pr. ustja 6 cm; inv. št. TM 113.
13. Odl. ustja narebrenega vrča; okras: okrogla aplika; rek. pr. ustja 9,7 cm; inv. št. TM 1206.
14. Odl. ustja vrča; vel. 5,2 × 4,4 cm; inv. št. TM 1182.
15. Odl. ostenja vrča; vel. 5,5 × 5,5 cm; inv. št. TM 1238.
16. Odl. ustja in vratu enoročajnega vrča; rek. pr. ustja 6,1 cm; inv. št. TM 1239.
17. Odl. ustja vrča; vel. 4,4 × 3,6 cm; inv. št. TM 1228.
18. Odl. ustja vrča; vel. 4,3 × 4 cm; inv. št. TM 1198.

Tabla 64

1. Odl. ostenja vrča; izdelan na lončarskem vretenu; površina oker; inv. št. TM 1222e.
2. Odl. dna vrča; izdelan na lončarskem vretenu; površina opečnata; pr. dna 5,7 cm; inv. št. TM 1217.
3. Odl. dna vrča; izdelan na lončarskem vretenu; površina oker; rek. pr. dna 7,9 cm; inv. št. TM 1202.
4. Odl. dna vrča; izdelan na lončarskem vretenu; površina siva, prelom oker do siv; rek. pr. dna 7,4 cm; inv. št. TM 1037.
5. Odl. dna vrča; izdelan na lončarskem vretenu; površina opečnata; rek. pr. dna 7,6 cm; inv. št. TM 172.
6. Odl. dna vrča; izdelan na lončarskem vretenu; površina oker; pr. dna 6,9 cm; inv. št. TM 1177.
7. Dno lončka; izdelan na lončarskem vretenu iz fine gline s primesmi peska; površina svetlosiva; pr. dna 3,8 cm; inv. št. TM 175.
8. Odl. dna vrča; površina in prelom oker; rek. pr. dna 5,6 cm; inv. št. TM 1222f.
9. Odl. dna vrča; površina oker; pr. dna 8,7 cm; inv. št. TM 1081.
10. Odl. ustja lonca vrste Auerberg; površina in prelom siva; rek. pr. ustja 15,2 cm; inv. št. TM 1146.
11. Odl. dna vrča; izdelan na lončarskem vretenu; površina opečnata; rek. pr. dna 8,0 cm; inv. št. TM 1193.
12. Odl. ustja lonca vrste Auerberg; izdelan iz gline s primesmi apnenčastih drobcev; površina siva, prelom temnosiv; vel. 5,4 × 5, cm; inv. št. TM 1153.
13. Odl. ustja lonca vrste Auerberg; površina in prelom temnosiva; okras: navpične kanelure; pr. ustja 17,3 cm; inv. št. TM 1214.
14. Odl. ustja lonca vrste Auerberg; površina in prelom siva; rek. pr. ustja 16,5 cm; inv. št. TM 1203.

15. Odl. ustja lonca vrste Auerberg; površina zunaj rjava, znotraj oker do siva, prelom rjavosiv; vel. 5,6 × 4,4 cm; inv. št. TM 1145.
16. Odl. ustja lonca vrste Auerberg; površina in prelom siva; vel. 4,3 × 3,5 cm; inv. št. TM 1124.
17. Odl. ustja lonca vrste Auerberg; površina svetlorjava, prelom siv; vel. 3,5 × 3,0 cm; inv. št. TM 1012.
18. Odl. ustja lonca, podoben vrsti Auerberg; izdelan na lončarskem vretenu; površina siva, prelom rjavosiv; vel. 3,5 × 2,3 cm; inv. št. TM 1183.
19. Odl. ustja lonca; površina svetlorjava, prelom siv; vel. 3,5 × 2,3 cm; inv. št. TM 1421.

Tabla 65

1. Odl. dna in ostenja lonca vrste Auerberg; površina oker do svetlorjava, prelom siv; okras: glavničenje; rek. pr. dna 11,0 cm; inv. št. TM 1170.
2. Odlomki dna in ustja lonca; dodelan na lončarskem vretenu; površina zunaj rjavordeča, znotraj oker, prelom siv; okras: metličenje; rek. pr. ustja 22,4 cm; inv. št. TM 1126.
3. Lonec; dodelan na lončarskem vretenu; površina svetlorjava do siva, prelom temnosiv; okras: metličenje; rek. pr. ustja 17,1 cm; inv. št. TM 751.
4. Odl. ustja in ostenja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina zunaj rjavosiva, znotraj rjava, prelom rjav; okras: metličenje zunaj in znotraj; rek. pr. ustja 18,8 cm; inv. št. TM 1205, 1209.
5. Odl. profiliranega ustja in ostenja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina oker do svetlosiva, prelom rumenorjav; okras: metličenje; rek. pr. ustja 29,4cm; inv. št. TM 1154.

Tabla 66

1. Odl. dna lonca; površina zunaj prežgan oker premaz, znotraj rjavosiva, prelom temnosiv; okras: metličenje; rek. pr. dna 11,4 cm; inv. št. TM 821 (t. 66: 1).
2. Odl. ustja lonca; dodelan na lončarskem vretenu; površina rjava, prelom siv; okras: metličenje; rek. pr. ustja 16,5 cm; inv. št. TM 1413.
3. Odl. dna posode; okras: metličenje; vel. 3,7 × 2,2 cm; inv. št. TM 1166.
4. Odl. ustja in ostenja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom temnosiva; okras: metličenje; rek. pr. ustja 17 cm; inv. št. TM 176.
5. Odl. lončka; površina svetlorjava do oker, prelom siv; rek. pr. ustja 8,4 cm; inv. št. TM 1128.
6. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina svetlosiva do rjava, prelom temnosiv; okras: vodoravna kanelura; rek. pr. ustja 26 cm; inv. št. TM 177.
7. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina zunaj svetlosiva do temnorjava, znotraj rjava do temnosiva, prelom temnosiv; okras: vodoravni kaneluri; rek. pr. ustja 24,5 cm; inv. št. TM 153.
8. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; rek. pr. ustja 16,7 cm; inv. št. TM 1105.
9. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina zunaj temnorjava do siva, znotraj svetlorjava do temnordeča, prelom rjav do siv; okras: vrezi; pr. ustja 26 cm; inv. št. TM 1155.

10. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; rek. pr. ustja 13,0 cm; inv. št. TM 1405.
11. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina rjavosiva, prelom siv; rek. pr. ustja 12,7 cm; inv. št. TM 1078.
12. Odl. ustja lonca; površina opečnata, prelom siv; rek. pr. ustja 16,0 cm; inv. št. TM 1406.
13. Odl. ustja lonca (vrča?); izdelan na lončarskem vretenu; površina oker, prelom siv; rek. pr. ustja 8,5 cm; inv. št. TM 1184.
14. Odl. ustja posode; površina temnorjava; rek. pr. ustja 15,6 cm; inv. št. TM 1041.
15. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina siva do oker, prelom siv; rek. pr. ustja 14,1 cm; inv. št. TM 1138.
16. Odl. ustja lonca; izdelane na lončarskem vretenu; površina svetlorjava do siva, prelom siv; okras: vrezi na ustju; rek. pr. 15,3 cm; inv. št. TM 1156.
17. Odl. ustja lonca; dodelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; rek. pr. ustja 14,9 cm; inv. št. TM 1042.

Tabla 67

1. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu iz gline s primesmi kremenčevega peska; površina siva, prelom rjavosiv; rek. pr. ustja 16,9 cm; inv. št. TM 1234.
2. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; rek. pr. ustja 18,7 cm; inv. št. TM 1185.
3. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina siva, prelom rjavosiv; rek. pr. ustja 12,1 cm; inv. št. TM 1079.
4. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; rek. pr. ustja 13,5 cm; inv. št. TM 1147.
5. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina rdečerjava do oker, prelom siv; rek. pr. ustja 12,5 cm; inv. št. TM 1148.
6. Odl. ustja lonca; površina oker do siva, prelom siv; rek. pr. ustja 15,8 cm; inv. št. TM 1139.
7. Odl. ustja lonca; površina svetlorjava, prelom siv; rek. pr. ustja 20,2 cm; inv. št. TM 1006.
8. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina oker do siva, prelom siv; vel. 2,8 × 2,5 cm; inv. št. TM 1103.
9. Odl. ustja lonca; površina zunaj in znotraj svetlooker premaz, prelom temnosiv; vel. 3,8 × 3,0 cm; inv. št. TM 1191.
10. Odl. ustja lonca; dodelan na lončarskem vretenu; površina zunaj in znotraj svetlorjav do oker premaz, prelom temnosiv; vel. 3,9 × 2,6 cm; inv. št. TM 1047.
11. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; glini dodan grafit; površina in prelom siva; vel. 4,4 × 2,4 cm; inv. št. TM 1186.
12. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; vel. 1,7 × 2 cm; inv. št. TM 1043.
13. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; vel. 2,9 × 2,4 cm; inv. št. TM 1187.
14. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina opečnata, prelom siv, vel. 2,1 × 2,2 cm; inv. št. TM 996.
15. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina zunaj opečnata, znotraj sivorjava, prelom siv; vel. 2,2 × 1,8 cm; inv. št. TM 1107.
16. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina siva, prelom temnosiv; vel. 3,5 × 2,2 cm; inv. št. TM 1104.

17. Odl. ustja lonca; površina in prelom siva; vel. $2,6 \times 1,8$ cm; inv. št. TM 1108.
18. Odl. ustja lonca; površina oker, prelom siv; vel. $1,8 \times 1,6$ cm; inv. št. TM 1109.
19. Odl. ustja lonca; površina rjavo siva, prelom siv; vel. $2,7 \times 1,7$ cm; inv. št. TM 1110.
20. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu iz gline s primesmi kremenčevega peska; površina in prelom siva z ostanki rdečkastega premaza; vel. $3,0 \times 2,2$ cm; inv. št. TM 1044.
21. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; vel. $4,4 \times 2,3$ cm; inv. št. TM 1480.
22. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; vel. $2,2 \times 1,9$ cm; inv. št. TM 1013.
23. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina rjava do oker, prelom rjav do siv; vel. $2,9 \times 2,7$ cm; inv. št. TM 1158.
24. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; vključki grafit; vel. $3,5 \times 2,3$ cm; inv. št. TM 1111.
25. Odl. ustja lonca; površina oker, prelom siv; vel. $2,4 \times 2,2$ cm; inv. št. TM 1112.
26. Odl. ustja lonca; površina zunaj oker, znotraj siva, prelom siv; vel. $1,8 \times 1,6$ cm; inv. št. TM 1113.
27. Odl. ustja lonca; površina in prelom siva; vel. $2,5 \times 2,6$ cm; inv. št. TM 1114.
28. Odl. ustja lonca; površina zunaj oker, znotraj rjavosiva, prelom siv; vel. $2,3 \times 1,3$ cm; inv. št. TM 1115.
29. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina siva, prelom temnosiv; vel. $2,5 \times 1,7$ cm; inv. št. TM 1129.
30. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina opečnata do siva, prelom siv; prežgan; vel. $3,1 \times 2,8$ cm; inv. št. TM 1106.
31. Odl. ustja lonca; površina opečnata, prelom siv; vel. $3,8 \times 3,2$ cm; inv. št. TM 1014.
13. Odl. ustja lonca; površina opečnata, prelom siv; vel. $3,7 \times 4,1$ cm; inv. št. TM 1131.
14. Odl. ustja lonca; površina siva; prelom siv; vel. $2,1 \times 2$ cm; inv. št. TM 1119.
15. Odl. ustja lonca; dodelan na lončarskem vretenu; površina svetlorjava do siva, prelom siv; vel. $3,8 \times 1,9$ cm; inv. št. TM 1120.
16. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina sivorjava, prelom siv; vel. $3,5 \times 2,2$ cm; inv. št. TM 1221.
17. Odl. ustja lonca; površina opečnata do rjava, prelom siv; vel. $2,5 \times 1,5$ cm; inv. št. TM 1121.
18. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina rjava do siva, prelom siv; vel. $4,5 \times 2,7$ cm; inv. št. TM 1188.
19. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina oker, prelom siv; vel. $3,1 \times 2,0$ cm; inv. št. TM 1141.
20. Odl. ustja lončka; dodelan na lončarskem vretenu; površina in prelom temnosiva; vel. $1,5 \times 2,6$ cm; inv. št. TM 1482.
21. Odl. ustja posode; površina zunaj siva, znotraj rdečerjava, prelom sivorjav; vel. $3,6 \times 2,3$ cm; inv. št. TM 1483.
22. Odl. ustja posode; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; vel. $3,1 \times 1,5$ cm; inv. št. TM 1122.
23. Odl. ustja pokrova; površina zunaj svetlorjava, znotraj siva, prelom siv; vel. $2,5 \times 2,2$ cm; inv. št. TM 1003.
24. Odl. ustja sklede; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; vel. $2,8 \times 1,8$ cm; inv. št. TM 1189.
25. Odl. ustja posode; površina rdečerjava, vel. $3,2 \times 1,6$ cm; inv. št. TM 1462.
26. Odl. ustja lonca; površina rdečerjava; vel. $3,3 \times 2,1$ cm; inv. št. TM 1443.
27. Odl. ostenja posode; površina oker; okras: metličenje; vel. $4 \times 3,8$ cm; inv. št. TM 1461.
28. Odl. ostenja posode; površina temnorjava; okras: kanelure in metličenje; vel. $4,8 \times 3,1$ cm; inv. št. TM 1420.
29. Odl. ustja sklede; vel. $3,1 \times 2$ cm; inv. št. TM 1484.
30. Odl. ustja sklede; izdelan na lončarskem vretenu; na površini oker premaz, prelom temnosiv; vel. $2 \times 1,6$ cm; inv. št. TM 1160.
31. Odl. ustja lonca; površina rjava do siva, prelom siv; okras: metličenje; vel. $3,9 \times 3,2$ cm; inv. št. TM 1032.
32. Odl. ustja lonca; površina zunaj siva, znotraj oker, prelom siv; okras: metličenje; vel. $4,5 \times 5$ cm; inv. št. TM 1190.
33. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; okras: metličenje; vel. $4,1 \times 4,3$ cm; inv. št. TM 1005.

Tabla 68

1. Odl. ustja lonca; površina opečnata, prelom siv; vel. $2,3 \times 1,9$ cm; inv. št. TM 1116.
2. Odl. ustja lonca; površina oker barve, prelom siv; vel. $3,3 \times 2,0$ cm; inv. št. TM 998.
3. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina svetlorjava, prelom siv; vel. $3,5 \times 2,1$ cm; inv. št. TM 999.
4. Odl. ustja lonca; površina zunaj svetlorjava, znotraj siva, prelom siv; vel. $2,7 \times 2,4$ cm; inv. št. TM 1000.
5. Odl. ustja posode; izdelan na lončarskem vretenu; površina in prelom siva; vel. $2,9 \times 1,9$ cm; inv. št. TM 1001.
6. Odl. ustja lonca; površina in prelom rjavosiva; vel. $1,6 \times 2,1$ cm; inv. št. TM 1117.
7. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina siva, prelom temnosiv; vel. $2,3 \times 1,1$ cm; inv. št. TM 1046.
8. Odl. ustja lonca; površina svetlorjava; vel. $3 \times 1,7$ cm; inv. št. TM 1224.
9. Odl. ustja sklede; izdelan na lončarskem vretenu; površina siva, prelom oker; vel. $5,3 \times 2,3$ cm; inv. št. TM 1015.
10. Odl. ustja lonca; površina in prelom siva; vel. $2 \times 2,2$ cm; inv. št. TM 1002.
11. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina oker, prelom siv; vel. $2,5 \times 1,9$ cm; inv. št. TM 1016.
12. Odl. ustja lonca; površina opečnata do siva, prelom temnosiv; vel. $2,3 \times 1,7$ cm; inv. št. TM 1130.

Tabla 69

1. Odl. ustja lonca iz gline s primesmi grafit; površina siva, prelom rjavosiv; okras: glavničenje zunaj in znotraj; vel. $3,9 \times 3,3$ cm; inv. št. TM 1204.
2. Odl. ustja lonca; izdelan na lončarskem vretenu; površina zunaj oker, znotraj prežgana, prelom siv; okras: z vtisi razčlenjeno ustje; vel. $2,8 \times 2,1$ cm; inv. št. TM 1150.
3. Odl. ustja posode; površina zunaj oker, znotraj siva; okras: glavničenje; vel. $2,3 \times 1,9$ cm; inv. št. TM 1485.
4. Odl. ostenja posode; okras: metličenje zunaj in znotraj; vel. $2,9 \times 2,1$ cm; inv. št. TM 1142.
5. Odl. ostenja sklede; površina zunaj opečnata, znotraj siva, prelom siv; okras: glavničenje in z vtisi prstov razčlenjeno rebro; inv. št. TM 1175.

6. Odl. ostenja posode; površina oker, prelom siv; okras: razčlenjeno vodoravno rebro; vel. 2,2 × 1,4 cm; inv. št. TM 1235.
7. Odl. ostenja lonca; površina oker do siva, prelom siv; okras: razčlenjeno vodoravno rebro; vel. 2,4 × 2,4 cm; inv. št. TM 1123.
8. Odl. ostenja posode; površina oker, prelom siv; okras: razčlenjeno rebro; vel. 2,9 × 2 cm; inv. št. TM 1259.
9. Odl. ostenja lonca; površina zunaj oker, znotraj siva; okras: razčlenjeno rebro; vel. 1,9 × 2,5 cm; inv. št. TM 1486.
10. Odl. ostenja lonca; površina zunaj oker, znotraj siva; okras: razčlenjeno rebro; vel. 1,9 × 2,5 cm; inv. št. TM 1409.
11. Odl. ostenja posode; okras: glavničenje; vel. 2,7 × 2,5 cm; inv. št. TM 1134.
12. Odl. ostenja posode; okras: glavničenje; vel. 3,8 × 3,1 cm; inv. št. TM 1045.
13. Odl. ostenja lonca; površina zunaj rjava, znotraj siva, prelom rjav; okras: metličenje zunaj in znotraj; vel. 4,5 × 4,4 cm; inv. št. TM 1410.
14. Odl. ostenja lonca; površina temnorjava; okras: metličenje ter vodoravni in navpični vrezi; vel. 3,8 × 2,7 cm; inv. št. TM 1273.
15. Odl. ostenja lonca; prežgan; površina zunaj rjavosiva, znotraj siva, prelom siv; okras: metličenje; vel. 4,3 × 4,7 cm; inv. št. TM 1159.
16. Odl. ostenja lonca; površina zunaj rjavosiva, znotraj siva, prelom siv; okras: metličenje; vel. 5,0 × 3,5 cm; inv. št. TM 1152.
17. Odl. ostenja posode; površina rjava, prelom svetlorjavosiv; okras: glavničenje; vel. 5,4 × 3,9 cm; inv. št. TM 1133.
18. Odl. ostenja lonca; površina zunaj oker premaz; okras: glavničenje; vel. 3 × 2,6 cm; inv. št. TM 1151.
19. Odl. ostenja lonca; površina zunaj siva, znotraj oker premaz, prelom siv; okras: vrezi; vel. 6,8 × 5,1 cm; inv. št. TM 1039.
20. Odl. ostenja lonca; površina zunaj oker premaz, znotraj siva, prelom siv; okras: glavničenje; vel. 4,0 × 2,6 cm; inv. št. TM 1227.
21. Odl. ostenja lonca; površina siva do rjava, prelom temnosiv; okras: metličenje; vel. 5,7 × 3,9 cm; inv. št. TM 1207.
22. Odl. ostenja lonca; površina zunaj rjava, znotraj siva, prelom rjav; okras: glavničenje; vel. 5 × 3,4 cm; inv. št. TM 1487.
23. Odl. trakastega ročaja; površina temnordeča do svetlorjava, prelom rjavosiv; vel. 3,6 × 1,9 × 0,9 cm; inv. št. TM 1135.
24. Trakast ročaj; površina opečnata, prelom svetlorjav; vel. 3,3 × 1,3 × 0,6 cm; inv. št. TM 1172.
25. Odl. ročaja; površina opečnata do oker, prelom oker; š. 1,7 cm; inv. št. TM 1173.
- 26–28. Odl. svitkov; površina oker, prelom siv; inv. št. TM 161, 1040, 1216.
29. Odl. predilnega vretenca; površina oker, prelom temnosiv; vel. 3,0 × 2,0 × 1,5 cm; inv. št. TM 1225.
30. Odl. keramičnega motka; površina in prelom siva; pr. 5,5 cm; inv. št. TM 122.

Tabla 70

1. Odl. temnomodrosive steklene paste z rumenimi in svetlomodrimi steklenimi nitmi (del ostenja posodice?); vel. 0,9 × 0,7 × 0,5 cm; inv. št. TM 754.

- 2–23. Odl. rumenih steklenih jagod z modro-belimi očesci; pr. 1,1–2,5 cm; inv. št. TM 180, 182, 186, 187, 189, 194, 207, 211, 620, 626, 643, 652, 655–658, 664, 665, 667, 668, 757, 1316.
- 24–35. Odl. rumenih steklenih jagod z modrimi spiralnimi očesci; pr. 1,6–2,9 cm; inv. št. TM 492, 625, 631, 632, 646–650, 654, 1099, 1272.
- 36–37. Odl. rumenih stekleneih jagod z belo-modrimi spiralnimi očesci; vel. 1,7 × 1,7 in 1,6 × 1,4 cm; inv. št. TM 645, 666.
- 38–39. Odl. rumenih steklenih jagod z modrimi spiralnimi očesci; vel. 1,4 × 1 in 1,2 × 1 cm; inv. št. TM 633, 1245.
- 40–42. Odl. rumenih steklenih jagod z belo-modrimi spiralnimi očesci; vel. 0,8 × 0,8 cm do 2,9 × 1,8 cm; inv. št. TM 634, 635, 663.

Tabla 71

- 1–2. Odl. rumenih steklenih jagod z dvojnimi modrimi spiralnimi očesci; prežgani; pr. 1,8 cm; inv. št. TM 641, 642.
3. Rumena steklena jagoda z modro-belimi spiralnimi očesci; pr. 1,7 cm; inv. št. 1489 TM.
4. Polovica rumene steklene jagode z enojnimi modrimi spiralnimi očesci; pr. 1,6 cm; inv. št. TM 637.
5. Odl. rumene steklene jagode z modro-belimi očesci; vel. 2 × 1 × 1 cm; inv. št. TM 662.
- 6–9. Odl. rumene steklene jagode z modrim spiralnim očescem; inv. št. TM 636, 638, 639, 1256.
10. Odl. rumene steklene jagode, manjka polnilo očesca; vel. 1,5 × 1,4 cm; inv. št. TM 640.
11. Odl. stopljene rumene steklene jagode; vel. 1,7 × 1,2 × 0,8 cm; inv. št. TM 660.
12. Odl. svetlo modre steklene jagode z belo-modrimi očesci in rumenimi bradavičastimi izrastki; vel. 1,4 × 1,4 cm; inv. št. TM 624.
13. Odl. rumene steklene jagode z modro-belimi očesci in svetlomodrimi bradavičastimi izrastki; vel. 1,5 × 1,4 cm; inv. št. TM 622.
14. Odl. svetlo rjavosive steklene jagode z modro-belimi očesci ter rumenimi in belimi bradavičastimi izrastki; vel. 2,8 × 1,6 cm; inv. št. TM 629.
15. Odl. stopljene modre steklene jagode z bradavičastimi izrastki; vel. 2,3 × 1,4 cm; inv. št. TM 661.
- 16–20. Odl. modrih steklenih jagod; inv. št. TM 200, 206, 208, 1249, 1348.
21. Svetlo modra steklena jagodica; pr. 0,7 cm; inv. št. TM 1253.
22. Modra steklena jagodica sodčaste oblike; pr. 0,4 cm; okras: po zun. površini vrezi; inv. št. TM 674.
23. Modra steklena jagodica; pr. 0,4 cm; inv. št. TM 1254.
24. Polovica modre steklene jagode s svetlomodro-belimi očesci; pr. 1,5 cm; inv. št. TM 202.
25. Polovica jagode iz svetlomodrozeleno steklene paste z dvojnimi in enojnimi modro-belimi očesci; pr. 1,1 cm; inv. št. TM 653.
26. Polovica modrozeleno steklene jagode z dvojnimi modro-belimi očesci; pr. 0,8 cm; inv. št. TM 1240.
27. Odl. turkizne steklene jagode z modro-belimi očesci; vel. 0,9 × 0,6 cm; inv. št. TM 623.
28. Odl. modre steklene jagode z belo valovnico; vel. 1,2 × 0,8 cm; inv. št. TM 1242.
29. Polovica modre steklene jagode z nepravilno belo valovnico; pr. 1,6 cm; inv. št. TM 621.

30. Polovica modre steklene jagodice s sivobelim bradavičastim izrastkom; pr. 0,9 cm; inv. št. TM 673.
31. Polovica temno sive steklene jagodice; pr. 0,8 cm; inv. št. TM 1252.
32. Rdeča steklena jagodica sodčaste oblike; pr. 0,6 cm; inv. št. TM 1250.
33. Odl. zelene steklene jagode z rumenomodrim očescem; pr. 0,9 cm; inv. št. TM 199.
34. Osem zelenih steklenih jagod valjaste oblike; vel. 0,6 × 0,4 cm; ; inv. št. TM 204.
35. Poliedrična temnozeleno steklena jagoda; vel. 1 × 0,6 cm; inv. št. TM 1296.
36. Odl. modre steklene jagode z svetlomodro-belimi očesci v obliki ovnove glavice; gobček nakazujeta dve očesi iz svetlomodro-belega stekla; vel. 1,1 × 0,8 cm; inv. št. TM 1255.
37. Prozorna steklena jagodica z vrezanim vzorcem; pr. 0,7 cm; inv. št. TM 644.
38. Prosojna zlatorumena steklena jagoda; pr. 0,7; inv. št. TM 592.
39. Ustje steklenice iz prozornega stekla; pr. 4,4 cm; inv. št. TM 753.
40. Odl. prstanastega dna čaše iz prozornega stekla; pr. dna 7,2 cm; inv. št. TM 756.
- 41–56. Odl. jantarnih jagod; inv. št. TM 203, 482–484, 486–491, 496, 497, 588, 1241, 1244, 1248.

OPREDELITEV NAJDB

Fibule

Na Repelcu je bilo največ fibul v premešani plasti SE 3. Odlomek čolničasto oblikovanega loka z odlomljenimi gumbki (*t. 42B: 4*) bi lahko pripisali čolničasti fibuli s petimi rti na loku. Take fibule se na železnodobnem grobišču na Mostu na Soči pojavljajo skupaj s kačastimi in svetlucijskimi fibulami, značilnimi za stopnjo Sv. Lucija IIa.⁹⁹ Odebeljen lok fibule, okrašen s kratkimi vrezi ob robovih (*t. 42B: 5*), bi lahko pripadal fibuli tipa San Ginesio, ki je bila v tem času razširjena predvsem v picenskem prostoru.¹⁰⁰ To ne bi bil edini primerek z Mosta na Soči, saj so podobne najdbe znane s starejših izkopavanj na velikem grobišču.¹⁰¹ V grobu R 31 najden odlomek noge in loka fibule lahko uvrstimo v tip Castellan Fisterre (*t. 26D: 1*) s konca 6. in začetka 5. stol. pr. n. št. (= Sv. Lucija IIb1), razširjen predvsem v Poadižju.¹⁰²

Trakasti fibuli z mrežasto okrašenim lokom iz groba R 10 in plasti SE 3 (*t. 18B: 2; 42B: 6*) sta značilni predstavnici stopnje Sv. Lucija IIb. Z Mosta na Soči so znani številni primerki tovrstnih fibul, njihov pojav pa je omejen na prostor med rekama Savo in Adižo.¹⁰³ V

tem času so bile v modi tudi pavkaste fibule, med katere se uvršča primerek iz plasti SE 3 (*t. 42B: 2*), sodi pa med najmlajše različice, značilne za južnoalpski prostor.¹⁰⁴

V grobu R 41 je bil najden odlomek noge fibule z zaključkom v obliki naprej gledajoče živalske (pasje) glavice (*t. 30B: 1*), ki ima najboljšo primerjavo v Podgori v Poljanski dolini na Gorenjskem.¹⁰⁵ V plasti SE 3 na Repelcu je bila odkrita podobna noga, le da se zaključuje z naprej gledajočo ovnovo glavico (*t. 42B: 1*). Fibule z zaključkom noge v obliki naprej gledajočih živalskih glav so v Posočju zelo redke, zastopane so le z nekaj primerki na Mostu na Soči (*sl. 48a*) in v Kobaridu (s konjsko glavico).¹⁰⁶ Primerljivi fibuli z ovnovo glavico kot *t. 42B: 1* sta znani iz Trentina in sta verjetno lokalna izdelka, oblikovana domnevno po dolenskih vzorih.¹⁰⁷ Fibule z naprej gledajočo živalsko glavico na zaključku noge – običajno z ovnovo, konjsko ali pasjo – so značilne za jugovzhodnoalpski prostor (Dolenjska, Gorenjska), kjer se uveljavijo v mlajšem certoškem horizontu skupaj s samostrelnimi certoškimi fibulami XIII. vrste.¹⁰⁸ Upodobitev ovnove glavice bi lahko prepoznali tudi v spiralno oblikovanem zaključku noge fibule z okroglo ploščico na loku iz groba R 10 (*t. 18B: 1*), ta združuje mladohalštatske in zgodnjelatske prvine, slednje se kažejo predvsem v pravokotno oblikovanem trakastem loku.¹⁰⁹ Podobni fibuli je morda pripadal tudi odlomek spiralno zvite žice (v obliki ovnevega roga) iz železnodobne naselbine na Mostu na Soči.¹¹⁰ Na območju današnje Slovenije so fibule z okroglo pločevinasto ploščico na loku redkost, zasledimo jih le v Valični vasi in Poljanah pri Žužemberku na Dolenjskem;¹¹¹ znane so v srednjeevropskem prostoru v mlajšem halštatskem obdobju in tudi na najdiščih severozahodne Bosne.¹¹² Fibulo z Repelca lahko po iztolčenem rebrastem okrasu na ploščici primerjamo z "baročno" izdelano fibulo s češkega najdišča Slany-

669, 818a, 1461, 1496 in 2265 (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984) ter grobova 33 in 43 s Koritnice ob Bači (Kos 1973, T. 8: 5); prim. Nascimbene 2009, 116–123, Fig. 25, 26; Tecco Hvala 2012, 245; Laharnar 2018a, 210.

¹⁰⁴ Teržan, Trampuž 1973, 432, T. 16: 2. Prim. Nascimbene 2009, 147, Fig. 41, 42, Tab. 17; Tecco Hvala 2012, 267; Laharnar 2018a, 205–208.

¹⁰⁵ Valič 1962, 196, T. 1: 3.

¹⁰⁶ Most na Soči (neobjavljena najdba v privatni lasti); Kobarid (Marchesetti 1903, Tav. XVIII: 5; Mlinar, Gerbec 2011, 17, Sl. 5).

¹⁰⁷ Adam 1996, 94, 95; prim. predvsem z najdbo iz moškega groba z Magdalenske gore (Tecco Hvala 2012, 262–263, Sl. 99: 6).

¹⁰⁸ Gabrovec 1966a, karta 3; Teržan 1976, 387; prim. Tecco Hvala 2012, Sl. 99.

¹⁰⁹ Mlinar 2002b, 19–34.

¹¹⁰ Svolfšak, Dular 2016, T. 33: 1; Laharnar 2018a, 209–211.

¹¹¹ Knez 1970, 185; Teržan 1973, 682.

¹¹² Prim. Teržan 1973, 682, op. 46; Adam 1996, 68–72, Fig. 11, 12 (fibule vrste IV).

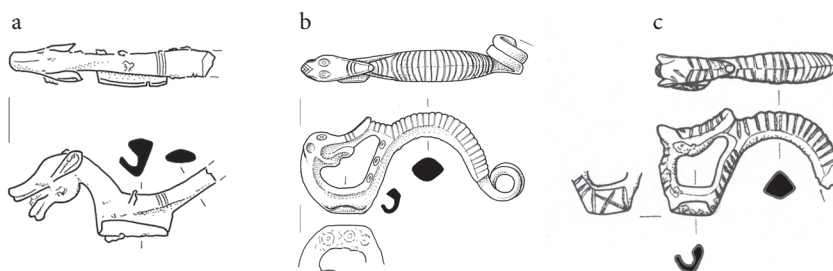
⁹⁹ Teržan, Trampuž 1973, 428; Prim. gr. Sz 1562, Sz 2244, Sz 2378 (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 145B: 6; 235A: 3; 253C: 3).

¹⁰⁰ Gl. Preložnik 2007a, 126, Fig. 5a.

¹⁰¹ Npr. Marchesetti 1893, Tav. XIII: 7.

¹⁰² Nascimbene 2009, 110–115, Fig. 23: n. 39; Fig. 24.

¹⁰³ Teržan, Trampuž 1973, 432, 434; npr. gr. Sz 434, 445,

Sl. 48: Naključno najden odlomek fibule z zaključkom noge v obliki živalske glave z Mosta na Soči (a) ter uliti živalski fibuli z najdišč Daber pri Šentviški Gori (b) in Žirk pri Žireh (c). M. = 1:2.

Fig. 48: Stray find of a fibula fragment with an animal-head terminal from Most na Soči (a) and cast animal fibulae from Daber near Šentviška Gora (b) and Žirk near Žiri (c). Scale = 1:2.

Želenice, ki izvira iz latenskega konteksta.¹¹³ Morda bi mednje lahko uvrstili tudi odlomek fibule z delno ohranjenim trakasto oblikovanim lokom in široko peresovino iz plasti SE 3 (t. 42B: 3).

Odlomek masivne kačaste fibule iz groba R 38 (t. 29A: 1) pripada vrsti VIIe oz. vrsti Fraore – Parma,¹¹⁴ ki se pojavi v stopnji Sv. Lucija IIB2 in je značilna predvsem za stopnjo IIc.¹¹⁵

Zgodnja predstavnica certoških fibul, pridana v grob R 10 (t. 18B: 3), spada k različici IIIa. Certoške fibule te vrste se pojavijo v prostoru med Este in Dolenjsko na začetku 5. stol. pr. n. št., to je na začetku certoškega horizonta oz. v času Sv. Lucija IIB1.¹¹⁶

Druge certoške fibule z Repelca so mlajših oblik. Največ je med njimi primerkov vrste X, ki so značilnost stopnje Sv. Lucija IIc oz. najmlajšega halštatskega horizonta (Ha D3) na širokem območju med Renom in Donavo ter Sočo, Savo in Uno.¹¹⁷ V grobu R 23 je bil en v celoti ohranjen primerek različice Xg in še gumb druge take fibule (t. 24B: 1, 2); po značilni obliki gumba na loku lahko to različico prepoznamo tudi v odlomkih iz plasti SE 3 (t. 42B: 18–19; 43: 1). Da so bile v uporabi še v latenski dobi, kažejo zakop srednjelatenskega orožja na posoškem najdišču Čadrg – Laze skupaj s tako fibulo¹¹⁸ ter posamezni grobovi z notranjskih najdišč in Vinice v Beli krajini.¹¹⁹ Različici Xb pripada razlomljena fibula iz groba R 48 (t. 32C: 1), deli velikih fibul iz plasti SE 3 (t. 42B: 12, 13) pa verjetno različici Xi.¹²⁰ V tej plasti je bila odkrita še certoška fibula XII. vrste (t. 42B: 9),

¹¹³ Adam 1996, 76, Fig. 13b.

¹¹⁴ Tecco Hvala 2014a, 156–159, karta 12.

¹¹⁵ Gl. tu Pucarjev rob, poglavje Opredelitev najdb.

¹¹⁶ Teržan 1976, sl. 13, 322, 348; k seznamu najdišč lahko dodamo še Novo mesto (Križ 1997, T. 43: 11) in Montebelluna (Manessi, Nascimbene 2003, 252, Tav. 81: 20).

¹¹⁷ Teržan 1976, 383.

¹¹⁸ Mlinar, Turk 2016, 21, 40–44; prim. Gerbec, Mlinar 2018, 47–48.

¹¹⁹ Teržan 1973, 680; ead. 1976, 368.

¹²⁰ Teržan 1976, 331–334.

ki je sočasna različicam X. vrste.¹²¹ V Posočju sta poleg primerka XII. vrste iz železnodobne hiše na Mostu na Soči¹²² znani še najdbi s Sv. Helene pri Podbeli in z Jelenška nad Godovičem.¹²³ V žganinski jami na Repelcu je bil močno ožgan odlomek certoške fibule vrste VIIb (t. 36B: 3), ki se prav tako pojavljajo v horizontu Sv. Lucija IIc in jih v grobovih srečamo skupaj s fibulami X. vrste.¹²⁴ Primerek z Repelca ima na loku vrezan motiv IIXIII, enako kot fibuli z najdišč Montebello Vicentino in Monte Bibebe,¹²⁵ kar bi kazalo na njegovo italško provenienco. Odlomka nog certoških fibul iz jame R 11 in plasti SE 3 (t. 35A: 1; 42B: 10) bi morda lahko uvrstili v različico VIIIf, ki ima gumb in hrbet noge pogosto okrašen s tremoliranim vrezom. Tovrstne fibule so znane iz železnodobne naselbine na Mostu na Soči in drugih najdišč svetolucijske skupine.¹²⁶ Lok fibule iz groba R 45 (t. 31C: 1) pa pripada različici VIIe,¹²⁷ ki je prav tako zastopana v naselbini na Mostu na Soči¹²⁸ ter v grobu 30 z Idrije pri Bači, datiranjem v stopnjo Sv. Lucija IIc2 oziroma LT B2 po srednjeevropski kronologiji.¹²⁹

Na Repelcu so bile najdene tudi fibule latenskih oblik. Trije primerki imajo zgodnjelatensko shemo, en s prečno narezanim lokom izvira iz jame R 22A (t. 35E: 1) in je soroden fibulam iz južnoalpskih dolin severne

¹²¹ Ibid., 371; Laharnar 2018a, 204.

¹²² Žbona Trkman, Svoljšak 1981, kat. št. 22; Svoljšak, Dular 2016, T. 28: 1; Laharnar 2018a, 203–204.

¹²³ Podbela (Mlinar, Gerbec, Laharnar 2014, 32, kat. št. 16), Jelenšek nad Godovičem (Laharnar 2018a, 204, Sl. 2: 2).

¹²⁴ Teržan 1976, 357.

¹²⁵ Montebello Vicentino (Ruta Serafini 2001, Fig. 3: 11); Monte Bibebe (Challet 2008, 65, Fig. 6b).

¹²⁶ Most na Soči (Svoljšak, Dular 2016, T. 23: 1; Laharnar 2018a, 205), Koritnica (Kos 1973, T. 5: 4), Nadiška dolina (Pettarin 2006, Tav. VIII: 105).

¹²⁷ Prim. Teržan 1976, 325; Marić 2016, 108, Fig. 3: 2.

¹²⁸ Laharnar 2018a, 205.

¹²⁹ Guštin 1991, T. 23: 19. Tovrstna fibula je bila najdena v Ljubljani v naselbinskem kontekstu, datiranjem v čas LT B2–C1 (Novšak, Bekljanov Zidanšek, Vojaković 2017, 17, T. 1: 9).

Italije,¹³⁰ podobna fibula je znana tudi z bavarskega najdišča Langengeisling.¹³¹ Iz plasti SE 3 na Repelcu pa izvirata primerka zgodnjelatske sheme z masivnim litim lokom, ki je pravokotno oblikovan, na sredini ima žleb, ob robovih pa okras kratkih vrezov (*t. 43: 3, 4*). Najbližje analogije zanju zasledimo na Idriji pri Bači, Kovačevšah in Cerkljanskem,¹³² s katerimi ju družijo tudi enaka ploščica na zaključku noge. Zasledimo jih še v Ljubljani¹³³ in Trentinu.¹³⁴

V plasti SE 3 so bile odkrite ulite fibule z zaključkom noge v obliki stilizirane nazaj gledajoče živalske glavice, ki se z gobcem dotika loka oz. je ta z njim spojen (*t. 43: 5–8*). Take fibule so lastne Posočju.¹³⁵ Edini primerki izven tega prostora so znani s Kovačevš nad Lokavcem, Grobnika nad Reko¹³⁶ in Žirka pri Žireh (*sl. 48c*).¹³⁷ Po oblikovanosti loka in okrasu na njem bi jih v grobem lahko delili na dve različici. Primerek s peresovino s štirimi navoji in ležiščem za iglo, okrašenim z vtisnjenimi krožci s piko (*t. 43: 5*), ima primerjave na Idriji pri Bači, Grobniku in Dabru pri Šentviški Gori.¹³⁸ Fibulama z vtisnjenimi krožci na loku (*t. 43: 6, 7*) je podoben odlomek iz groba 17 s Koritnice, ki ga lahko glede na druge pridatke (železno sekuro in sulično ost)¹³⁹ uvrstimo v stopnjo Sv. Lucija IIc. Najdbi z Repelca verjetno ne sodita v ta čas, ker se njuna peresovina zaključijo z utorom za pritrnitev na lok, kar pogosto zasledimo pri poznolatskih fibulah vrste Idrija pri Bači, pri posoških fibulah srednjelatske sheme s tremi vozli na loku¹⁴⁰ ter pri nekaterih izvedbah fibul srednjelatske sheme iz groba R 14, jame R 29 in plasti SE 3 na Repelcu (*t. 20: 5; 36A: 1; 44: 5,1, 8*). Primerek fibule z vrezanim okrasom in shematizirano živalsko glavico (*t. 43: 8*), ki ima na loku pritrjeno še jantarno jagodico, pa je soroden najdbam iz poznolatskih grobov z Idrije pri Bači, te imajo žico peresovine vpeto v izvrtano luknjico na koncu loka.¹⁴¹

¹³⁰ Adam 1996, 146, fig. 23; Gamper 2006, 292, Abb. 189: 28.

¹³¹ Krämer 1985, 107, T. 44: 8.

¹³² Guštin 1991, T. 27: 5, 41: 4; 137: 5; neobjavljeno fibulo s Cerkljanskega pa hrani Narodni muzej Slovenije.

¹³³ Puš 1982, 152, T. 50: 6.

¹³⁴ Adam 1996, 285, kat. št. 99.

¹³⁵ Prim. Cunja, Mlinar 2010, 44–45, Sl. 27; Idrija pri Bači (Guštin 1991, T. 6: 11; 9: 11; 13: 3; 24: 7), Koritnica ob Bači (Kos 1973, T. 5: 2; Guštin 1991, 23, Abb. 123), Daber pri Šentviški Gori (Guštin 1991, 23, Abb. 123; Mlinar et al. 2018, 37, kat. št. 24), Gradišče pri Cerknem (Istenič 2015, 44, T. 1: 6).

¹³⁶ Guštin 1987; id. 1991, 36; Blečić 2004, T. 6: 2. 7.

¹³⁷ Neobjavljeno, hrani Narodni muzej Slovenije.

¹³⁸ Guštin 1991, T. 24; Blečić 2004, T. 6: 2. 7; Mlinar et al. 2018, kat. št. 24.

¹³⁹ Kos 1973, T. 5: 1–3.

¹⁴⁰ Guštin 1987; 1991, 36, Taf. 3: 2, 4: 4, 14: 9; Božič 2011, 255.

¹⁴¹ Guštin 1991, T. 6: 11, 9: 11, 13: 3; Božič 1999a, 162.

Bronasta fibula iz plasti SE 3 z odebeljenim lokom in dvema gumboma na nazaj zaviti nogi, ki je z objemko pripeta na sredino loka (*t. 43: 9*), je edinstvena najdba ne le na Mostu na Soči, temveč v širšem zahodnoslovenskem prostoru. Gre za značilne bronaste fibule srednjelatske sheme z območja Dolenjske, Ljubljanske kotline in Gorenjske, ki so ga zasedli Tavriski.¹⁴² Predstavljajo lokalno keltsko obliko fibul, poimenovano vrsta Valična vas, njeno izvorno območje pa kaže iskati na Dolenjskem.¹⁴³

Posebnost posoških fibul srednjelatske sheme je, da je peresovina izdelana iz bronaste žice, ki se na enem koncu razširi v koničen tulec, v katerega je vdet začetek loka.¹⁴⁴ Tak primerek je bil najden v grobu R 14 (*t. 20: 5*), ki ga po ostalih pridatkih lahko datiramo v poznolatsko obdobje, en odlomek je bil v jami R 29 (*t. 36A: 1*), več jih je bilo odkritih v plasti SE 3 (*t. 44: 1, 5, 8, 9*). Druga značilnost fibul srednjelatske sheme iz severnojadranskega zaledja je žičnata zanka okrog vratu loka, taka izvedba pa je bila priljubljena pri pretežno nekeltskih ljudstvih s tega območja. Mitja Guštin jih je opredelil kot fibule vrste Kastav.¹⁴⁵ To vrsto lahko prepoznamo po tem, da imajo na zapognjeni nogi en sam gumb, da je peresovina izdelana iz ploščate žice, tetiva pa se od znotraj ovija okrog loka.¹⁴⁶ Na Repelcu mednje spadata dva primerka iz plasti SE 3 (*t. 44: 3, 4*), ki sta za zdaj edini tovrstni najdbi iz Posočja z najbližjim znanim najdiščem v Dernazzaccu pri Čedadu.¹⁴⁷ Fibule vrste Kastav so značilne za Istro in severovzhodni del Caput Adriae in odsevajo lokalno izvedbo keltskih srednjelatskih prototipov.¹⁴⁸ Iz te skupine fibul je Dragan Božič izdvojil vrsto Idrija pri Bači.¹⁴⁹ Ta vrsta je značilna predvsem za Posočje v stopnji LT D1, a se obdrži še v avgustejskem obdobju.¹⁵⁰ Zanje je značilno, da imajo na zaključku nazaj zavite noge dve različno veliki kroglasti odebelitvi, objemka je dolga in ima ob robovih izraziti prečni rebri, peresovina ima praviloma osem, izjemoma sedem navojev, tetiva pa se od zunaj ovija okrog loka. Na Repelcu je zastopana s tremi primerki iz plasti SE 3 (*t. 43: 10, 11; 44: 1*).

Svojevstvena bronasta fibula srednjelatske sheme je bila najdena v grobu R 25 (*t. 24C: 1*), ima masiven

¹⁴² Prim. Božič 1992, 197. Valična vas (Gabrovec 1966c, T. 25: 2; Teržan 1973, T. 5: 3), Dobova (Božič 1987, 876, t. 87: 14), Strmec nad Belo Cerkvijo (Dular 1991, T. 70: 6, 7) in Stična (Gabrovec et al. 2006, T. 185: 21); Ljubljana (Novšak, Bekljanov Zidanšek, Vojaković 2017, T. 10: 9) in Kranj (Tomazinič 2013, 100).

¹⁴³ Prim. Božič 1992, 197.

¹⁴⁴ Guštin 1991, 36.

¹⁴⁵ Guštin 1987; id. 1991.

¹⁴⁶ Božič 2011, 254.

¹⁴⁷ Pettarin 2006, 146, kat. št. 536.

¹⁴⁸ Guštin 1987, Fig. 11; 1991, 37; Blečić Kavur 2009, 199, Fig. 2 (karta razprostranjenosti).

¹⁴⁹ Božič 2011, 253–254; po Guštinu vrsta Kastav, različica Idrija.

¹⁵⁰ Božič 2011, 253–255; Laharnar 2018a, 239.

lok, dve manjši in eno večjo sodčasto odelbitev na nogi ter peresovino s šestimi navoji. Primerjamo jo lahko s fibulo iz groba 86/195 iz Vinice v Beli krajini, le da ima slednja peresovino s trinajstimi navoji.¹⁵¹ Tudi za fibulo srednjelatenske sheme iz plasti SE 3 (*t. 44: 5*) ne najdemo ustreznih primerjav v Posočju, temveč v Vinici,¹⁵² vendar pa kaže primerek z Repelca v vrezanem okrasu na nogi in koničastem zaključku loka lokalne posebnosti. Lokalne posoške značilnosti izkazuje tudi primerek s peresovino (*t. 44: 6*), kakršna je običajna za fibule vrste Idrija pri Bači, ki so datirane v stopnjo LT D1.¹⁵³ Dokaj podobni primerki so znani s starejših izkopavanj na grobišču na Mostu na Soči, z Idrije pri Bači in najdišča Colle Mazéit v Karniji.¹⁵⁴

Nekaj odlomkov fibul z Repelca je železnih (*t. 44: 10–13*). Med njimi je najbolje ohranjena fibula srednjelatenske sheme s kroglastim gumbom na nazaj zaviti nogi in diskastim gumbom na prehodu v lok (*t. 44: 10*), od drugih so ohranjeni le odlomki železne peresovine. V Posočju je železnih fibul malo in so za detajlno preučevanje preslabo ohranjene.¹⁵⁵ Sicer pa gre za značilne keltske izdelke, kakršne zasledimo npr. na Dolenjskem in Celjskem.¹⁵⁶

V plasti SE 3 na Repelcu je bila najdena tudi bronasta obročasta fibula (*t. 44: 14*), ki je po vrezanem okrasu v obliki črke X na zapognjenem koncu enaka fibuli iz naselbine na Mostu na Soči in primerku iz groba 18 z Idrije pri Bači.¹⁵⁷ Tovrstne fibule so označene kot vrsta Posočje, kjer spadajo med značilne poznolatske najdbe, posamično jih zasledimo še na Koroškem in Notranjskem ter celo na Bavarskem.¹⁵⁸

V žganinski jami najdena fibula vrste Almgren 65 (*sl. 49; t. 36B: 12*) se uvršča med fibule, ki so v Posočju v stopnji LT D1 najpogosteje zastopane. Na Mostu na Soči sta znana dva primerka še iz naselbine na desnem

Sl. 49: Most na Soči – Repelc. Fibula vrste Almgren 65 v žganinski jami.

Fig. 49: Most na Soči – Repelc. An Almgren 65 fibula in Cremation Pit.

bregu Idrije.¹⁵⁹ Pojavljajo se na širokem območju med srednjo Italijo in srednjo Evropo, izdelovali pa so jih verjetno v Galiji Cisalpini.¹⁶⁰ Vrsti Almgren 236c lahko pripišemo bronasto fibulo z dvema gumboma na loku (*t. 36B: 13*); gre za razširjeno obliko v avgustejskem času predvsem na območju Slovenije.¹⁶¹ Tri odlomke iz plasti SE 3 pa bi lahko opredelili v skupino fibul vrste Alesia (*t. 45: 1–3*). Te fibule so rimski izdelek in predstavljajo najstarejše fibule s tečajem ter vodilno obliko v stopnji LT D2; medeninaste primerke so izdelovali v Italiji za rimsko vojsko, njihovi posnetki pa so bronasti. Na območju Slovenije je največ primerkov znanih prav iz Posočja.¹⁶² Prežgan odlomek fibule iz plasti SE 3 na Repelcu (*t. 45: 4*) sodi med močno profilirane fibule, ki so bile razširjene predvsem v 1. stol. in so zastopane tudi na drugih posoških najdiščih.¹⁶³ Za ta čas so značilne še ploščate okrogle fibule na šarnir s sredinskim okrasom, kakršna je bila v žganinski jami (*t. 36B: 14*). Primerjave zanjo najdemo na najdiščih v osrednji Sloveniji in na Koroškem.¹⁶⁴ V modi so bile predvsem v klavdijskem času od Akvileje do Galije in Germanije.¹⁶⁵

¹⁵⁹ Ena z izkopavanj Goriškega muzeja s konca sedemdesetih let 20. stoletja (Cunja, Mlinar 2010, kat. št. 119), druga z raziskav Tolminkskega muzeja leta 2014 (neobjavljeno, hrani TM).

¹⁶⁰ Demetz 1999, 32, karte 1; Božič 2008, 145, Tab. 5.

¹⁶¹ Prim. Laharnar 2009, 130. V Posočju je bila nedavno odkrita v Logu pod Mangartom (Cunja, Mlinar 2010, kat. št. 140).

¹⁶² Božič 2008, 146, Tab. 5; za tovrstne fibule z najdišč v zahodni Sloveniji glej Istenič 2005a, 210, Fig. 8.

¹⁶³ Jobst 1975, 72–73; prim. Guštin 1991, 46, Abb. 24, T. 29: 13, 15.

¹⁶⁴ Strmec nad Belo Cerkvijo (Dular 1991, T. 53: 19), Ljubljana – Gornji trg (Vičič 1994, 34, T. 15: 7), Bled – Pristava (Pflaum 2010, 193), Gurina (Jablonka 2001, 122, Taf. 85: 12).

¹⁶⁵ Prim. Böhme-Schönberger 1990, 5–55.

¹⁵¹ Gaspari, Mlinar 2005, 182.

¹⁵² Gabrovec 1966c, T. 17: 2.

¹⁵³ Prim. Božič 2011, 253.

¹⁵⁴ Most na Soči (Marchesetti 1886, Tav. VII: 3); Idrija pri Bači (Guštin 1991, T. 3: 14); fibula iz Karnije je v objavi datirana v LT C2 (Vannacci Lunazzi 2001, 158).

¹⁵⁵ Grobnim najdbam z Idrije pri Bači, Reke pri Cerknem, Kovačevš in Mosta na Soči (Guštin 1991, T. 3: 3, 4; 4: 5; 32: 9; 41: 12, 15; 42: 9–11) lahko dodamo še primerke z najdišč sv. Helena pri Podbeli (Mlinar, Gerbec, Laharnar 2014, kat. št. 32) in Jerovca na Šentviški planoti (Laharnar, Mlinar 2013, 24, Sl. 11: 3).

¹⁵⁶ Prim. za fibulo (*t. 44: 10*) npr. Novo mesto (Križ 2005, T. 48: 5), Mokronog (Guštin 1977, T. 12: 2) in Slatina v Rožni dolini na Celjskem (Pirkmajer 1991, kat. št. 126).

¹⁵⁷ Laharnar 2018a, 235, Sl. 12: 13; Guštin 1991, T. 20: 4.

¹⁵⁸ Posočje: Most na Soči (Guštin 1991, 24, T. 44: 5; Laharnar 2018a, 235), Idrija pri Bači (Guštin 1991, T. 6: 9; 10: 10; 20: 4; 44: 5), Vrh gradu pri Pečinah (Božič 1999a, 75, Fig. 5: 3), Berlotov rob (Mlinar et al. 2018, 48, kat. št. 51), Koroška: Gurina (Jablonka 2001, t. 93: 2), Notranjska: Šmihel pri Postojni (Guštin 1979, T. 69: 14), Bavarska: Karlstein bei Reichenhall (Menke 1977, Abb. 10: 1–2).

Uhani

Med uhani je največ bronastih trakastih, ki so okrašeni z vzdolžnimi vrezji (*t. 18B: 4; 30A: 2; 31B: 1; 37: 9; 45: 29–35*). Najdeni so bili v grobovih R 10 in 41, v žganinski jami in plasti SE 3. Gre za pogost pridatek v grobovih svetolucijske skupine, pojavljajo se v kombinacijah s trakastimi, kačastimi, svetolucijskimi ali certoškimi fibulami različnih vrst, ki označujejo stopnji Sv. Lucija Iia in Iib.¹⁶⁶ V grobu R 34 in plasti SE 3 je bilo nekaj odlomkov bronastih trakastih uhanov, okrašenih z vtisnjenimi krožci s piko in/ali tangencialnimi vrezanimi ali tremoliranimi linijami (*t. 27B: 1; 45: 26–28*). Ti so redkejši, pojavljajo pa se v grobovih najmlajšega horizonta svetolucijske kulture (Sv. Lucija Iic), kar nakazuje analogije z železnodobnih grobišč na Mostu na Soči,¹⁶⁷ Koritnici¹⁶⁸ in Idriji pri Bači,¹⁶⁹ kjer je bil podoben primerki najden v grobu 29 skupaj z železno sulično ostjo in sekuro.

Primerjave za trakasta uhana iz bronaste pločevine, okrašene z iztolčenimi bunčicami, vrezanimi valovnicami in luknjicami iz groba R 14 (*t. 20: 6, 7*) najdemo na Idriji pri Bači v grobovih 2, 5 in 42.¹⁷⁰ Božič jih je označil kot trakasti bronasti uhani s kaveljčkom in luknjico vrste Repelc, ki so značilen ženski nakit poznolatskega obdobja.¹⁷¹ Prvotno so jih krasile še srebrne ploščice, kar kažejo odtisi srebra na ohranjenih primerkih in luknjice za pritrjevanje ter vrezan okras v obliki valovnice. Datirajo teh uhanov v poznolatsko obdobje potrjujejo tudi odlomki iz R 51 (*t. 33C: 1*), odkriti skupaj s poznolatskim orožjem (*t. 33C: 4, 5*).

Obročki in prstani

Med najdbami z Repelca so trije bronasti obročki z bradavičastimi izrastki (*t. 24B: 3; 26D: 2; 46: 25–26*), dva iz plasti SE 3, tretji je bil pridan v grob R 23 skupaj s certoško fibulo X. vrste iz časa stopnje Sv. Lucija Iic. V svetolucijski skupini jih zasledimo kot obeske že na svetolucijskih fibulah, pa tudi v kombinaciji s kačastimi fibulami,¹⁷² značilnimi za stopnjo Iia. Obročki z izrastki,

ki so manj izraziti, kot npr. primerki iz SE 3 (*t. 46: 26*), ostanejo v uporabi še v latenskem času.¹⁷³

Najdeni so bili še drugi bronasti obročki, sklenjeni in nesklenjeni, ki so se uporabljali kot obeski ali kot prstani. Nekateri med njimi niso okrašeni, npr. primerki iz plasti SE 3 (*t. 46: 11–15*) in žganinske jame (*t. 37: 2*), drugi so okrašeni samo s snopi prečnih vrezov (*t. 35D: 1; 46: 2, 4*) ali v kombinaciji z vtisnjenimi krožci s piko (*t. 37: 3; 46: 1*) ali pa so prečno nažlebljeni oz. narebreni (*t. 30C: 1; 46: 5–7, 24*). Prstani, okrašeni s snopi vrezov, so zastopani v ženskih grobovih na železnodobnem grobišču na Mostu na Soči v stopnji Sv. Lucija Iia in Iib, znani so tudi z najdišča Lepence na Bohinjskem ter v dolini reke Piave in Padovi.¹⁷⁴ V tem času zasledimo v ženski noši med Adižo in Savo tudi narebrenne obročke/prstane, na Mostu na Soči predvsem kot obeske na svetolucijskih fibulah.¹⁷⁵ Na prstanih iz Posočja in sosednjih pokrajin je pogost tudi vrezan motiv v obliki črke X v kombinaciji s prečnimi vrezji (*t. 46: 3*).¹⁷⁶

V plasti SE 3 na Repelcu je bil najden še bronast prstan, okrašen z vzdolžnima žlebičema ob zgornjem in spodnjem robu (*t. 46: 21*), ki je primerljiv s prstanom, obešenim na fibuli vrste Picugi iz groba 1 na Idriji pri Bači.¹⁷⁷ Redkost v Posočju predstavljata prstana iz spiralno zvite žice iz poznolatskega groba R 14, eden je bronast in ima konca okrašena s prečnimi vrezji (*t. 20: 1*), drugi je srebrn in deformiran (*t. 20: 2*). Najbližnje primerjave zanj najdemo na Idriji pri Bači, v Nadiških dolinah, na Socerbu in Notranjskem.¹⁷⁸ Srebrni prstani iz spiralno zvite žice pa so značilen grobni pridatek v stopnji LT D1 na območju kulture Ornavasso,¹⁷⁹ primerki iz Ornavassa imajo celo enako okrašene zaključke kot bronast prstan iz groba R 14 na Repelcu (*t. 20: 1*). Morda bi lahko temu tipu prstanov pripisali tudi odlomke iz groba R 35 (*t. 27C: 1, 2*).

V plasti SE 3 je bilo nekaj enostavnih železnih rimskih prstanov (*t. 46: 27–29*), eden ima delno ohranjeno tudi jantarno gemo (*t. 46: 27*). Železne prstane zasledimo na vseh pomembnejših najdiščih iz rimske dobe, v uporabi so bili od avgustejske dobe do prvih desetletij 2. stoletja.¹⁸⁰

¹⁶⁶ Teržan, Trampuž 1973, T. 11: 4–5, 21, 14: 12; veliko prim. v Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984.

¹⁶⁷ Npr. Mostu na Soči, grob Sz 1656 s certoškimi fibulami VI. vrste, pasno spono, bronasto situlo mlajše različice in orožjem, kar kaže na moški grob iz stopnje Sv. Lucija Iic (Teržan 1976, 356, sl. 23: 11; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 156A: 4).

¹⁶⁸ Kos 1973, T. 3: 14; 5: 5, 6.

¹⁶⁹ Guštin 1991, T. 23: 8.

¹⁷⁰ Guštin 1991, T. 3: 9; 6: 4; 24: 18; 27: 4; Božič 2007a, Fig. 8.

¹⁷¹ Božič 2007a, 837–840.

¹⁷² Gl. npr. Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 61D: 7; 170G: 4; 211D: 1; 216A: 1; 231F: 13; 253D: 9.

¹⁷³ Prim. Gabrovec 1966c, T. 23: 8; Dular 1978, T. 5: 10; Božič 1999b, 212; id. 2011, 247.

¹⁷⁴ Nascimbene 2009, 230–231.

¹⁷⁵ Ibid., 232–237.

¹⁷⁶ Npr. na Idriji pri Bači (Guštin 1991, T. 23: 21); v Benečiji (Pettarin 2006, Tav. XXV: 396, 397), Caverzanu pri Bellunu (Nascimbene 1999, 106) in v Este (Chieco Bianchi, Calzavara Capuis 1985, gr. Casa di Ricovero 151).

¹⁷⁷ Guštin 1991, T. 1: 1.

¹⁷⁸ Idrija pri Bači (Guštin 1991, T. 27: 2), Nadiške doline (Pettarin 2006, Tav. XXV: 404–420), Socerb (Crismani, Righi, 2002, 78), Notranjska (Guštin 1979, T. 68: 19–24).

¹⁷⁹ Agostinetti 1972, 111, Fig. 100: 1; Graue 1974, Abb. 55; Carlevaro, Pernet, Tori 2006, 114–115, Fig. 4: 11, Tipo 3.

¹⁸⁰ Galliazzo 1979, 169.

Zapestnice, narokvice in ovratnice

Železna zapestnica iz žganinske jame (*t.* 37: 8) je identična obročem, ki so bili na Mostu na Soči pridani v grob Sz 1229 z železnim ključem,¹⁸¹ ter zapestnici z Marchesettijevih izkopavanj.¹⁸² Podobne sklenjene zapestnice zasledimo med pridatki tudi v keltskih bojevniskih grobovih, npr. grobu 45 iz Brežic iz druge polovice 3. stol. pr. n. št.¹⁸³

Spiralno zvite trakaste zapestnice/narokvice v svetolucijski kulturi niso bile razširjene, saj je z zapestnicama iz groba R 10 (*t.* 18B: 6; 19: 7) s celotnega prazgodovinskega grobišča na Mostu na Soči primerljivih le nekaj.¹⁸⁴ Podobne srečamo še med najdbami iz Loge pri Bodrežu, v Nadiških dolinah in na Socerbu,¹⁸⁵ a so bile očitno bolj priljubljene na Dolenjskem in Notranjskem.¹⁸⁶

Med izjemno redke najdbe v Posočju spada tudi majhna narebrena zapestnica z rahlo presegajočima koncema iz plasti SE 3 (*t.* 47: 5), ki je podobna primerkom z območja dolenske halštatske skupine, kjer se pojavljajo v stopnji kačastih fibul.¹⁸⁷

Nenavadna najdba za svetolucijsko skupino sta tudi s pasovi prečnih vrezov okrašena odlomka okroglega preseka iz groba R 38 (*t.* 29A: 4, 5). Lahko bi šlo za spiralno narokvico z zapognjenima profiliranima koncema, kakšna je na Dolenjskem znana iz moškega groba 2/47 na Magdalenski gori s konca certoške stopnje.¹⁸⁸ Grob R 38 z Repelca povezujejo z dolensko halštatsko kulturno skupino tudi fragmenti pasnih okovov iz bronaste pločevine (*t.* 29A: 12).

Močno prežgani odlomki debele bronaste žice okroglega preseka iz bojevniskega groba R 19 (*t.* 27C: 5) pa bi lahko bili ostanki zapestnice, kakršna je bila najdena v Slatini v Rožni dolini,¹⁸⁹ v moškem grobu iz 2. stol. pr. n. št. in je bila prav tako razlomljena.

V plasti SE 3 je bila še bronasta zapestnica iz žice oglatega preseka, ki se v osrednjem delu razširi v cevasto ukrivljeno pločevino (*t.* 47: 6). Take zapestnice se

pojavljajo ob koncu latenskega in v zgodnjecesarskem obdobju.¹⁹⁰

V plasti SE 3 najden odlomek ovratnice iz bronaste žice s ploščato razkovanimi uvitimi zaključki (*t.* 47: 7) ima primerjave v najdbah z velikega grobišča na Mostu na Soči,¹⁹¹ ki so doslej edini znani primerki v Posočju. Na Notranjskem sodijo take ovratnice med vodilne mladohalštatske oblike, ki so bile v uporabi vsaj še v srednjelatenskem obdobju.¹⁹² Znanе so tudi na Krasu in v Benečiji.¹⁹³

Pod lapornatimi nagrobnimi ploščami je bil v zasutju grobne jame R 14 odkrit bronast zaključek votle ovratnice v obliki prašičje glavice (*t.* 21: 11),¹⁹⁴ ki ima najbližjo primerjavo v najdbi s starejših izkopavanj velikega grobišča na Mostu na Soči, kjer je bil leta 1927 odkrit odlomek cevasto oblikovane ovratnice z zaključkom s prašičjo glavico.¹⁹⁵ Primerljivi najdbi sta znani še z Jelenška nad Godovičem in ju hrani Vojni muzej v Logatcu.¹⁹⁶ Votle bronaste ovratnice z različno oblikovanimi zaključki se pojavljajo v jugovzhodnoalpskem prostoru v zadnji stopnji halštatske kulture,¹⁹⁷ medtem ko jih iz latenskih kontekstov na tem območju ne poznamo.

Odlomki pletenih ovratnic z vozli v grobu R 14, žganinski jami in plasti SE 3 (*t.* 20: 4; 37: 5, 6; 47:

¹⁹⁰ Prim. Ljubljana (Petru 1972, T. 20: 37), Štalenska gora (Deimel 1987, 66), Gurina (Jablonka 2001, 132), S. Pietro di Rosa – Vicenza (Pettenò 2003, 176).

¹⁹¹ Marchesetti 1893, Tav. XXV: 2; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 40C: 2.

¹⁹² Prim. Guštin 1973, 479; id. 1979, T. 21: 3–7; 57: 3; Crismani, Righi 2002, 93, Sl. 52; Cunja, Mlinar 2010, 30; Laharnar 2018b, 80.

¹⁹³ Crismani, Righi 2002, 73–74, Fig. 44–56; Pettarin 2006, Tav. XVII: 233–244.

¹⁹⁴ Mlinar 2002a, Sl. 19; Božič 2007b, 839; Mlinar 2009, 221–222.

¹⁹⁵ Forlati Tamaro 1930, 419–420, 426, Fig. 6: 6; Mlinar 2009, 219–221, Fig. 4. Izkop je nestrokovno izvedel domačin Valentin Taljat ob urejanju vrta za hišo. Najdba sodi med prdatke enega od treh izkopanih žganih grobov, njihov inventar pa je bil premešan.

¹⁹⁶ Švajncer 2016, 46, slika levo spodaj. Gre za znano najdišče iz stopnje Sv. Lucija IIc (prim. Bratina 1997, 146).

¹⁹⁷ Na Mostu na Soči sta bila v grobu Sz 2337 (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 246C: 5) odkrita odlomka votle ovratnice, okrašene s pasovi prečnih vrezov in z vstavljenim zaključkom v obliki živalske glavice. Grob opredeljujejo certoški fibuli, košaričast obesek z mrežastim okrasom in bronast obroček z bradavičastimi izrastki v stopnjo Sv. Lucija IIc (Tecco Hvala 2012, 279). Z Magdalenske gore sta iz mladohalštatskega groba znana zaključka votle bronaste ovratnice v obliki živalske, morda panterjeve glavice (Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 127: 14). Primerljivi so še zaključek iz Šmihela na Notranjskem (Guštin 1979, T. 65: 7) ter neobjavljeni najdbi s Planine Koren (podatek J. Horvat; za mladohalštatsko gradivo z najdišča gl. Horvat 2006a, 26, Sl. 4: 2–4) in z območja rimske vile v Mošnjah na Gorenjskem (podatek Judita Lux).

¹⁸¹ Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 118: 15–18.

¹⁸² Marchesetti 1886, Tav. VIII: 18.

¹⁸³ Jovanović 2007, 18, sl. 10.

¹⁸⁴ Grob M 254 (Marchesetti 1893, Tav. XXIV: 11) in grob Sz 2140 (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 219D: 10, 11) iz stopnje IIa.

¹⁸⁵ Bodrež – Loga (Guštin 1991, T. 40: 13), Nadiške doline (Pettarin 2006, Tav. XXII: 353; Tav. XXIII: 370), Socerbu (Crismani, Righi 2002, 76, št. 72–74).

¹⁸⁶ Prim. Valična vas (Teržan 1973, T. 10: 10–14), Strmec nad Belo Cerkvijo (Stare 1973, T. 66: 15–19; Dular 1991, T. 73: 22), Magdalenska gora (Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 149: 7, 8; Tecco Hvala 2012, 310–313), Ulaka, Šmihel in Tržišče (Guštin 1979, T. 5: 5; 23: 1; 66: 12, 13).

¹⁸⁷ Grahek 2004, 146, Sl. 38.

¹⁸⁸ Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 44B: 6; Tecco Hvala 2012, 313, Sl. 114: 6.

¹⁸⁹ Pirkmajer 1991, 33, Sl. 41, T. 8: 45.

9–20) so večinoma izdelani iz treh bronastih žic. Na železnodobnem grobišču na Mostu na Soči so bile take ovratnice odkrite kot posamezne najdbe.¹⁹⁸ Značilne so za zahodni del Slovenije in severovzhodni del Italije in izkazujejo svojstvenost nekeltskih prebivalcev tega prostora v poznem latenskem obdobju, a jih posamično zasledimo že v starejših kontekstih, kot npr. v grobu 42 z Idrije pri Bači, v katerem pa je bila ovratnica spletena iz dveh žic,¹⁹⁹ tako kot zapestnica iz groba R 14 na Repelcu (t. 20: 3). Bogatejše izvedbe teh ovratnic so iz srebra, kot npr. prežgani odlomek iz žganinske jame (t. 37: 4).²⁰⁰ Odlomek bronaste zvite žice iz plasti SE 3 (t. 47: 21) bi prav tako lahko pripadal pleteni ovratnici, lahko pa bi bila ovita okoli polne ovratnice, kar je bilo v navadi na liburnijsko-japodskem območju v 4. in 3. stol. pr. n. š., sorodna primerka sta znana npr. s Socerba.²⁰¹

Obeski

V bronastem trapezastem obesku z odlomljenim obročem na vrhu iz groba R 49 (t. 33A: 1) bi lahko videli stilizirano žensko figuro, še najboljšo primerjavo zanj pa najdemo na najdišču Donnerskirchen v obeskih, ki ju Warneke uvršča v tip A 2, razširjen predvsem v zgornjem Poadižju v poznohalštatskem in zgodnjelatenskem obdobju.²⁰² Sicer spominja tudi na obeske iz časa kulture žarnih grobišč (Ha A in Ha B)²⁰³ a je primerek z Repelca manjši od njih. Na podlagi rezultatov radiokarbonske analize kostnih ostankov sodi grob R 49 v čas 4. ali 3. stol. pr. n. št.²⁰⁴

Bronasti votli obeski kroglaste oblike (t. 47: 22–24) so značilen ženski okrasni predmet svetolucijske skupine, kjer se pojavljajo v grobovih in na kulturnih mestih.²⁰⁵

¹⁹⁸ Npr. Forlati Tamaro 1930, Fig. 6: 3; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 272: 7.

¹⁹⁹ Guštin 1991, 50, T. 27: 1.

²⁰⁰ Iz dveh srebrnih žic je spletena ovratnica, odkrita na najdišču Berlotov rob na Šentviški planoti (Turk 2006, 99, Fig. 78: 5; Božič 2007a, 837, Fig. 7). Srebrni ovratnici z vozli in posodo iz bakrene zlitine je izkopal tudi neki kmet blizu Idrije pri Bači že leta 1869 (Božič 2007a, 833–836, Fig. 5). Odlomka pletene srebrne ovratnice sta znana tudi iz groba 12 na Reki pri Cerknem (Guštin 1991, T. 34: 12, 8).

²⁰¹ Batović 1974, T. 20:20; Crismani, Righi 2002, 73, 74, kat. št. 57–58.

²⁰² Warneke 1999, 122 ss, Abb. 51: 146; 52.

²⁰³ Prim. Ljubljana (Puš 1978, 48); Dobova (Stare 1975, T. 40: 11–13); Dalj in Vukovar (Vinski-Gasparini 1973, T. 119: 7; 125: 10).

²⁰⁴ Analiza je bila opravljena v Kielu (Leibniz Labor für Altersbestimmung und Isotopenforschung Christian-Albrechts-Universität).

²⁰⁵ Most na Soči (npr. Marchesetti 1893, Tav. XXI: 2; XXIX: 1; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 41E: 1; 54E: 1); Koritnica (Kos 1973, T. 3: 7, 7: 6); Tonovcov grad – Kobarid (Božič 2011, 242, Sl. 6.2: 1); Vrh gradu pri Pečinah (Božič 1999a, 75, Sl. 5: 2); Kovačevše nad Lokavcem (Svoljšak

Izven območja svetolucijske skupine je znan le še en primerek na Partih pri Stari Sušici na Notranjskem,²⁰⁶ medtem ko so manjši kroglasti obeski značilni za območje Trevisa in Belluna.²⁰⁷ Posoški so izdelani iz dveh kalot, ki jih povezuje trakasta zanka ali pa zakovica na podaljšanem delu (t. 47: 24), nekateri imajo na plašču luknjico. Pogosto jih zasledimo kot obeske na svetolucijskih fibulah, kar kaže, da so se nosili v stopnji Sv. Lucija Ila.

V plasti SE 3 na Repelcu so bili najdeni podobni košaričasti obeski z zaobljenim ali koničnim dnom, okrašeni z mrežastim okrasom ali vodoravnimi linijami ali pa so neokrašeni (t. 48: 1–4). Podobni so bili tudi v grobovih na Pucarjevem robu – PR 1, PR 14, PR 18 (t. 1: 4, 5; 8A: 2, 3; 9B: 1), ki jih datiramo v stopnji Sv. Lucija Ila in IIB.²⁰⁸

V žganinski jami in plasti SE 3 najdena predrta bronasta trikotna obeska s štirimi okroglimi luknjicami (t. 37: 13; 48: 5) spadata med značilne okrasne dodatke v stopnji Sv. Lucija IIB.²⁰⁹ Razširjeni so bili v prostoru med Adižo in Savo ter v Istri.²¹⁰ Po primerku iz Dercola je mogoče sklepati, da so bile v luknjice vdete verižice in da se je uporabljal kot razdelilec.²¹¹

Podobno funkcijo so verjetno imeli tudi deteljasti obeski iz treh enako velikih spojenih obročkov in luknjico v sredini, kakršna sta iz plasti SE 3 (t. 48: 6, 7). V grobovih na Mostu na Soči jih večkrat zasledimo v parih, spremljajoči pridatki pa kažejo na čas Sv. Lucija Ila/IIB.²¹² Njihova razprostranjenost seže od Padske do Panonske nižine in Bosne ter onkraj Alp v vzhodno Francijo in južno Nemčijo.²¹³

Bronaste obeske v obliki roke, kot je odlomek iz plasti SE 3 (t. 48: 8), na Mostu na Soči in v Bohinju zasledimo pogosto na svetolucijskih ločnih fibulah,²¹⁴ tj. v stopnji Sv. Lucija Ila. Znani so iz Dolenjske, kjer so npr. v Brezjah pri Trebelnem obešeni na veliki trikotni ploščici z obročastim zaključkom, okrašeni s punciranimi krožci.²¹⁵ Pojavljajo se tudi v venetskem prostoru, v jugovzhodnem

1983, 19, št. 12); Bohinj (Gabrovec 1974, T. II: 1,2; IV: 19; VI: 24); Dernazzacco (Pettarin 2006, 229, kat. št. 446, 448).

²⁰⁶ Horvat 1995, 180, T. 1: 8.

²⁰⁷ Nascimbene 1999, 118, Fig. 24, 279; Manessi, Nascimbene 2003, 216, Tav. 64: 7.

²⁰⁸ Gl. poglavje o opredelitvi najdb s Pucarjevega roba.

²⁰⁹ Marchesetti 1893, Tav. XXIV: 20; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 64B: 5; 222A: 2, 3; 277: 9.

²¹⁰ Nascimbene 2009, 212, Fig. 68; gl. še Pettarin 2006, 230–231, kat. št. 453.

²¹¹ Lunz 1976, 81.

²¹² Marchesetti 1893, Tav. XXIV: 27; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 148F: 6; 203B: 5; 230E: 4; 245D: 6.

²¹³ Nascimbene 2009, 36 – 39, Fig. 10; prim. Sakara Sučević 2004a, 31.

²¹⁴ Marchesetti 1893, Tav. XI: 5; Gabrovec 1974, Tab. II: 3, 5.

²¹⁵ Brezje pri Trebelnem (Kromer 1959, T. 3: 4); gl. še Libna (Guštin 1976, T. 65).

svetišču v Este najden primerek nastopa kot votivni dar,²¹⁶ na grobišču Pian de la Gnella pri Pieve d'Alpago v dolini Piave pa kot obesek na dolgonožnih fibulah.²¹⁷ Starejši primerki so znani z južnega Jadrana in Picena.²¹⁸

Gumbi

Bronasti kalotasti gumbi so pogosta najdba v grobovih svetolucijske skupine, na Repelcu so bili odkriti v žganinski jami in plasti SE 3 (*t.* 37: 14–20; 49: 9–18) ter v grobovih R 19 in R 42 (*t.* 22C: 7; 30B: 5–7), ki ju lahko po ostalih pridačkih datiramo v stopnjo Sv. Lucija IIb/c. Veliko jih je bilo na Pucarjevem robu – PR 1, PR 29 in PR 34 (*t.* 1: 8; 12A: 2–27; 13D: 2), kjer jih zasledimo tudi v starejših kontekstih, npr. v grobu PR 10 skupaj s kačasto fibulo (*t.* 7A: 3–5).²¹⁹

Pasne sponje in okovi

Okova v obliki dveh pravokotnih ploščic povezanih z zanko in spetih z zakovicama iz groba R 47 (*t.* 32B: 2, 3) lahko glede na podobno najdbo v bojevniškem grobu 40 z Idrije pri Bači pripišemo pasni garnituri²²⁰ in datiramo po spremljajočih pridačkih (certoških fibulah X. vrste) v stopnjo Sv. Lucija IIc. Pravokoten okov z Idrije pri Bači ima v zanko vdrt obroček, ta pa je povezan še z drugim okovom iz prepognjene trakaste pločevine z zakovicama. Odlomke trakaste pločevine z vzdolžnimi vrezanimi linijami ob robovih in zakovicami iz groba R 38 (*t.* 29A: 12) bi lahko pripisali pasnim okovom, ki so v Posočju sicer izjemno redki,²²¹ zelo pogosti pa so v pasnih garniturah certoškega in negovskega horizonta na Dolenjskem.²²²

Tudi odlomek bronastega kalotastega okova z zanko, v katero je vdrt obroček (*t.* 48: 9), v Posočju nima primerjav, temveč na Dolenjskem v negovski stopnji, npr. na Znančevih njivah v Novem mestu in na Magdalenski gori, kjer so interpretirani kot okovi na pasu ali jermenu.²²³

²¹⁶ Dämmer 2002, 262, Fig. 110: 11.

²¹⁷ Nascimbene 2009, 209–211, Fig. 66. Gl. še Pieve d'Alpago – Pian de la Gnella, Belluno (Gangemi, Bassetti, Voltolini 2015, Tav. 10: 10; 11: 7).

²¹⁸ Gabrovec 1974, 303, op. 30; Nascimbene 2009, 209.

²¹⁹ Gl. poglavje zgoraj o opredelitvi najdb s Pucarjevega roba.

²²⁰ Guštin 1991, T. 26: 9.

²²¹ Marchesetti 1893, Tav. XI: 7.

²²² Npr. Vače (Stare 1955, T. 47: 1–18 itd.), Magdalenska gora (Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 16: 12; 61: 2 itd.), Novo mesto (Knez 1986, T. 1: 21; 8: 11, 14; 13: 13), Molnik (Tecco Hvala 2017, T. 32: 6 itd.), Brezje (Kromer 1959, T. 11: 7, 8; 20: 13 itd.).

²²³ Knez 1986, T. 13: 15; Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 63: 47–48. Prim. Dular 2003, 144, Sl. 90.

Obročasta železna pasna spona s kavljem oglatega preseka in gobasto oblikovanim gumbom na zaključku (*t.* 55: 8), najdena v plasti SE 3 na Repelcu, predstavlja keltsko obliko pasnih spon, značilno za stopnjo LT C2 po Bataillu,²²⁴ a se v Posočju pojavlja še v poznolaten-skem času, kot kaže sestav pridačkov v grobu 3 z Reke pri Cerknem.²²⁵

Rimskemu *cingulu* je verjetno pripadala bronasta spona s trikotnim perforiranim okovom in diskasto oblikovanim gumbom na zaključku (*t.* 37: 12) iz žganinske jame. Taka spona s Štalenskega vrha je datirana v zadnje desetletje pr. n. št., medtem ko je primerek iz predrimskega opida Nissan-lez-Enserune opredeljen kot domnevno avgustejski.²²⁶

Bronaste posode

V grobu R 48, ki ga po certoški fibuli X. vrste lahko datiramo v stopnjo IIc, so bili koščki bronaste pločevine, verjetno bronaste posode (*t.* 32C: 3–4), ki je oblikovno ni mogoče opredeliti. Odlomke v grobu R 47 (*t.* 32B: 4–6) pa bi lahko pripisali bronasti cisti, kakršne so značilne za stopnji Sv. Lucija IIb in IIc. V plasti SE 3 sta bila odkrita del ustja situle iz bronaste pločevine s svinčeno žico ojačanim robom (*t.* 48: 15) in ročaj (*t.* 48: 12).

Odlomek bronaste skodelice, okrašen z vrezanim cikcak motivom in šrafiranimi trikotniki (*t.* 48: 11), ima najboljšo primerjavo tako v okrasu kot po obliki v skodelicah s presegačim ročajem iz grobov na Idriji pri Bači,²²⁷ ki sta časovno opredeljeni v stopnjo Posočje IVb, tj. LT D2.²²⁸ Bronasta skodelica s presegačim ročajem z enakim okrasom v kombinaciji cikcak vrezov in trikotnikov je znana iz Ravea v Karniji in je opredeljena v razvito železno dobo.²²⁹ V 5. stol. pr. n. št. je datiran tudi odlomek bronaste skodelice z vrezanimi visečimi trikotniki s karnijskega grobišča Misincinis,²³⁰ kar kaže na zgodnejši pojav in dolgotrajno uporabo takih posodic. Med delavnicami, ki so v Posočju in Karniji izdelovale skodelice s presegačim trakastim ročajem, in tistimi, ki so na recijskem območju izdelovale bronaste zajemalke, so torej obstajali stiki.²³¹

²²⁴ Bataille 2001, 450, tip 4A2. Prim. Slatina v Rožni dolini, gr. 10 (Pirkmajer 1991, Sl. 32, kat. št. 59); Mirandola v S. Maria di Zevio pri Veroni, gr. 24 in 135 (Salzani 1996, Tav. XI: C1, LXII: B8); Kundl (Lang 1998, Taf. 11: 283–284); Döttenbichl (Zanier 2016, T. 7: B58).

²²⁵ Guštin 1991, T. 31: 8.

²²⁶ Štalenska gora (Deimel 1987, 92, T. 79: 10); Nissan-lez-Enserune (Feugere 2002, 106, Fig. 15: 116); prim. še Gurina (Gamper 2007, 353, Fig. 4: 8) in Gradišče nad Knežakom (Laharnar 2015, T. 4: 16).

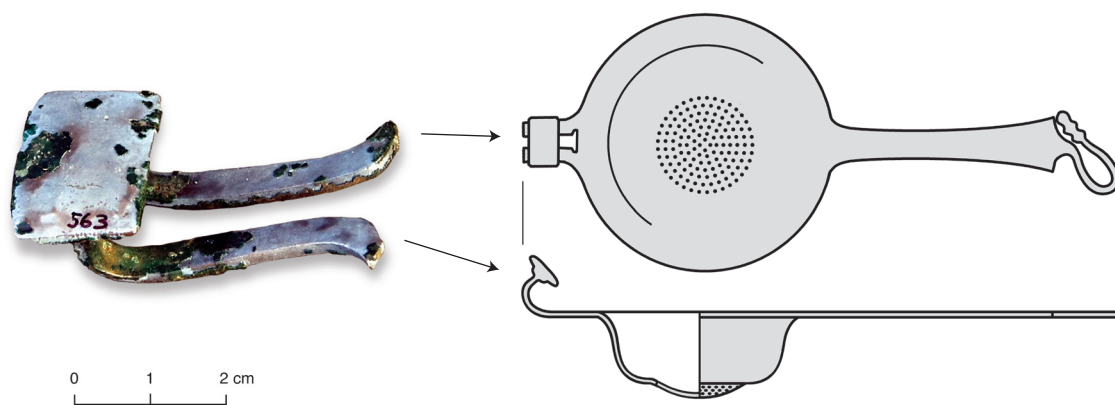
²²⁷ Guštin 1991, T. 4: 9, 12: 4.

²²⁸ Božič 2009, 82.

²²⁹ Concina 2001, Fig. 5: 2; Vitri 2001, 23, op. 21.

²³⁰ Vitri 2001, Fig. 4: T. 2: 6.

²³¹ Božič 2009, 80.

Sl. 50: Most na Soči – Repelc. Odlomek cedila helenistično etruščanske vrste iz plasti SE 3.
Sl. 50: Most na Soči – Repelc. Fragment of a Hellenistic-Etruscan strainer from Layer SU 3.

Cedilo helenistično-etrusčanske vrste bi lahko prepoznali v bronasti ploščici s križnim vrezom (sl. 50; t. 48: 24), ki je bila pritrjena na ustje cedila na nasprotni strani kot vodoraven trakast ročaj. Ploščica je služila za naslanjanje cedila na rob ustja posode, v katero so precejali tekočino. Cedilo (*colum*, *hethmos*, *hylister*) se je uporabljalo za filtriranje vina oziroma za prestrezanje aromatičnih zelišč in drugih primesi, preden so pijačo postregli.²³² V severni Italiji so bila cedila z recipientom polkroglaste ali klekaste oblike, ki imajo na eni strani trakast ročaj z zaključkom v obliki glave kanida in na nasprotni strani pritrjeno naslanjalno ploščico, v uporabi od sredine 4. stol. do začetka 3. stol. pr. n. št.²³³ V padski nižini so podobna cedila znana v Bologni, Montetamburinu, Veroni, Tontoli, pa tudi v tirenski Etruriji (Tarquinia, Tuscania, Volterra, Vulci, Viterbo, Chiusi, Poggio Pinci, Bolsena) in umbrijskem središču Todi ter s picenskih grobišč Montefortino in Filottrano.²³⁴

Bronasta ploščica podkvaste oblike iz plasti SE 3 (t. 48: 23) je verjetno služila kot nogica oz. stojna ploščica bronaste posode.²³⁵ Močno prežgan odlomek bronaste ataše čaše (t. 48: 22) pa je po obliki in velikosti primerljiv z atašami poznolatenskih čaš vrste Idrija.²³⁶

²³² Cottařava 2006, 6–7.

²³³ Caramella 1995, 81–83; Bolla, Castoldi 2016, 123, 141: na veronskem območju so bile tovrstne najdbe odkrite tudi v kontekstih s konca 2. ali z začetka 1. stol. pr. n. št.

²³⁴ Prim. Bologna – Benacci, gr. 953, datiran v prvo desetletje 3. stol. pr. n. št. (Vitali 1992, 291, Tav. 34: 12), Monte Tamburino, grob 116 (Vitali 2003), Verona (Salzani 1984–1985, 354, Tav. 18: 1), Isola Rizza (Salzani 2002, Tav. XXVI: 11), za ostale primerke glej Bolla, Castoldi 2016, 150.

²³⁵ Prim. Deimel 1987, T. 11: 4; Gamper 2006, Abb. 118: 9. Primerljiva je bila odkrita tudi v železnodobnem naselju na Mostu na Soči (Svoljšak, Dular 2016, T. 27: 19; Laharnar 2018a, 234).

²³⁶ Prim. Guštin 1991, T. 8: 3 (Idrija pri Bači, grob 5); Božič 2003, 259, Fig. 2: 2 (grob v gomili jugozahodno od opi-

V grobu R 3 je bil poleg železnih žebličkov najden bronast tulast ročaj z zaključkom v obliki ovnove glavice in na tulcu reliefno upodobljeno golo žensko (t. 17A: 1). V tulcu so bili ostanki ožganega lesa, ki pričajo, da je bil ročaj sekundarno uporabljen, morda kot zaključek lesene palice, prvotno pa je verjetno pripadal bronasti posodi – pateri. Najboljšo primerjavo zanj najdemo v ročaju patere z najdišča Neuvy-Pailloux iz avgustejsko-klavdijskega časa, na katerem je reliefno upodobljena gola ženska v profilu, z rahlo pokrčeno desno nogo in kijem na levi rami ter levjo kožo v desni roki. Oseba predstavlja Omfalo z levjo kožo in kijem, ki sta Herkulova atributa. Tudi ta ročaj se zaključuje z lepo oblikovano ovnovo glavo z zavitimi rogovi in poudarjenimi dlakami, gobcem in očesi.²³⁷ Zaključki ročajev z glavami ovnov, psov, panterjev, levov ali ljudi so na paterah pogosti, ovnova glava pa je pogosteje upodobljena na primerkih iz podonavskih provinc, kot ugotavlja Radnoti.²³⁸ Z območja današnje Slovenije je podobna najdba znana s Ptuja.²³⁹

Ingoti

Krušljiv ingot oglete oblike (sl. 51; t. 49: 19) iz plasti SE 3 je na zgornji in spodnji ploskvi okrašen z motivom suhe veje (žitnega klasa ali ribje kosti), kar je značilno za ingote vrste *ramo secco*. Ulit je bil v dvodelni kalup iz binarne zlitine bakra in svinca. Kemijska analiza²⁴⁰

duma Larina v bližini Lyona). Podobne ataše ima tudi poznolatenska čaša iz Tržišča pri Cerknici na Notranjskem (Guštin 1979, T. 25: 38).

²³⁷ Ferdiere, Villard 1993, 186–188. Za podatek se zahvaljujem Draganu Božiču.

²³⁸ Radnoti 1938, 87.

²³⁹ Breščak 1982, 23.

²⁴⁰ Vsebnosti elementov so sledeče: Cu 51,85 %, Pb 46,85 %, Sn < d. l., As 0,17 %, Ni 0,01 %, Sb 0,04 %, Co 0,01 %, Bi 0,04 %,

Sl. 51: Most na Soči – Repelc. Ingot *ramo secco* iz plasti SE 3.
Fig. 51: Most na Soči – Repelc. *Ramo secco* ingot from Layer SU 3.

Sl. 52: Most na Soči – Repelc. Razlomljena uhata sekira v plasti SE 3.
Fig. 52: Most na Soči – Repelc. Fractured shaft-hole axe in Layer SU 3.

je pokazala za tovrstne ingote značilno sestavo, čeprav je pogostejša zlitina bakra in železa.²⁴¹ Zaradi značilne oblike in kemijske sestave so bile te najdbe opredeljene kot predmonetarno plačilno sredstvo. Večina jih je z italskega polotoka, predvsem z najdišč v zahodni Emiliji, severno od Pada je znanih manj kot deset primerkov.²⁴² En odlomek je bil odkrit med naselbinskimi raziskavami na Mostu na Soči,²⁴³ druge bližnje najdbe so znane iz depoja Šempeter pri Gorici,²⁴⁴ Povirja pri Sežani ter Semeniča pri Semiču v Beli krajini.²⁴⁵ V razpoki na ingotu z Repelca se je ohranil košček oglja, ki je bil radiokarbonsko datiran v čas okoli 409 pr. n. št.²⁴⁶ Tovrstni ingoti so bili v drugi polovici 5. stol. pr. n. št. tudi najbolj razširjeni.²⁴⁷ Na Repelcu je bilo v žganinski jami in plasti SE 3 odkritih še nekaj kosov ingotov iz bronastih zlitin (t. 37: 21, 22, 24; 49: 20–22), ki pa niso bili kemijsko analizirani.

Ag 0,05 %, Fe 0,02 %, Mn < d. l., Zn 0,06 %. (Mlinar 2003, 29–30).

²⁴¹ Antonacci Sanpaolo, Follo 1990; Antonacci Sanpaolo et al. 1994; Trampuž Orel et al. 2002, 60.

²⁴² Neri 2003, 106.

²⁴³ Svoljšak, Dular 2016, T. 23: 7; 33: 20; Laharnar 2018a, 222.

²⁴⁴ Furlani 1996, 73–88.

²⁴⁵ Trampuž Orel et al. 2002, 63–75.

²⁴⁶ Radiocarbon Age: 2406±31 BP, Calibrated Age: 409 BC. Analizo so napravili v Leibnitz – Labor für Altersbestimmung und Isotopenforschung na Christian Albrechts Universität v Kielu.

²⁴⁷ Macellari, Pellegrini 2002, 164.

Železno orožje

Na Repelcu je bila v plasti SE 3 najdena namerno zvita in na dva dela razlomljena uhata sekira (sl. 52; t. 50: 4), kakršne se pojavljajo v moških grobovih ob koncu halštatske dobe v Posočju,²⁴⁸ na Notranjskem²⁴⁹ in Dolenjskem,²⁵⁰ a so bile v uporabi še v latenskem času.²⁵¹ Primerka s Koritnice ob Bači in iz Šmihela na Notranjskem sta bila prav tako razlomljena.

Bolj ali manj sočasno z njimi se v Posočju pojavijo sekire z enostranskimi plavutmi.²⁵² Primerek z ravnim temenom in sedlastim prehodom iz plavuti v bolj zaobljeno rezilo iz plasti SE 3 na Repelcu (t. 50: 6) bi lahko datirali v poznolatsko obdobje na osnovi grobnih kontekstov s podobnimi najdbami z Idrije pri Bači.²⁵³ Iz tega časa je tudi drug primerek sekire z enostranskimi plavutmi z Repelca (t. 50: 5), ta je širša in masivnejša ter rahlo ukrivljena. Verjetno je služila kot poljedelsko (kopača) ali tesarsko orodje in ne kot bojna sekira. Podobne najdbe so znane iz grobov na Idriji pri Bači, Reki pri Cerknem in v Logi pri Bodrežu.²⁵⁴

Na Repelcu so bile odkrite tudi različne sulične osti. Primerjave za ost kopja s kratkim listom deltoide oblike rombičnega preseka (t. 51: 2) najdemo v

²⁴⁸ Npr. Most na Soči, gr. Sz 45 (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 7B: 2); Koritnica ob Bači (Kos 1973, T. 11: 1–2); Jelenšek nad Godovičem (Laharnar, Turk 2017, 123, Sl. 140), Šentviška Gora (Mlinar et al. 2018, 37, kat. št. 22).

²⁴⁹ Guštin 1979, T. 56: 3.

²⁵⁰ Tecco Hvala 2012, 120–121.

²⁵¹ Gl. npr. Križ 2005, T. 77: 3; Laharnar 2018b, 84; Laharnar, Mlinar 2019.

²⁵² Prim. Guštin 1991, T. 5: 5; 11: 6; 14: 16.

²⁵³ Gr. 5, 11, 12, 16 (Guštin 1991, T. 5: 5; 11: 6; 14: 16).

²⁵⁴ Guštin 1991, T. 38: 3; 37: 3.

Karniji,²⁵⁵ na Notranjskem²⁵⁶ in v mladohalštatskih grobovih na Dolenjskem.²⁵⁷ Podobnosti z dolenjskimi mladohalštatskimi suličnimi ostmi bi lahko videli tudi v odlomku lista z rebrom trikotnega preseka (*t. 50: 7*).²⁵⁸

Razmeroma redko obliko v Posočju predstavlja sulična ost s kratkim listom in dolgim tulom za nasadišče iz groba R 25 (*t. 25: 4*), ki ga glede na ostale pridane, predvsem po fibuli, datiramo v poznolatenško obdobje.²⁵⁹ Sulične osti, ki merijo v dolžino od 35 do 65 cm in imajo skoraj dvakrat daljši tul za nasaditev, kot je list, se približujejo pilumom podobnim ostem z osrednjega in vzhodnoalpskega območja.²⁶⁰ Nekaj primerljivih osti je znanih z grobišč pri Šmihelu na Notranjskem.²⁶¹ Na Dolenjskem jih zasledimo v zadnji stopnji starejše in tudi v mlajši železni dobi.²⁶² Krajši in daljši primerki pilumom podobnih osti so bili v skupku ritualno uničenega orožja iz časa okoli 300 pr. n. št., najdenega na vzpetini pri Borčah/Förker Laas Riegel v Ziljski dolini.²⁶³

Namerno zvita sulična ost z bikonično oblikovanim listom (*t. 51: 1*) ima najbližje primerjave na Idriji pri Bači in v Benečiji,²⁶⁴ predvsem pa na Dolenjskem,²⁶⁵ kjer so datirane v čas LT C2 in LT D1. Za bajonetno oblikovano sulično ost s kratkim tulom iz groba R 35 (*t. 28: 8*) prav tako najdemo analogije na Dolenjskem.²⁶⁶ Obe vrsti suličnih osti se pojavljata sočasno, potemtakem lahko tudi ta grob z Repelca časovno opredelimo v poznolatenško obdobje.

V grobu R 51 in plasti SE 3 na Repelcu so bila odkrita koničasta sulična kopita (*t. 33C: 5; 51: 3, 5*), ki jih v Posočju pa tudi drugod v jugovzhodnih Alpah zasledimo

predvsem v grobovih iz latenske dobe,²⁶⁷ medtem ko se v halštatskodobnih kontekstih zelo redko pojavljajo,²⁶⁸ njihova oblika pa se ni kaj dosti spreminjala.

Več kot 55 cm dolgo pilumom podobno ost iz plasti SE 3 (*t. 52: 3*), ki je bila namerno zvita in razlomljena, lahko primerjamo z ostmi z ozkim lečastim listom rombičnega preseka, ki so bile v notranjealpskih dolinah²⁶⁹ in na zahodnokeltskem območju²⁷⁰ v rabi predvsem ob koncu zgodnjelatenškega obdobja (LT B2),²⁷¹ redki primerki so znani tudi na Apeninskem polotoku.²⁷² V ohranjeni piramidalni konici (*t. 52: 4*) pa bi lahko prepoznali del klasičnega železnega piluma iz zgodnjecesarkega obdobja.²⁷³

V grobu R 25 (*t. 25: 3*) je bil meč z odklonjenim ročajem, tako imenovana mahaira. Sodi v skupino ukrivljenih enoreznih orožij – sabelj, ki so jih ljudstva ob zahodnih in severnih obalah Sredozemlja uporabljala vso železno dobo.²⁷⁴ Od 4. stol. pr. n. št. je bila uporaba mečev z odklonjenim ročajem značilna za plemena severnojadranskega zaledja, na Balkanu pa so se takrat začele uporabljati druge oblike ukrivljenih enoreznih orožij.²⁷⁵ Mahaira iz groba R 25 sodi med najmlajše oblike, poimenovane kot različice Ljubljana, za katero domnevamo, da je latenskodobna glede na tipološki razvoj mahair oz. težnjo po podaljševanju rezila.²⁷⁶ V premešani plasti SE 3 na Repelcu je bil odkrit še en odlomek nožnice z rezilom (*t. 54: 11*), ki bi lahko sodil k mahairi, a je za podrobnejšo opredelitev preskromno ohranjen.

Z Repelca so znani tudi močno razlomljeni dvo-rezni meči in/ali nožnice, in sicer iz grobov R 18 in 51 (*t. 22B: 2; 33C: 4*), žganinske jame (*t. 38: 1, 2*) in iz plasti SE 3 (*t. 52: 5–8; 53: 1–12; 54: 1–10*). Dolgi dvorezni meči

²⁵⁵ Vitri 2001, Fig. 7: T. 33: 1.

²⁵⁶ Guštin 1979, T. 13: 4.

²⁵⁷ Teržan 1976, T. 62: 6; 78: 2; Dular 2003, T. 89: 16; Tecco Hvala 2012, 127, Sl. 50.

²⁵⁸ Prim. Teržan 1976, T. 20: 3; Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 73B: 6.

²⁵⁹ Gaspari, Mlinar 2005, 173.

²⁶⁰ Prim. Schaaff 1990, Sl. 11.

²⁶¹ Ena je bila najdena v grobu 99 na ledini Za Polšno skupaj z bronastim gumbom, okrašenim z vrezanim motivom spirale (Guštin 1979, 42, T. 51: 1,2), druga, dolga 54,4 cm, pa v grobu 127 skupaj z gumbom ščitne grbe, suličnim kopitom, steklenimi jagodami, masivno bronasto zapetnico in gladko ovratnico s spiralno uvitimi zaključki (ibid., 44, T. 57: 1–6), slednje so značilne za poznohalštatsko stopnjo Notranjska VI, a so jih nosili še v srednjelatenškem obdobju (Guštin 1973, 479; Crismani, Righi 2002, 93, Fig. 52; Cunja, Mlinar 2010, 30).

²⁶² Tecco Hvala 2012, 127, Sl. 49: 5, 6; ead. 2017, 112, T. 8: 4; 16: 7, 8.

²⁶³ Schaaff 1990, 20, Sl. 10, 11.

²⁶⁴ Guštin 1991, T. 4: 3; Pettarin 2006, 244, Tav. XXXIII: 547, 552.

²⁶⁵ Križ 2005, T. 24: 2; 53: 2; 93: 5; Dular 1991, T. 66: 4.

²⁶⁶ Npr. v grobu 107 s Kapitelske njive v Novem mestu (Križ 2005, T. 3: 5).

²⁶⁷ Posočje (Guštin 1991, T. 11: 9, 21: 5); Monte Sorantri v Karniji (Righi 2001, Fig. 11: 16–21, 24–31); Novo mesto na Dolenjskem (Križ 2005, T. 30: 2; 34: 4; 49: 4; 74: 4); Slatina v Rožni dolini na Štajerskem (Pirkmajer 1991, T. 10, kat. št. 69).

²⁶⁸ Posočje: Most na Soči, Sz 294 (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 27: 4); Jelenšek pri Godoviču (Laharnar, Turk 2017, 123, Sl. 140); Dolenjska: Magdalenska gora (Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 26: 24); Vače (Stare 1955, T. VII: 16); Valična vas (Teržan 1973, T. 16: 7–11).

²⁶⁹ Npr. Nothdurfter 1979, 79–89; T. 70, 1192–1195, 1198–1200; Lang 1998, 126, T. 26: 503.

²⁷⁰ Sievers 2001, 163–164, T. 69: 359; Wyss, Rey, Müller 2002, T. 45: 145–147; 46: 145–147.

²⁷¹ Lang 1998, 126.

²⁷² Prim. Monte Bibebe (Lejars 2008, 184, Tombe 31).

²⁷³ Istenič 2019, 95; prim. Reka pri Cerknem, gr. 11 (Guštin 1991, T. 33: 14), Ljubljana (Istenič 2019, Sl. 40), Savinja v Celju (Gaspari et al. 2001, T. 1: 3).

²⁷⁴ Starogrški izraz μάχαῖρα se je sprva nanašal na obredne nože za ubijanje žrtvenih živali in kirurško orodje, od 4. stoletja pr. n. št. pa se je uporabljalo tudi kot enotno poimenovanje za meče (Quesada Sainz 1997, 171).

²⁷⁵ Prim. Gabrovec 1966b, 255; Guštin 1974, 81, op. 16; Parović Pešikan 1982, 25–39; Čović 1987, 258, 262, sl. 16: 25.

²⁷⁶ Gaspari, Mlinar 2005, 184.

in njihovi deli so bili odkriti na vseh pomembnejših posoških najdiščih iz latenske dobe,²⁷⁷ bili so poglavitno orožje keltskega bojvnika, nosili pa so jih v kovinskih nožnicah. Koničnik nožnice lahko prepoznamo v odlomku iz žganinske jame (t. 38: 2). V plasti SE 3 pa so bili na približno 5 m² veliki površini odkriti poleg odlomka rezila meča z značilnim trirombičnim presekom (t. 53: 3) še številni deli nožnic, od koničnikov (t. 53: 8) do srčasto oblikovanih branikov in drugih delov (t. 53: 1, 2, 5–7), ki jih lahko datiramo v čas LT D1. Iz Posočja nožnic, ki bi bile okrašene, kar je sicer običajno, ne poznamo, z izjemo zgodnjelatskega primerka iz Kobarida.²⁷⁸

K opremi za meč bi lahko pripisali še železne obročke iz groba R 35 (t. 27C: 6) in plasti SE 3 (t. 53: 4; 55: 1–6), taki obročki so služili za pripenjanje meča na pas.²⁷⁹

K opremi keltskih bojvnikov je spadal tudi ščit, od katerega se običajno ohranijo le železni deli (ščitne grbe, držaji, okovi), medtem ko leseni propadejo. Močno fragmentirani odlomki ščitnih grb in drugi deli so bili odkriti v žganinski jami (t. 37: 31, 32) in v plasti SE 3 (t. 55: 9–16). Skupaj najdena krilca ščitne grbe in železen gumb (t. 55: 13–15) so verjetno del ene ščitne grbe elipsoidne oblike, posebej pa je bil en odlomek z gumbom (t. 55: 16). Lahko bi šlo za odlomke ščitne grbe vrste Skorba ali Mokronog-Arquà²⁸⁰ ali pa za obliko s trakastimi krilci in sodčastim sredinskim delom, vse te oblike so značilne za LT D1. V Posočju so ščitne grbe znane z Mosta na Soči, Idrije pri Bači, Reke pri Cerknem, iz Kobarida in Čadrga in pripadajo vrstam Skorba, Mokronog-Arquà, okroglim, trakastim pa tudi dvodelnim ščitnim grbam.²⁸¹

Ščiti so imeli še železne držaje. Za odlomek iz žganinske jame (t. 37: 33), ki se zaključuje s polkrožno ploščico, najdemo primerjave v Posočju, Karniji in na

Dolenjskem.²⁸² Odlomek držaja ščitne grbe iz plasti SE 3 (t. 56: 5) pa se je verjetno zaključil s pravokotno oblikovanima ploščicama, podobno kot primerka iz Novega mesta na Dolenjskem.²⁸³ Med tovrstne najdbe bi morda lahko uvrstili še zvito trakasto železno ploščico z zakovico (t. 57: 6).²⁸⁴

Med najdbami, ki jih lahko pripišemo ščitom, so tudi kalotasto oblikovane železne zakovice oz. gumbi za pritrjevanje ščitnih grb na leseno podlogo (t. 55: 9–12), primerjave zanje pa najdemo na posoških, karnijskih in dolenskih najdiščih.²⁸⁵ Take zakovice oz. gumbi so znani na ščitnih grbah vrste Mokronog-Arquà iz eponimnega najdišča Arquà-Petrarca in grobov v Isola Rizzi, datiranih z novci v sredino ali drugo polovico 2. stol. pr. n. št.²⁸⁶

Latenskodobni leseni ščiti so imeli okovane robove, kar kažejo najdbe iz grobišč in svetišč.²⁸⁷ Odlomke železnih okovov za ščite lahko prepoznamo med najdbami iz plasti SE 3 (t. 56: 3, 4).

Železno orodje

Ob robu grobne jame R 14 so bili ob dnu, ki je bilo sicer prekrito z žganino in bogatim ženskim okrasjem, položeni še koničasta kopača, vejniki in odlomki srpa iz železa (t. 21A: 8–10). Pridajanje železnega orodja v grobove in depoje je bila ena od poglavitnih značilnosti idrijske kulture mlajše železne dobe. Na grobiščih Idrija pri Bači, Reka pri Cerknem in Bodrež, v depojih Vrhovlje pri Kojsem in Modrej ter na prostorih kulturnih mest odkrito železno orodje kaže na lokalnost teh izdelkov, ki se posamično pojavljajo še v Furlaniji, Karniji, na Notranjskem in Gorenjskem.²⁸⁸

Kopača (motika ali rovnica) iz groba R 14 (t. 21: 9) sodi med močno ukrivljene koničaste primerke z enostranskimi plavutmi za nasaditev držaja. V Posočju so tovrstni predmeti dveh velikosti. Kopača z Repelca, ki meri v dolžino 28 cm, sodi med večje,²⁸⁹ zastopane

²⁷⁷ Most na Soči (Marchesetti 1893, Tav. XXVIII: 6; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 274: 8–9), Idrija pri Bači (Guštin 1991, T. 4: 1–2), Reka pri Cerknem (Guštin 1991, T. 37: 1–2, 4), Kobarid (Marchesetti 1903, Tav. XVIII: 10; Mlinar, Gerbec 2011, 34–36, kat. št. 1–6), Tonovcov grad (Božič 2011, 251–252, Sl. 6.2.8), Vrh gradu pri Pečinah in Berlotov rob (Mlinar et al. 2018, kat. št. 60, 61), Čadrg – Laze (Mlinar, Turk 2016, 40, 42, kat. št. 39–40), Gradec pri Krnu (Laharnar, Turk 2017, Slika 197 zgoraj).

²⁷⁸ Mlinar, Gerbec 2011, 36, sl. 16, kat. št. 5.

²⁷⁹ Prim. Guštin 1991, T. 31: 6; Righi 2001, Fig. 4: 1, 5; 11: 22–23.

²⁸⁰ Guštin 1991, 56–58, Abb. 30: karti razprostranjenosti ščitnih grb vrste Mokronog-Arquà lahko dodamo najdišča Monte Sorantri v Karniji (Righi 2001, 117, Fig. 12, 15, 16, 17, 18), Teurnjijo (Glaser 1993, 289–295) ter grobišči S. Maria di Zevio (Salzani 1996, 46, Tav. XII: 8) in Novo mesto – Kapičeljska njiva (Križ 2005, T. 33: 3). Ščitna grba vrste Skorba je bila odkrita tudi v Brežicah (Jovanović 2007, 52, kat. št. 24).

²⁸¹ Marchesetti 1903, Tav. XVIII: 20; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 274: 7; Guštin 1991, 56–58, T. 13: 5; 17: 1; 30: 4; 32: 5; 34: 2; 37: 5; Mlinar, Gerbec 2011, kat. št. 15–21; Mlinar, Turk 2016, 42.

²⁸² Prim. Guštin 1991, T. 32: 7; Righi 2001, Fig. 16: 64; Križ 2005, T. 8: 6; Teržan 1973, T. 22: 4.

²⁸³ Križ 2005, T. 84: 7; 98: 7.

²⁸⁴ Prim. Reka pri Cerknem (Guštin 1991, T. 33: 15).

²⁸⁵ Prim. Reka pri Cerknem (Guštin 1991, T. 32: 7); Karnija (Righi 2001, Fig. 16: 61–62; 18: 69–70; Vitri 2001, Fig. 11: 8); Novo mesto na Dolenjskem (Križ 2005, T. 70: 4; 82: 4).

²⁸⁶ Arquà-Petrarca (Gamba 1987, Fig. 11: 2); Isola Rizzi (Salzani 1998, Tav. 1: 3; 4: 12; Biondani 1998, 137).

²⁸⁷ Npr. Kobarid – Bizjakova hiša (Mlinar, Gerbec 2011, kat. št. 26); Monte Sorantri (Donat, Righi, Vitri 2007, Fig. 23: 1); Kundl (Lang 1998, Taf. 29: 527–529); svetišče Gournay (Rapin 1988, Pl. XLI).

²⁸⁸ Guštin 1991, 95–96; za najdbe s kulturnih mest gl. Laharnar, Turk 2017, 167–168, Sl. 193.

²⁸⁹ Prim. Idrija pri Bači, Bodrež in Modrej (Guštin 1991, T. 2: 2; 10: 9; 20: 1; 38: 4; 45: 1), Žabče (Svoljšak 1967, T. 2: 5), Vrhovlje pri Kojsem (Božič 2007b, 230, Fig. 2: 5).

pa so le v poznolatskih kontekstih.²⁹⁰ Naslonitev na starejšo tradicijo se kaže v enostranskih plavutih za nasaditev držaja, medtem ko je bilo rezilo oblikovano morda po zgledu primerkov iz južnoalpskih dolin, kjer so kopače znane predvsem z grobišč v Ticinu, te so klinasto oblikovane in imajo okroglo uho za nasaditev in običajno konični nastavek na temenu.²⁹¹

Orodje z ukrivljenim rezilom iz R 14 (*t.* 21: 8) bi lahko bilo srp ali kosa.²⁹² Ker nima ohranjenega ročajnega zaključka, je njegovo funkcijo težko natančneje opredeliti. Po obliki je podoben srpu iz železnodobne hiše 30 na Mostu na Soči,²⁹³ pa tudi manjšima kosama iz zakladne najdbe iz Modreja.²⁹⁴

Enostranske plavuti za nasaditev lesenega toporišča ima tudi srpasto ukrivljen nož ali vejnik (*t.* 21: 10), na katerem je bilo delno ohranjeno celo leseno toporišče in v njem železen trn za pritrditev. Gre za eno bolj priljubljenih kmečkih orodij v poznolatski dobi Posočja,²⁹⁵ podobni primerki so znani iz Karnije in Tirolske,²⁹⁶ ki se od posoških razlikujejo le v manjših detajlih.

Na Repelcu je bilo odkritih tudi nekaj železnih nožev. Med pridatki groba R 42, ki ga datiramo na konec stopnje Sv. Lucija IIc, je bil nož s polkrožno razširjenim listom in kavljastim zaključkom oglatega preseka (*t.* 30C: 8), manjši odlomek rezila nedoločne oblike je bil najden v žganinski jami (*t.* 38: 5), v plasti SE 3 pa odlomek rezila S-oblike (*t.* 56: 6), tega lahko glede na primerjave časovno opredelimo v 4. ali 3. stol. pr. n. št.,²⁹⁷ to je na prehod iz starejše v mlajšo železno dobo. V tej plasti je bil tudi železen kavelj oglatega preseka (*t.* 57: 4), ki je morda zaključek držaja noža, podoben primerku z Idrije pri Bači;²⁹⁸ v odlomku z obročastim zaključkom, ki se nadaljuje v razširitev (*t.* 57: 1), pa bi lahko prepoznali ostanek bojnega noža, kakršni so bili v uporabi v latenski dobi v mokronoški skupini in na prostoru Skordiskov,²⁹⁹ medtem ko v Posočju niso znani.

V Posočju so bili v poznolatskem času priljubljeni noži – krivci z rezilom S-oblike in enostranskimi plavutmi za nasaditev ročaja,³⁰⁰ kamor bi lahko uvrstili

odlomek iz plasti SE 3 na Repelcu (*t.* 56: 8). Zanje se domneva, da so služili za sekanje vej ali obrezovanje trt, ustreznice pa bi lahko našli v orodju, ki so ga Rimljani imenovali *falx vinatoria* ali *falx arboria*.³⁰¹

V rimsko dobo lahko opredelimo še nekaj drugih odlomkov železnih nožev, na primer nož s trnastim nastavkom iz žarnega groba R 1 (*t.* 15B: 1) ali pa nož z ukrivljenim rezilom in zankastim zaključkom ter koščeni držajem iz plasti SE 3 (*t.* 56: 9), ki je po Dolenzu značilna noriška vrsta. Slednji se v Noriku pojavijo že v avgustejskem času, na območju današnje Slovenije pa so značilni za celotno 1. stoletje.³⁰² K rimskodobnim nožem spadata morda še dva primerka iz te plasti (*t.* 56: 10, 11), a so zelo podobne oblike lahko tudi škarje.³⁰³

V sklop orodja z Repelca sodi še železno šilo, ki ima na enem delu oglat presek, na drugem pa okrogel in zožena konca (*t.* 58: 1). Najbližje primerjave za tovrstna orodja najdemo v železnodobni naselbini na Mostu na Soči, in sicer v mlajši fazi poznolatske hiše 15A in v poznolatski hiši 31.³⁰⁴

Spojke, klini, žebli in žeblički

Bronastemu žebličku s široko diskasto kapico iz groba R 34 (*t.* 27B: 2) najdemo dobre primerjave v Sanzenu iz mlajše železne dobe.³⁰⁵ Tovrstne najdbe iz svetiščnih kontekstov, npr. Lagole di Calalzo, interpretirajo kot žeblje za pritrdjevanje votvinskih predmetov na lesene stene.³⁰⁶

Manjši železni žeblički z gobasto ali ploščato kovano kapico in s trni različnih presekov so verjetno pripadali obuvalom.³⁰⁷ Gre za pogoste najdbe v grobovih iz rimske dobe, na Repelcu jih zasledimo skoraj v vseh grobovih iz tega časa – R 2, 3, 7, 8, 17 in 30 (*t.* 16B: 1; 17A: 2–7; 17B: 1–4; 17D: 1; 18A: 2; 22A: 1; 26C: 1), pa tudi v žganinski jami (*t.* 38: 13–29) in plasti SE 3 (*t.* 58: 11–72). Te najdbe kronološko niso občutljive, saj so v skoraj nespremenjeni obliki v rabi do pozne antike, ponovno pa se pojavijo šele v novem veku.³⁰⁸ Kronološko so bolj indikativni železni žeblički z okrasnimi rebri v obliki križa in štirimi bunčicami na kapici, kakršen je primerek iz plasti SE 3 (*t.* 58: 11). Take žebličke povezujemo s podkovanjem vojaških obuval in posredno s prisotnostjo rimske vojske. Na osnovi primerjav so tisti

²⁹⁰ Guštin 1991, 62.

²⁹¹ Nothdurfter 1979, 47.

²⁹² V prvi objavi je bilo to orodje obravnavano kot srp (Mlinar 2002a, kat. št. 31).

²⁹³ Svoljšak, Dular 2016, T. 95: 3; Laharnar 2018a, 216–217.

²⁹⁴ Guštin 1991, T. 45: 7, 8.

²⁹⁵ Idrija pri Bači (Guštin 1991, T. 2: 1; 18: 4), Reka pri Cerknem (ibid., T. 31: 9), Berlotov rob (Laharnar, Turk 2017, Sl. 193).

²⁹⁶ Concina 2001, 81, Fig. 4.1; Nothdurfter 1979, 80–83.

²⁹⁷ Prim. Socerb (Crismani, Righi 2002, 84, kat. št. 170), Dürnberg (Parzinger 1988, T. 11: 31), Sotin (Todorović 1974, 138, Fig. 99).

²⁹⁸ Guštin 1991, T. 18: 5.

²⁹⁹ Prim. Gabrovec 1966c, T. 10: 7; Dizdar 2013, 134, Sl. 44: 1.

³⁰⁰ Most na Soči (Guštin 1991, T. 44: 1; Svoljšak, Dular 2006, T. 59: 13); Idrija pri Bači (Guštin 1991, T. 11: 2, 8; 18: 6).

³⁰¹ Guštin 1991, 63.

³⁰² Dolenz 1992, 100–102; za območje Slovenije prim. Pflaum 2010, 202.

³⁰³ Prim. Modrijan, Milavec 2011, T. 19: 8.

³⁰⁴ Svoljšak, Dular 2016, T. 53: 2–5; 97A: 8; Laharnar 2018a, 219–220.

³⁰⁵ Nothdurfter 1979, 78, Taf. 69: 1147–1166.

³⁰⁶ Gambacurta, Brustia 2001, 249, 469–471.

³⁰⁷ Prim. Rodik (Isteneč 1987, 108); Vipava (Tratnik 2014, 276).

³⁰⁸ Zanier 2016, 463–464.

s premerom okoli 2 cm poznorepublikanski, manjši pa avgustejski,³⁰⁹ kamor spada tudi primerek z Repelca.

Poleg žebeljev različnih oblik in velikosti pogosto zasledimo v grobovih še železne spojke. Večji žebliji in klini so v grobovih lahko služili kot deli lesenih konstrukcij ali skrinj, lahko pa so spajali leseno ležišče oz. nosila, na katerih je bil pokojni položen na grmado.³¹⁰ Kot ostanke spojke lesenih krst ali nosil verjetno lahko obravnavamo najdbe iz žganinske jame in plasti SE 3 (t. 38: 10–12; 58: 2–10). Analogiji za spojko (klin) v obliki črke L (t. 38: 8) najdemo v grobu s severnega emonskega grobišča, ki je na osnovi novca opredeljen v flavijsko obdobje, ter v stavbni ruševini na najdišču Preval pri Razdrtem, ki je opredeljena v čas med srednje- oziroma poznoavgustejskim obdobjem in sredino 1. stoletja.³¹¹

Konjska oprema

V grobu R 19, prekritem z več lapornatimi ploščami in bogatimi pridatki (t. 22C, 23A), je bilo poleg sežganih človeških ostankov raztresenih tudi nekaj nežganih konjskih kosti.³¹² Številne steklene jagode ter bronasta gumb in košaričast obesek kažejo na pokop ženske, za katero je antropološka analiza pokazala starost med 20 in 40 let.

Podoben pokop predstavlja tudi grob R 22, ki je izstopal zaradi svoje izjemne velikosti in je bil prav tako pokrit z več kamnitimi ploščami. Na vrhu grobne jame je pod njimi ležal železen obroček (t. 23C: 10). Po celotni jami in tudi okoli nje je bilo raztrsenih veliko nežganih ostankov konjskih kosti,³¹³ na dnu pa so bile sežgane človeške kosti in devet bronastih križnih gumbov (t. 23B: 1–9), ki so pripadali konjski opremi in so služili kot jermenski razdelilci.³¹⁴ Ti gumbi imajo po dve zanki na spodnji strani, kraki so okrašeni s tremi prečnimi vrezji. To so edini znani primerki iz Posočja, primerjave zanje pa najdemo predvsem na Dolenjskem, kjer se pojavljajo v grobovih negovskega horizonta in kjer je bilo domnevno tudi njihovo izvorno območje.³¹⁵ Neposreden dokaz za to je najdba kalupa zanje v naselbini na Gradišču nad Vintarjcem pri Litiji.³¹⁶ Grob R 22 z Repelca bi lahko potemtakem datirali v stopnjo IIc. Nekaj metrov severovzhodno od tega groba je ležalo več votlih železnih odlomkov kvadratnega preseka, ki so morda deli psalij in žval (t. 57: 16–21), a jih je zaradi velike fragmentiranosti težko opredeliti.

Z železnodobnega grobišča na Mostu na Soči so dokumentirani trije samostojni skeletni grobovi konj, prekriti in obdani s kamnitimi ploščami (gr. M 2141, M 2788 in Sz 592),³¹⁷ podobno kot je bila navada pri Venetih.³¹⁸ Konjska oprema iz groba M 2141, sestavljena iz železnih brzd in okrasnih gumbov za jermenje, je podobna najdbam iz mladohalštatskih grobov z vozovi na območju zgornjega Podonavja in Porenja; podobna konjska oprema je bila tudi v grobu Sz 592, le da je bronasta, železne žvale pa so izgubljene; železne žvale naj bi bile tudi v grobu M 2788.³¹⁹

V Posočju je konjska oprema znana iz groba 1 na Idriji pri Bači, v njem so bile žvale značilne oblike za pozno latensko obdobje,³²⁰ na grobišču v Kobaridu je bil odkrit pokop konja z brzdami, sestavljenimi iz psalij in dvodelnih žval s podbradno prečko, ki prav tako sodijo v čas LT D1.³²¹ Novejše odkritje v Kobaridu je ritualni zakop konjev na najdišču Bizjakova hiša iz časa LT B2.³²²

Pokop človeka skupaj s konjem in konjsko opremo je bil v navadi pri plemenih južnega predalpskega prostora, ki so jo prevzeli že na začetku železne dobe od vzhodnih nomadskih ljudstev.³²³ Konj je pomenil tudi statusni simbol,³²⁴ a so v grobovih umrlih oseb lahko pridane tudi le posamezne konjske kosti ali zobje.

Najdbe iz svinca

Brezoblična kosa svinca, najdena v žganinski jami (t. 39: 1) in v plasti SE 3 (t. 49: 27), sta v obeh primerih spojena z odlomkom keramičnega pitosa, kar kaže, da je bil svinec uporabljen za krpanje razpok na posodah pa tudi za popraviljanje drugih predmetov, kot je primer kačaste fibule s svinčenim ovojem iz groba PR 15 (t. 8B: 1). Z železnodobnega grobišča na Mostu na Soči je znanih več takih primerov, tako z Marchesettijevih kot s Szombathyjevih izkopavanj,³²⁵ amorfen kos svinca je bil najden tudi v naselbini iz mlajšega halštatskega obdobja na desnem bregu Idrije.³²⁶

³¹⁷ Marchesetti 1893, 95, 123–124, Tav. XXX; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 51–52A; 1985, 120–121. Gl. še razpravo Toškana v tej publikaciji.

³¹⁸ Gl. npr. Gambacurta, Tirelli 1997, 71 ss; Malnati, Gamba (ur.) 2003.

³¹⁹ Dular, Tecco Hvala 2018, 128–130.

³²⁰ Guštin 1991, T. 1: 10.

³²¹ Guštin 1991, 66; prim. Crismani 2005, 17, Fig. 7; Božič 2004, 6–8.

³²² Mlinar, Gerbec 2011, 42–47.

³²³ Dular 2007; Preložnik 2007b, 155–167; Teržan 2008, 323; Kmetová 2014, 95–98, Obr. 24.

³²⁴ Gl. npr. Frie 2018.

³²⁵ Marchesetti 1893, 150, op. 1 in 2, Tav. IV: 3, 11; Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984–1985, 55, 74, 126, 129, T. 10C: 16; 22C: 3; 55B: 4; 60B: 2–4.

³²⁶ Svoljšak, Dular 2016, T. 2: 1.

³⁰⁹ Prim. Istenič 2005b, 81; Laharnar 2009, 132–133.

³¹⁰ Istenič 1987, 107–108; Slabe 1993, 25.

³¹¹ Emona (Petru 1972, T. 72: 4), Preval pri Razdrtem (Horvat, Bavdek 2009, 123, T. 41: 5).

³¹² Gl. Toškan in Leben-Seljak v tej publikaciji.

³¹³ Gl. Toškan v tej publikaciji.

³¹⁴ Mlinar 2002a, 24, kat. št. 24.

³¹⁵ Kruh 2008, 97–98 s tam navedeno literaturo.

³¹⁶ Stare 1999, 18, 28, Sl. 9: 1,2.

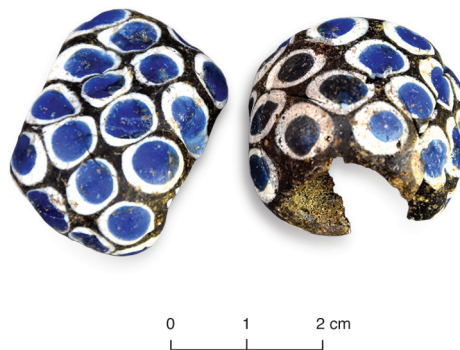
Steklene najdbe

Steklene jagode z najdišča Repelc so večinoma močno prežgane. Najdene so bile v grobovih R 1, R 10, R 16 in R 19, jami R 21 ter plasti SE 3 (*t.* 15B: 2; 19: 11; 21A: 2–6; 23: 10–14, 16–17, 19–23; 70: 2–23; 35D: 2), med njimi prevladujejo rumene z modro-belimi očesci, bodisi enojnimi bodisi dvojnimi, kakršne so znane že s starejših izkopavanj grobišča in iz naselbine na Mostu na Soči,³²⁷ pa tudi s Koritnice in Idrije pri Bači ter v dolini Nadiže.³²⁸ Časovno jih lahko opredelimo v stopnji Sv. Lucija IIb in IIc, tj. 5. in 4. stol. pr. n. št.

Nekatere rumene jagode so okrašene z modro valovnico (*t.* 23B: 11), modre pa z belo (*t.* 27A: 1; 71: 28, 29) ali pa imajo belo-modra očesca (*t.* 71: 24–27). V Posočju so zastopane v različnih oblikah in velikostih,³²⁹ vendar se po pestrosti in številčnosti ne morejo primerjati z jagodami z Dolenjske,³³⁰ predvsem z novomeških halštatskih grobišč.³³¹ Na Dolenjskem je modrih steklenih jagod z valovnico veliko in so opredeljene v 5. ali 4. stol. pr. n. št., pojavljajo pa se tudi v latenskih grobovih, npr. v grobu 140 s Kapiteljske njive.³³²

Drobne temnomodre steklene jagodice z bradavičastimi izrastki, kakršna je bila odkrita v žganinski jami (*t.* 39: 5), so na Mostu na Soči znane v stopnji sv. Lucija IIa.³³³ Podobne so bile najdene v nekaterih dolenskih mladohalštatskih grobovih, npr. na Magdalenski gori in v Stični.³³⁴

Odlomek modre steklene jagode v obliki ovnove glavice iz SE 3 (*t.* 71: 36) lahko uvrstimo med majhne stilizirane in shematično upodobljene ovnove glavice s plastično izdelanimi očmi ter neizrazitimi rogovi in gobcem.³³⁵ Zelo verjetno gre za import iz dolenskih steklarskih delavnic, saj sta primerka z Mosta na Soči

Sl. 53: Most na Soči – Repelc. Uvoženi stekleni jagodi iz groba R 10.

Fig. 53: Most na Soči – Repelc. Imported glass beads from Grave R 10.

iz Mengša³³⁶ edina znana izven območja dolenske halštatske skupine, kjer jih je bilo največ odkritih v Novem mestu, in sicer v grobovih certoške in negovske stopnje (5. in 4. stol. pr. n. št.), ena pa tudi v srednje-latenskem grobu.³³⁷ Podobne jagode se pojavljajo na vzhodnomediterranskem območju.³³⁸

V grobu R 10 sta bili močno prežgani jagodi iz sivomodre steklene paste z modro-belimi očesci (*sl.* 53; *t.* 19A: 8, 9), ki sta povsem primerljivi z jagodo iz železnodobne hiše 22A na Mostu na Soči, datirano v stopnjo Sv. Lucija IIc, le da je bila ta izdelana iz črne steklene paste.³³⁹ Podobni jagodi z grobišča Caverzano sta iz rjave steklene paste z modro-belimi očesci, ena od njiju je še dodatno okrašena z rumenimi izrastki.³⁴⁰ Izvorno območje tovrstnih jagod gre morda iskati v feničansko-punjskem prostoru,³⁴¹ kar nakazujejo med drugim primerki s Sardinije, kjer so opredeljene kot zgodnjepunjske iz časa 5.–4. stol. pr. n. št.³⁴²

Med polihromne mediteranske jagode lahko opredelimo tudi odlomek rdeče cilindrične jagode iz groba R 19 (*t.* 23: 9),³⁴³ ki ga datiramo v stopnjo Sv. Lucija IIb2/IIc, ter odlomek rumene steklene jagode z modro-belimi

³²⁷ Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, npr. T. 216A: 10; 127B: 6, 7, 9; Svoljšak, Dular 2016, T. 23: 8; 32: 5; 89: 19; Laharnar 2018a, 213–214.

³²⁸ Koritnica ob Bači (Kos 1973, T. 1: 8–14; 3: 4, 5; 4: 8, 15–17; 6: 11–12; 7: 4), Idrija pri Bači (Guštin 1991, T. 24: 5), dolina Nadiže (Pettarin 2006, kat. št. 642).

³²⁹ Za modro jagodo z belo valovnico prim. Most na Soči (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984–1985, 58, T. 13F: 94; 401, T. 284B: 5–9), tovrstna jagoda z grobišča Bitnje v Bohinju je obešena na svetolucijski fibuli (Gabrovec 1976, T. 4: 18), znane so tudi iz doline Nadiže (Pettarin 2006, kat. št. 637, 638).

³³⁰ V gomili I iz Stične je bilo npr. odkritih kar 20500 steklenih jagod (Haevernick 1974, 62; Lazar 2003, 11).

³³¹ Križ, Turk 2003, 72.

³³² Križ, Turk 2003, kat. št. 82, 87; Križ 2005, T. 25: 3.

³³³ Marchesetti 1886, Tav. VIII: 29; v grobni celoti Sz 955 je bila skupaj s svetolucijsko ločno fibulo, v Sz 1109 pa s kačasto fibulo s sedlastim lokom (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 98: A8; 111: D6–11).

³³⁴ Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 63: 8–10; Gabrovec et al. 2006, T. 3: 8.

³³⁵ Križ 2004, 13.

³³⁶ Dular, Pavlin, Tecco Hvala 2003, op. 9; Laharnar, Turk 2017, 130, sl. 149.

³³⁷ Križ 2004, 15; Križ, Turk 2003, 74–76, kat. št. 50, 93; Stipančič 2016, 34.

³³⁸ Egg 2010, Abb. 6.

³³⁹ Svoljšak, Dular 2016, T. 62: 1; Laharnar 2018a, 214. V Sloveniji je znan le še primerek z grobišča blizu Goleka pri Vinici, ki ga hrani Peabody Museum of Archaeology and Ethnology. Primerljivi stekleni jagodi sta znani tudi na japodskem prostoru (Kunter 1995, kat. št. 1191, T. 5: 20,21).

³⁴⁰ Nascimbene 1999, 127, kat. št. 303.

³⁴¹ Proietti 1980, 298, kat. št. 430; Uberti 1988, 745, kat. št. 946.

³⁴² Muscuso 2017, kat. št. 328.

³⁴³ Mlinar 2002a, 44; Sakara Sučević 2004b, 20, op. 8.

Sl. 54: Most na Soči – Repelc. Latenski stekleni jagodi v plasti SE 3 *in situ*.

Fig. 54: Most na Soči – Repelc. La Tène glass beads *in situ* in Layer SU 3.

očesci in svetlo modrozelenimi bradavičastimi izrastki iz plasti SE 3 (t. 71: 13).

Odlomku svetlo modre steklene jagode z belo-modrimi očesci in rumenimi bradavičastimi izrastki (t. 71: 12) najdemo primerjave na železnodobnem grobišču na Mostu na Soči³⁴⁴ in na Dolenjskem,³⁴⁵ kjer je podobna jagoda iz Novega mesta opredeljena v 4. stol. pr. n. št.³⁴⁶ Na splošno so raznobarvne cilindrične jagode značilne predvsem za mediteranski svet.³⁴⁷

V plasti SE 3 na Repelcu so bile številne rumene steklene jagode, okrašene z vstavljenimi enojnimi ali dvojnimi spiralnimi očesci modre ali modre in bele barve (sl. 54; t. 70: 24–42; 71: 1–9). Po tipologiji Zepezauerjeve jih lahko uvrstimo med enostavne jagode okroglih oblik s spiralo, le da so primerki z nemških, avstrijskih in švicarskih najdišč modre ali temnomodre barve, spiralni okras pa se na steklenih jagodah pojavlja v času od LT C2 do LT D1.³⁴⁸ Bližnje analogije za tovrstne latenske jagode z Repelca najdemo na Idriji pri Bači,³⁴⁹ Šentviški Gori³⁵⁰ in Vrhnikih, kjer je bila podobna jagoda najdena v stavbi VII na Dolgih njivah, datirani v zgodnjeavgustejsko dobo.³⁵¹

Osamljena primerka sta modra steklena jagoda z belo bunčico (t. 71: 30) in zelena z rumeno-modrim očescem (71: 33), slednja je sorodna jagodi z notranjskega najdišča Parti pri Stari Sušici,³⁵² vendar nam ta primerjava za ožjo kronološko opredelitev ni v pomoč,

³⁴⁴ Marchesetti 1893, Tav. XXIX: 8.

³⁴⁵ Sakara Sučević 2004b, 19, op. 2.

³⁴⁶ Križ, Turk 2003, kat. št. 77.

³⁴⁷ Prim. Uberti 1988, 489.

³⁴⁸ Zepezauer 1993, 64–65, 102, kat. št. 845–871.

³⁴⁹ Guštin 1991, T. 10: 5.

³⁵⁰ Mlinar 2006, 156–157.

³⁵¹ Horvat 1990, 128, T. 18: 2.

³⁵² Horvat 1995, T. 2: 1c.

Sl. 55: Most na Soči – Repelc. Odlomek steklene posodice iz groba R 19.

Fig. 55: Most na Soči – Repelc. Fragment of a glass vessel from Grave R 19.

saj je tamkajšni primerek evidentiran v sklopu najdb iz halštatske, latenske in zgodnjerske dobe.

Iz plasti SE 3 izvira tudi sedem majhnih valjastih jagodic iz zelenega stekla (t. 71: 34), kakršne so bile v uporabi vso rimsko dobo in še v zgodnjem srednjem veku,³⁵³ vendar se zdi, da so najbolj značilne za žensko nošo v pozni antiki, iz tega časa so znane tudi drugod po Sloveniji.³⁵⁴

Poliedrične jagodice, kot je primerek iz temnozelenega stekla (t. 71: 35), se pojavijo ob koncu 2. stoletja in so značilne predvsem za 3. stoletje,³⁵⁵ a je bila povsem enaka jagoda najdena tudi na staroslovanskem grobišču Žale pri Zasipu v grobu 15, ki je datiran v 8. stoletje.³⁵⁶

Stekleno jagodico rdeče barve iz plasti SE 3 (t. 71: 32) lahko na podlagi analogij opredelimo v 6. ali 7. stoletje. Podobni primerki so znani predvsem z langobardskih najdišč v severni Italiji, npr. iz Čedada.³⁵⁷

Na Repelcu je bilo odkritih nekaj odlomkov steklenih posodic. Izjemni najdbi sta narebrena odlomka iz polihromnega stekla iz groba R 19 (sl. 55; t. 23A: 8) in plasti SE 3 (t. 70: 1). Pripišemo ju lahko posodicam, kot so *arybalos*, *amforiskos*, *alabastron* ali *oinohoe*, kajti majhnost odlomkov ne dopušča določnejše oblikovne opredelitve. Gre za redke najdbe iz časa med sredino 6. in 4. stol. pr. n. št. v jugovzhodnoalpskem prostoru,³⁵⁸ odlomka z Repelca pa sta ob amforiskih iz Stične in z

³⁵³ Bertonecjlj Kučar 1979, 257. Na Tonovcovem gradu sta bili taki jagodi odkriti v zgodnesrednjeveških kontekstih – v plasti objekta 1 in kot del ogrlice v grobu 3 (Milavec 2011, 34, 73, Sl. 2.10; 2.13; T. 4: 11; 51).

³⁵⁴ Npr. Črnomelj (Mason 1998, Pl. 5: 6, 7), Kincelj pri Gorenji vasi pri Šmarjeti (Božič, Ciglenečki 1995, 265–266, Sl. 12).

³⁵⁵ Bertonecjlj Kučar 1979, 257.

³⁵⁶ Knific, Pleterski 1993, 235, Sl. 17, T. 4: 32.

³⁵⁷ Zorzi 1899, 144; Borzacconi, Giostra, 2018, 251 s, Fig. 23.

³⁵⁸ Endrizzi 1999.

Velikega Vinjega vrha (Šmarjete)³⁵⁹ edini najdbi te vrste z območja današnje Slovenije. Te posodice so bile izdelane na peščenem jedru, na katerega so nanесли stekleno maso, na ostenje pa dodali steklene niti raznih barv, ki so jih s paličico oblikovali v različne okrase in jih nato z valjanjem vtisnili v podlago.³⁶⁰ Verjetno gre za izdelke mediteranskih delavnic, predvsem z Rodosa.³⁶¹

V plasti SE 3 na Repelcu sta bila najdena odlomka ustja steklenice (*t. 71: 39*), ki verjetno pripada tipu 6.3.2 po Lazarjevi, ki se pojavlja v drugi polovici 1. in v 2. stoletju, in dna čaše na prstanasti nogi (*t. 71: 40*), ki ga morda lahko pripišemo tipu 3.6.1 oz. 3.6.3 po Lazarjevi, značilnem predvsem za 2. in 3. stoletje.³⁶² Dno čaše na prstanasti nogi (*t. 39: 4*) je bilo najdeno tudi v žganinski jami, v njej je bil odkrit še zgornji del balzamarija (*t. 39: 3*), verjetno tipa 8.6.3 po Lazarjevi³⁶³ iz 2. ali 3. stoletja.

Jantar

V grobovih R 19 in R 34, ki ju lahko datiramo v stopnjo Sv. Lucija IIc, sta bili najdeni majhni jantarni jagodi (*t. 23A: 24; 27B: 3*). Več jih je bilo v premešani plasti SE 3, med njimi nekaj skoraj celih (*t. 71: 41–46, 48*), ena pa je pritrjena na lok poznolatske živalske fibule (*t. 43: 8*), podobne primere zasledimo v poznolatskih grobovih na Idriji pri Bači.³⁶⁴

Koščke jantarja brez izvrtanih luknjic iz SE 3 (*t. 71: 50–56*) bi lahko opredelili kot surovce oz. polizdelke.³⁶⁵ Po njihovi dobri ohranjenosti sklepamo, da niso bili v stiku z ognjem. Da je na prostoru svetolucijske kulture jantarnega nakita v grobovih ohranjenega zelo malo,³⁶⁶ je morda vzrok prav sežiganje preminulih v njihovih opravah na grmadi.

Kamnit brus

V žganinski jami je bil najden preluknjan brusni kamen iz peščenjaka (*t. 39: 2*), več tovrstnih najdb je znanih iz železnodobnega naselja na desnem bregu Idrije,³⁶⁷ medtem ko se v grobovih svetolucijske skupine

³⁵⁹ Stična (Kastelic 1960, T. 3: 2), Šmarjeta (Dular 1991, T. 29: 26–28).

³⁶⁰ Prim. Lazar 2003, 12.

³⁶¹ Harden 1981, 7; prim. Hayes 1975, Pl. 2: 22.

³⁶² Lazar 2003, Sl. 33, 103–105.

³⁶³ Ibid., 177, Sl. 58.

³⁶⁴ Guštin 1991, T. 6: 11; 9: 11; 13: 3.

³⁶⁵ Prim. Križ 2017, kat. št. 1–5.

³⁶⁶ Most na Soči (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 84B: 5–8; 137A: 26; 190A: 15), Bitnje v Bohinju (Gabrovec 1976, T. 3: 1; 7: 2, 5; 10: 3).

³⁶⁷ Gl. Mlinar 2002a, 41, kat. št. 6; Mlinar, Klasinc, Knavs 2008, T. 4: 63; Svolfšak, Dular 2016, T. 24: 10, 11; 25: 2; 61: 9, 10; Horvat 2018, 349 ss, Sl. 1; Tab. 1, 2 (hiše 4, 5, 15A, 16, 22A, 29, 3).

Sl. 56: Most na Soči – Repelc. Odlomki skodelice s presega-jočim ročajem iz plasti SE 5.

Fig. 56: Most na Soči – Repelc. Fragments of a cup with a high handle from Layer SU 5.

zelo redko pojavljajo. Kot grobne pridanke jih zasledimo le v posamičnih primerih na Koritnici, Jelenšku pri Godoviču in v Čadrgu.³⁶⁸ Drugačna je navada na Dolenjskem in Štajerskem, kjer je brus v halštatski³⁶⁹ in latenski dobi³⁷⁰ sodil k bojevnikovi opremi, ki so mu jo pridali v grob.

Bronastodobna keramika

V najgloblji kulturni plasti (SE 5) so bili odlomki prostoročno izdelane lončenine grobe fature (*t. 15A: 1–11*), ki jih je oblikovno zaradi fragmentarnosti težje opredeliti. Iz finejše gline so črno oz. temnosivo žgani odlomki, kot je skleda z ravno odrezanim ustjem (*t. 15A: 2*), ki ima analogije na nekaterih bližnjih bronastodobnih gradiščih, kot so Gradišče nad Ajdovščino v Vipavski dolini, Njivice/Nivizze na Tržaškem Krasu in Ponte San Quirino v dolini Nadiže, kjer so časovno opredeljene na prehod iz srednje v pozno bronasto dobo.³⁷¹ Za odlomek plitke skleda z ravnim, navznoter odebeljenim robom ustja (*t. 15A: 3*) ne poznamo primerjav, po

³⁶⁸ Koritnica (Kos 1973, T. 8: 3–4), Jelenšek pri Godoviču (Bratina 1997, 146; Laharnar, Turk 2017, 123, Sl. 140), Čadrg (Mlinar, Turk 2016, 39, kat. št. 34–35).

³⁶⁹ Npr. Magdalenska gora (Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, T. 22: 15; 31A: 1–2; 68: 7), Stična (Gabrovec et al. 2006, T. 156: 59), Novo mesto (Križ 1997, T. 48: 5; 55: 6), Vače (Starer 1955, T. LXXVIII: 2–9), Dolenjske Toplice (Teržan 1976, T. 21: 9).

³⁷⁰ Npr. Novo mesto (Križ 2005, T. 13: 6; 38: 15) in Slatina v Rožni dolini (Pirkmajer 1991, T. 9: 53; 15: 102; 18: 122).

³⁷¹ Gradišče nad Ajdovščino (Svolfšak 1988–1989, T. 1: 5); Njivice/Nivizze (Moretti 1978, Fig. 4: 9–10); Ponte San Quirino/Most (Gerdol, Stacul 1978, Fig. 4: 1).

obliki spominja na žarnogrobiščno keramiko.³⁷² Posoda z ročajem (*sl.* 56; *t.* 15A: 1) je po fakturi in obliki ročaja sorodna bronastodobni keramiki s posoških najdišč.³⁷³ V odlomku izvihane ustja (*t.* 15A: 4) bi lahko videli podobnosti s primerkom lonca z najdišča Caorle – S. Gaetano v Benečiji, ki je na osnovi spremljajočih najdb opredeljen v čas med 10. in 9. stol. pr. n. š.³⁷⁴ Okras gladkih in z vtisi razčlenjenih reber (*t.* 15A: 8–10) kronološko ni indikativen, a ga zasledimo tudi na keramičnih najdbah iz bronastodobne stavbe na Mostu na Soči,³⁷⁵ medtem ko na lončenini iz tamkajšnjih halštatskodobnih hiš razčlenjenih reber skorajda ni.³⁷⁶

Halštatskodobna keramika

Keramike iz halštatskodobnih grobov zaradi močne fragmentiranosti v večini primerov ni bilo mogoče oblikovno rekonstruirati. Najbolje ohranjen je bil pitos iz žarnega groba R 52, okrašen je z vodoravnimi plastičnimi rebri in pobarvan, v spodnjem delu črno, navzgor pa rdeče (*t.* 34A: 1). Nekaj odlomkov pitosov je bilo odkritih še v plasti SE 3 (*t.* 59: 1–3), pa tudi v grobovih PR 1 in PR 2 (*t.* 2: 12; 4 A: 5), datiranih v stopnjo Sv. Lucija Iib2.³⁷⁷

V plasti SE 3 najdena odlomka ustij s temnordečim premazom (*t.* 60: 1, 3) bi lahko pripisali situlam, ki so zastopane v grobovih z Mosta na Soči v stopnjah Sv. Lucija Iia in Iib,³⁷⁸ v nasebini pa so zelo redke.³⁷⁹

Primerjave za bikoničen lonec (*t.* 59: 7) najdemo na grobišču Este – Casa di Ricovero, v grobu 151, datiranem v čas 7./6. stol. pr. n. št., pa tudi v keramiki iz sredine 6. stol. pr. n. št. z najdišča Via Tiepolo v Padovi,³⁸⁰ medtem ko sivo žgani lonec z ročajema na prehodu iz ramen v vrat (*t.* 59: 6) nima ustreznih primerjav.

Lončki iz plasti SE 3 (*t.* 60: 2, 4, 6, 8, 9, 10) so primerljivi z najdbami iz mlajšega halštatskega obdobja iz nasebine na Mostu na Soči,³⁸¹ pa tudi z grobišč v Nadiških dolinah.³⁸²

Odlomka na *t.* 60: 11, 12 pripadata skledam, ki so znane iz mladohalštatske nasebine na Mostu na Soči,³⁸³

medtem ko jima med grobnimi najdbami ne najdemo primerjav, z izjemo groba 9 v Dernazzaccu.³⁸⁴

V grobovih R 42 in R 45 na Repelcu s konca halštatske dobe so bili odlomki z metličastim okrasom (*t.* 30C: 11–13; 31C: 3–6). Tak okras je na grobni keramiki redek,³⁸⁵ pogostejši je na nasebinski lončenini z Mosta na Soči, datirani pa so v stopnjo Sv. Lucija Iib2 in Iic, lahko tudi v kombinaciji s plitkimi, vodoravnimi kanelurami.³⁸⁶ Tak okras imajo tudi močno ožgani kosi iz žganinske jame (*t.* 39: 10–14) in odlomka ostenij iz plasti SE 3 (*t.* 60: 14, 15).

V tej plasti sta bila odkrita še glinasta svitka (*t.* 69: 26, 27), ki sodita med značilen hišni inventar na Mostu na Soči v mlajšem halštatskem obdobju,³⁸⁷ medtem ko se med prdatki železnodobnih grobov le redko pojavljajo.³⁸⁸ Na grobišču na desnem bregu reke Idrije je bil en pridani cel v grob iz 1. stoletja, kar kaže na ohranjanje železnodobne tradicije.³⁸⁹

Med redke najdbe na Mostu na Soči spada odlomek glinatega predilnega vretenca (*t.* 69: 29). V nasebini iz mlajšega halštatskega obdobja so bili odkriti le trije, tudi v grobovih jih ni bilo kaj dosti več, a jih tam zasledimo predvsem v starejšem halštatskem obdobju.³⁹⁰ Na začetku halštatske dobe se pojavljajo v grobovih na tolminskem grobišču,³⁹¹ iz mlajšega halštatskega obdobja pa so zastopani v grobovih iz Špetra/S. Pietro al Natisone v Beneški Sloveniji. Najdba predilnega vretenca je znana tudi iz vzhodnega svetišča v Este, datirana je v 4. stol. pr. n. št.³⁹² Pogosteje so zastopana v ženskih grobovih na Dolenjskem iz halštatske dobe, kjer se jim pripisuje simbolni pomen,³⁹³ tam se pojavljajo še v latenski dobi.³⁹⁴

Glinast motek (*t.* 69: 30) ima primerjave v nasebinskih najdbah na Mostu na Soči,³⁹⁵ omenjeni so med grobnimi najdbami z Marchesettijevih izkopavanj.³⁹⁶ Kot grobni prdatki ali svetiščni darovi se pojavljajo v venetskem prostoru.³⁹⁷ V Este so bili na primer

³⁸⁴ Petarin 2006, T. 39: 660.

³⁸⁵ Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 169: 6; 172G: 2; 240E: 5.

³⁸⁶ Tip okrasa O6 in O7 po Grahek 2018a, 283, 304, Sl. 28: L18 in L 17.

³⁸⁷ Grahek 2018a, 281–282, 303, Sl. 16: S1 in S6.

³⁸⁸ Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1984, T. 50D: 2; 237C: 4, 5.

³⁸⁹ Neobjavljeno, podatek Beatrice Žbona Trkman.

³⁹⁰ Grahek 2018, 286, op. 67; prim. Renzi 1981, 198.

³⁹¹ Svoljšak 1976, 68; Svoljšak, Pogačnik 2001, T. 1: 2; 5: 6; 13: 11.

³⁹² Gregnanin 2002, 174, Fig. 72: 162.

³⁹³ Gl. npr. Teržan 1996; ead. 2004.

³⁹⁴ Gl. npr. Križ 2005, T. 15: 2; 19: 4 itd.

³⁹⁵ Žbona Trkman, Svoljšak 1981, kat. št. 18; Svoljšak, Dular 2016, T. 88: 6; 100: 17, 19; Grahek 2018a, 285, Sl. 17: M b.

³⁹⁶ Grahek 2018a, 285, op. 65.

³⁹⁷ Npr. v grobu 4 na grobišču Montebelluna – S. Maria in Colle (Manessi, Nascimbene 2003, 72–73) in izven kamnite skrinje groba 54 (*ibid.*, 128, T. 28: a, a1, a2, a39); Este (Chieco

³⁷² Prim. Črešnar 2010, T. 3: 6.

³⁷³ Prim. Svoljšak 1988–1989, T. 5: 1.

³⁷⁴ Bianchin Citton 1996, kat. št. 26, Fig. 8: 26.

³⁷⁵ Svoljšak 1988–1989, T. 3: 17–19, 7: 4–6, 8, 8: 1–5, 8.

³⁷⁶ Prim. Grahek 1918a, 291–291, Sl. 19.

³⁷⁷ Gl. tu poglavje o opredelitvi najdb s Pucarjevega roba.

³⁷⁸ Prim. Teržan, Trampuž 1973, 428; Dular 1982, 97, Sl. 7: 13, 14.

³⁷⁹ Gl. Grahek 2018a, 267.

³⁸⁰ Chieco Bianchi, Calzavara Capuis 1985, 102 ss, T. 52: 2; Ruta Serafini 1990, Fig. 73: 2.

³⁸¹ Prim. Svoljšak, Dular 2016, T. 55: 3, 7, 12; Grahek 2018a, 255.

³⁸² Prim. Pettarin 2006, T. 38: 648.

³⁸³ Prim. tipa Sk 6 in 7 pri Grahek 2018a, 271–273, Sl. 13.

darovani ženskemu božanstvu Reitia in se jih povezuje z umetnostjo tkanja in posredno tudi pisanja.³⁹⁸

Latenskodobna keramika

Keramika iz latenske dobe ali izdelana v latenski tradiciji je na Mostu na Soči in v Posočju nasploh zelo slabo prepoznana.³⁹⁹ Lonček iz plasti SE 3 na Repelcu, okrašen s horizontalnim in vertikalnim metličanjem (*t. 60: 18*), bi lahko pripisali latenski maniri, čeprav nima odebeljenega ustja, kar je značilnost lončkov iz časa LT C2 ali LT D1.⁴⁰⁰ Po fakturi in okrasu bi v pozno latensko obdobje lahko sodili prostoročno izdelan lonček in z na vretenu dodelanim ustjem (*t. 39: 15*), iz gline s primešanim grafitom in okrašen z vertikalnimi kaneliranimi vrezi,⁴⁰¹ nadalje odlomek grafitne keramike z vrezano valovnico in žigosanim krožcem (*t. 39: 17*)⁴⁰² in košček črne keramike, okrašen z žlebljenjem (*t. 39: 16*),⁴⁰³ vsi pa so bili najdeni v žganinski jami.

Rimskodobna keramika

Keramika s črnim premazom, kot je nekaj odlomkov iz plasti SE 3 na Repelcu (*t. 61: 1–3*), je v Posočju za zdaj znana le iz Kobarida in z Mosta na Soči.⁴⁰⁴ Za območje Furlanije, tržaškega in koprškega zaledja, Notranjske in osrednje Slovenije je značilna keramika s črnim premazom severnoitalske proizvodnje, v severni Italiji je bila razširjena predvsem v 2. in 1. stol. pr. n. št.⁴⁰⁵ Na Repelcu odkriti odlomki pripadajo povsem razlomljenim krožnikom padanske produkcije (*t. 61: 1–3*), ki po obliki ustrezajo plitvi in oglati obliki Lamboglia 5/7 ali Morel 2284.⁴⁰⁶ Ta je na osnovi primerjav datirana na konec 1. stol. pr. n. št. oz. v stopnjo LT D2.⁴⁰⁷

V lončku tankih sten s kroglasto oblikovanim ostenjem (*t. 61: 7*) lahko prepoznamo obliko LI po Marabinjevi, značilno za prvo polovico 1. stoletja z začetki

v poznoavgustejskem času.⁴⁰⁸ Na lončarskem vretenu izdelana skodelica tankih sten iz gline s primešano sljudo in kremenčevim peskom (*t. 61: 6*) se prav tako uvršča med oblike posodja, ki so bile v rabi v 1. stoletju – v avgustejskem, tiberijskem in flavijskem obdobju,⁴⁰⁹ najbližje primerjave pa ima na Reki pri Cerknem, v Vipavi, na Socerbu in v Gurini.⁴¹⁰

Oljenko z žigom *Sexti* (*t. 31A: 1*) iz skeletnega groba R 43 na Repelcu lahko na osnovi bronastega asa Lucija Vera, ki je ležal na njej, opredelimo v tretjo četrtino 2. stoletja.⁴¹¹ Pripada vrsti Loeschcke X, značilni za 1. in 2. stoletje, žig *Sexti* pa se pojavlja le na tej vrsti oljenk.⁴¹² K pečatnim oljenkam vrste Loeschcke X pripadata tudi primerka iz plasti SE 3 (*t. 61: 8, 9*).

V plasti SE 3 na Repelcu je bilo odkritih kar nekaj odlomkov amfor (*t. 61: 10–15; 62: 1*). Odkriti so bili odlomki ostenja amfore tipa Lamboglia 2 ali Dressel 6A (*sl. 57*). Slednje so bile razširjene od konca 1. stol. pr. n. št. do sredine 1. stol. n. št. in so služile za prevoz vina, izdelovali pa so jih na italijanski obali Jadranskega morja.⁴¹³ Ročaj okroglega preseka in odlomka noge (*t. 61: 12–14*) pripada manjši različici severnoitalskih amfor, ki so oblikovno podobne amforam za olje vrste Dressel 6B in so značilne za konec 1. stoletja, predvsem pa 2. in začetek 3. stoletja.⁴¹⁴ Prstanasto dno (*t. 61: 11*) pripada amfori z ravnim dnom vrste Forlimpopoli, ki so služile za transport vina, izdelovali so jih v emilijskih centrih Forlimpopoli (*Forum Pupili*), S. Arcangelo, Sant'Ermete, Riccione in Rimini v 2. do začetka 3. stoletja, v uporabi so bile predvsem na jadranskem priobalnem pasu, znane so tudi v zaledju.⁴¹⁵ V lokalnih delavnicah pa so izdelovali njihove imitacije v 3. stoletju, verjetno tja do začetka 4. stoletja.⁴¹⁶ Tanek, plitvo narebren odlomek ostenja z značilno rjavo sljudnato površino (*t. 61: 10*) je verjetno pripadal malim amforam vrste MRA 3 ali LRA 3 maloazijskega izvora. Ker ustje in ročaj na primerku z Repelca nista ohranjena, ni mogoče ugotoviti, ali gre za starejšo ali mlajšo različico, temveč ga lahko le okvirno opredelimo v široko obdobje med 1. in 6. stoletjem, saj

Bianchi, Calzavara Capuis 1985, T. 18 itd.) ter npr. Este – jugovzhodno svetišče (Dämmer 2002, 269, Fig. 113: 77).

³⁹⁸ Gambacurta 2017, 211–226.

³⁹⁹ Grahek 2018a, 288–289.

⁴⁰⁰ Prim. Gurina (Jablonka 2001, 58, T. 13: 11); Stična (Grahek 2016, Sl. 78: 9, 29).

⁴⁰¹ Prim. Grahek 2016, Sl. 58: O 15.

⁴⁰² Prim. za žigosanje krožcev na latenskodobni keramiki (Grahek 2016, 210–212, Sl. 61: karta razprostranjenosti).

⁴⁰³ Prim. Šmatevž (Tica, Djurić 2007, kat. št. 438).

⁴⁰⁴ Kobarid (Horvat 1997, 124, sl. 49), Most na Soči (Svoljšak, Dular 2016, T. 58: 1; Grahek 2018, 290).

⁴⁰⁵ Prim. Maselli Scotti 1988, 268; Horvat, Bavdek 2009, 57–58.

⁴⁰⁶ Lamboglia 1952; Morel 1981.

⁴⁰⁷ Prim. Božič 2008, 144.

⁴⁰⁸ Marabini 1973, 154; prim. Seveglano (Zuccolo 1985, 38, Tav. III: 1), Istra (Starac 1997, 189, T. 26: 4).

⁴⁰⁹ Zampori Vanoni 1987: na grobišču Nave so gr. 6, 26 in 35 opredeljeni v tiberijski čas, gr. 59 pa v avgustejski.

⁴¹⁰ Reka pri Cerknem (Guštin 1991, T. 29: 4), Vipava (Tratnik 2014, 278), Socerb (Casari 2002, 100, Fig. 7–10), Gurina (Jablonka 2001, T. 52: 15).

⁴¹¹ Mlinar 2005, 334, Fig. 8.

⁴¹² Najdišča: Novo mesto – Beletov vrt (Knez 1992, T. 31: 11), Ptuj (Kujundžić 1982, T. 24: 15), Ljubljana (Petru 1972, 63, T. XLIII: 12), Akvinkum (Topál 1993, T. 15: 9, 15–16), Carnuntum (Alram-Stern 1989, 79), Akvileja, Sisak, Vinkovci in Prečac pri Donjem selu (Vikić-Belančić 1976).

⁴¹³ Prim. Bezeczky 1998, 228–230.

⁴¹⁴ Prim. Bezeczky 1997, 147–178; Tassaux, Matjašič, Kovačić 2001, 97–125.

⁴¹⁵ Belotti 2004, 58–59.

⁴¹⁶ Vidrih Perko 2000, 434.

Sl. 57: Most na Soči – Repelc. Odlomek ostenja amfore vrste Lamboglia 2 ali Dressel 6A iz plasti SE 3.

Fig. 57: Most na Soči – Repelc. Body fragment of a Lamboglia 2 or Dressel 6A amphora from Layer SU 3.

Sl. 58: Most na Soči – Repelc. Odlomek ostenja amfore LRA 1 iz plasti SE 3.

Fig. 58: Most na Soči – Repelc. Body fragment of a LRA 1 amphora from Layer SU 3.

se najstarejši primerki MRA 3 pojavijo že v avgustejskem obdobju in 1. stoletju.⁴¹⁷ Vzhodnosredozemski vinski amfori vrste LRA 1 bi lahko pripadalo narebreno ostenje (sl. 58; t. 62: 1). V Sloveniji se zgodnje oblike teh amfor začnejo pojavljati že v prvi polovici 5. stol. (npr. Rodik, Školarice, Predloka, Križna gora),⁴¹⁸ konec 5. in v 6. stoletju pa sodijo med najbolj zastopane amfore na višinskih naselbinah.⁴¹⁹ Delavnice tovrstnih amfor so bile v zgodnjih razvojnih fazah na jugozahodni maloazijski obali, kasneje, v 6. in na začetku 7. stoletja, pa tudi na otokih Rodos in Ciper.⁴²⁰

V plasti SE 3 sta bila odkrita dvoročajni vrč in ustje s trakastima ročajema druge take posode (t. 62: 2, 3). Podoben dvoročajni vrč je bil najden tudi v naselbini na Mostu na Soči, prav tako so znani z nekaterih drugih posoških najdišč in z območja osrednje Slovenije in predstavljajo italški import v zgodnjecesarškem obdobju.⁴²¹ V

Adrii jih zasledimo v grobovih iz avgustejsko-tiberijskega obdobja,⁴²² na najdišču Cosa ob Tirenskem morju pa se podobne oblike z bolj kroglastim ostenjem pojavljajo že v grobovih od druge polovice 2. do sredine 1. stol. pr. n. št.⁴²³ Tudi v žganinski jami najdena odlomka ustja in dna (t. 40: 3, 12) verjetno pripadata dvoročajnemu vrču, sorodnemu najdbam iz Gurine, Sermina in Socerba iz zadnje četrtine 1. stol. pr. n. št.⁴²⁴ K dvoročajnemu vrču bi prav tako lahko pripisali odlomek narebrenega ostenja iz plasti SE 3 (t. 63: 13) glede na analogije z grobišča Beletov vrt v Novem mestu, kjer se pojavljajo v 1. stoletju.⁴²⁵

Poleg dvoročajnih vrčev je bilo na Repelcu najdenih še nekaj odlomkov ustij z ročajem in prstanasta dna, ki pripadajo enoročajnim vrčem (t. 40: 11; 42B: 6; 63: 9, 11, 12; 64: 2–6). Podobno fakturo kot zgodnjecesarška keramika s severnojadranskega območja ima vrč s prstanastim dnom in sivo površino iz žganinske jame (t. 42B: 6). Najboljšo primerjavo za odlomek ozkega ustja in ročaja (t. 63: 12) pa najdemo v Emoni, v grobu 917, ki je z novcem Antonina Pija datiran v sredino 2. stoletja.⁴²⁶

⁴¹⁷ Martin-Kilcher 1994, 440–441.

⁴¹⁸ Žerjal, Vidrih Perko 2017, 260; Modrijan 2014, 55, Sl. 4: 6.

⁴¹⁹ Prim. Modrijan 2011, 150; ead. 2014, 55.

⁴²⁰ Pieri 2005, 80; Reynolds 2005, 565.

⁴²¹ Most na Soči (Svoljšak, Dular 2016, T. 97: 6; prim. še Grahek 2018a, 289), Idrija pri Bači in Reka pri Cerknem (Guštin 1991, T. 13: 2; 21: 6; 32: 1), Suhadole pri Kamniku (Horvat 2006b, 16), Novo mesto – Beletov vrt (Knez 1992, T. 24: 2; 33: 4).

⁴²² Mangani 1982, 38–39, Fig. 27: 4; 42: 6.

⁴²³ Dyson 1976, 79, Fig. 25: V-D82 in 83; Zuccolo 1983, 23, Fig. 8.

⁴²⁴ Gurina (Jablonka 2001, T. 59: 3, 8), Sermin (Horvat 1997, T. 10: 13, 55: 12), Socerb (Casari 2002, 113, Fig. 43).

⁴²⁵ Knez 1992, T. 12: 2; 15: 9; 25: 10.

⁴²⁶ Petru 1972, T. 68: 10.

Pekaču z zaobljeno steno in utorom za pokrov lahko pripišemo odlomke iz žganinske jame (t. 40: 17). Gre za dolgoživo sredozemsko obliko *Albintimilium 115/116*, razširjeno v času od 2. stol. pr. n. št. in avgustej-skim obdobjem,⁴²⁷ z bližnjimi primerjavami v naselbini na Mostu na Soči, v Pozzuolu, Sevegljanu, na Gurini, Štalenski gori/Magdalensbergu, v Serminu, na Mandrgi pri Razdrtem, Vrhniku in v Ljubljani.⁴²⁸ Iz enake gline s pustili (sljuda, apnenec, pesek) in sočasne izdelave kot pekač je pokrov s prstanastim držajem in nekoliko izvihanim robom ustja (t. 40: 16), kakršni so znani tudi z Vrhnike in Mandrgi pri Razdrtem.⁴²⁹

V žganinski jami (t. 41: 2–10) in plasti SE 3 (t. 64: 10–17) je bilo veliko odlomkov loncev vrste Auerberg.⁴³⁰ Večina jih je bila izdelanih na lončarskem vretenu, le dva sta prostoročne izdelave (t. 41: 2; 64: 17), razlike so opazne tudi v obliki, velikosti in fakturi. Gre za obliko posodja, ki se je razvila iz poznolatske tradicije in je bila razširjena na prostranem območju med Bavarsko, Slovenijo in severno Italijo od avgustejskega časa do prve četrtine 2. stoletja.⁴³¹ Nekateri odlomki ustij z Repelca imajo obliko, značilno za tiberijanski čas (t. 41: 6; 64: 14, 17), s primerjavami na eponimnem najdišču Auerberg in v Kemptnu.⁴³² Med poavgustejske oblike lahko uvrstimo še nekatere druge primerke (t. 41: 5, 6, 8, 9), dva odlomka pa sta lokalne izdelave (t. 64: 10, 15), eden od njiju je po oblikovanosti ustja in fakturi s primesmi peska (t. 64: 15) soroden primerkom iz Furlanske nižine.⁴³³

V celoti ohranjen lonec iz plasti SE 3 (t. 65: 3), dodelan na lončarskem vretenu in okrašen z metličanjem, kaže v načinu izdelave in okrasu prazgodovinsko tradicijo, ki se je obdržala še vse 1. stoletje, v južni Panoniji pa tja do sredine 2. stoletja.⁴³⁴ Za odlomek lonca iz žganinske jame (t. 40: 4) najdemo primerjavo na najdi-

šču Montereale Valcellina v oblikovno sorodnem loncu iz časa romanizacije,⁴³⁵ medtem ko ima lonec z izvihanim ustjem in metličasto okrašenim ostenjem iz plasti SE 3 (t. 65: 2, 4) primerjavo v žarnem grobu 3D z grobišča na Laurinovi ulici v Vipavi, datiranem v sredino 2. stoletja.⁴³⁶

Krašenje posod s kaneliranjem na notranji in zunanji strani, kot sta odlomka iz žganinske jame in plasti SE 3 na Repelcu (t. 40: 18; 69: 1), je bilo zelo razširjeno.⁴³⁷ Odlomke loncev z odebeljenim ustjem trikotne oblike (t. 66: 6–7) lahko glede na primerljive najdbe z grobišča na desnem bregu Idrijce na Mostu na Soči, Gurine in Cosseana opredelimo na konec 1. ali v 2. stoletje.⁴³⁸ Za odlomek na lončarskem vretenu izdelanega lonca z vzporedno potekajočimi vrezanimi kanelurami na vratu in izvihanim ustjem (t. 41: 1) najdemo primerjave v kontekstih iz 1. in 2. stoletja v jugovzhodnoalpskem prostoru.⁴³⁹ Z večkratno valovnico in vodoravnimi kanelurami okrašen lonec – žara iz groba R 1 (t. 16: 4) – pa lahko na podlagi radiokarbonske datacije kosti iz žare opredelimo na prehod iz 2. v 3. stoletje.⁴⁴⁰

Lonček iz žganega groba R 36, okrašen z glavničanjem po celotni površini (t. 28B: 1), je po obliki primerljiv z loncem iz groba 23 z grobišča Križišče pri Spodnjih Škofijah, datiranim na konec 2. ali 3. stoletja.⁴⁴¹ Odlomki ustij iz plasti SE 3 (t. 67: 8–10), izdelani na lončarskem vretenu, imajo najbližje primerjave na Tonovcovem gradu pri Kobaridu, kjer so uvrščeni v tip 5, značilen za 6. stoletje, znani pa so tudi z drugih poznoantičnih višinskih postojank v Sloveniji.⁴⁴²

⁴²⁷ Olcese 1996, 428–429, Sl. 7.

⁴²⁸ Prim. Most na Soči (Svoljšak, Dular 2016, T. 9: 12), Pozzuolo (Donat, Floreano, Merlatti 2002, Fig. 2: 5), Sevegljano (Zuccolo 1985, Tav. IV: 2 s pompejansko rdečim premazom), Gurina (Jablonka 2001, 98, Taf. 66: 1), Štalenska gora/Magdalensberg (Schindler-Kaudelka 1986, 281–282), Sermin (Horvat 1997, T. 9: 8), Mandrga pri Razdrtem (Horvat, Bavdek 2009, 76–77, T. 6: 2–3), Vrhnika (Horvat 1990, T. 15: 9; 19: 4–6), Ljubljana (Vičič 1994, 29).

⁴²⁹ Horvat 1990, 122; Horvat, Bavdek 2009, 77, T. 6: 5; 29: 10.

⁴³⁰ Na Mostu na Soči jih zasledimo tudi v naselbini (Grahek 2018a, 288–289).

⁴³¹ Donat, Maggi (ur.) 2007, 151–157, Fig. 5.

⁴³² Prim. Flügel, Schindler-Kaudelka 1995, 72. Lonci s trikotno oblikovanim ustjem so recijski, podaljšane oblike iz poznoavgustejskega in tiberijanskega časa pa so znane le v Noriku (Flügel, Schindler-Kaudelka 1995, 79).

⁴³³ Donat, Maggi (ur.) 2007.

⁴³⁴ Prim. Rodik, gr. 6 (Istenič 1987, 106, T. 10: 8); Emona, gr. 84 (z Avgustovim novcem) in gr. 490 (Petru 1972, T. 9: 22a; 33: 1); za južno Panonijo gl. Vikić-Belančić 1975, 25–53.

⁴³⁵ Donat 1997, Fig. 13: 16.

⁴³⁶ Tratnik 2014, 279, T. 3: 14.

⁴³⁷ Prim. Socerb, datacija 1. stoletje (Cesari 2002, 116, kat. št. 50).

⁴³⁸ Most na Soči (Žbona Trkman, Svoljšak 1981, kat. št. 40); Gurina (Jablonka 2001, T. 21: 11); Cosseano (Rupel 1988, 107, T. 1: 1). Zelo podobna ustja so pogosta tudi na Tonovcovem gradu pri Kobaridu, kjer se pojavljajo predvsem v naselbinskih plasteh 6. stoletja (Modrijan 2011, 188–190, npr. T. 91: 6–10, 16–18).

⁴³⁹ Npr. Vipava (Tratnik 2014, 283, T. 6: 36); Pod jezerom nad Rodikom (Istenič 1987, T. 11: 4); Pristava pri Trebnjem (Slabe 1993, T. 5: 16; 9: 11); Sela pri Dobu (Horvat 2007, 67, kat. št. 22).

⁴⁴⁰ Analizo je izvedel Poznań Radiocarbon Laboratory. Datacija vzorca Poz-103117 je 1795 ± 30 BP oz. kalibrirano 95.4% probability: 132AD (74.2%) 262AD. Soroden je loncu z Gurine, ki pa ni datiran (Jablonka 2001, T. 22: 3).

⁴⁴¹ Novšak, Bekljanov Zidanšek, Žerjal 2019, 245, kat. št. 92.

⁴⁴² Tonovcov grad pri Kobaridu (Modrijan 2011, 190–191, T. 93: 8.11, 94, 94: 1–7); Gradec pri Praprotnem in Tinje (Ciglencečki 2000, Sl. 81: 6; T. 21: 4–7).

Zgodnjesrednjeveška keramika

V jami R 9 na Repelcu sta bila v celoti ohranjena lonček in lonec, okrašen z večkratno valovnico (*t. 34C: 1, 2*), in sta edini najdbi iz Posočja, ki bi ju lahko povezali s karantansko kulturno skupino.⁴⁴³ Podobno kombinacijo zasledimo v Boškini pri Pulju, kjer sta bila blizu drug drugega odkrita en večji in en manjši lonec iz zgodnjega srednjega veka.⁴⁴⁴ Sorodni primerki so znani z zgodnjesrednjeveških najdišč v osrednji in vzhodni Sloveniji,⁴⁴⁵ kjer so datirani v drugo polovico 7. stoletja.

ARHEOLOŠKA SLIKA
NAJDIŠČA REPELC

NASELBINSKA PLAST (SE 5)

Temnorjave do rdečerjave zaplate prežgane ilovnate hodne površine z ostanki glinastega hišnega ometa in dveh jam za stojke, lapornate plošče, položene na naravno geološko podlago, ter v plasti SE 5 razpršena prazgodovinska keramika so stavbne ostaline iz mlajše bronaste dobe (*Bronzo recente* po italijanski kronologiji oz. bronasta doba D po srednjeevropski) (*sl. 24 in 59*), kot je pokazala analiza sicer skromnih keramičnih najdb (*t. 15: 1–11*), medtem ko bronasti predmeti niso bili najdeni, niti železo. Odkritje poselitve na levem bregu Idrijce je presenetljivo in pomeni novost, saj so bili doslej znani le ostanki hiše iz tega časa na desnem bregu Idrijce,⁴⁴⁶ kar nakazuje, da sta bila takrat poseljena oba bregova, v kakšnem obsegu, pa še ni ugotovljeno. Glede na odkriti jami za stojke domnevamo, da je šlo za podobno gradnjo kot pri bronastodobni hiši na desnem bregu Idrijce, ki je bila branjena prav tako s stojkami in brez kamnitih temeljev.⁴⁴⁷

GROBOVI

Na območju opustele naselbine iz mlajše bronaste dobe na Repelcu, ki jo je v več kot pol tisočletja dolgem obdobju prekrila do 10 cm debela zemljena ilovnata plast (SE 4), so v 6. stol. pr. n. št. začeli pokopavati. Pokopi na levem bregu Idrijce se sicer začenejo že v 8. stol. pr. n. št., v stopnji Sv. Lucija Ia, kot so razkrila obsežna izkopava-

⁴⁴³ Knific 2004, 19–20.

⁴⁴⁴ Prim. Bekić 2016, 151–152, T. 5: 1, 2.

⁴⁴⁵ Mlinar 2002c, 111–112; Pleterski 2008, 33, Sl. 2: 3, 4; Bekić 2016, 145. Primerljiv okras večkratne valovnice ima posoda z Grofovskega pri Murski Soboti iz jame, datirane v drugo polovico 7. stoletja (Novšak 2002, 30, Sl. 9), pa tudi posoda iz žganega groba v Nitri, ki je datirana v isti čas (Fusek 1994, 44, Tab. 32: 1).

⁴⁴⁶ Prim. Svöljšak 1988–1989, 367–386.

⁴⁴⁷ Ibid. 371, Sl. 3, 4.

nja predvsem Marchesettija in Szombathyja.⁴⁴⁸ Grobovi na Repelcu pa ležijo na skrajnem severozahodnem robu tega velikega grobišča.

Videti je, da je bil na tem območju na najnižji idrijski terasi v plast SE 4 najprej vkopan kamnit suhi zid (*sl. 43, 44 – SE 87*), ki poteka v smeri S–J. Zgrajen je bil iz lapornatih kamnov in je starejši od mladohalštatskih grobov R 31 in R 32 na njegovem južnem koncu. Večje lapornate plošče, ki so ležale zahodno v višje ležeči plasti SE 3, so ruševinski ostanki zidu, nekatere od teh plošč so bile verjetno drugotno uporabljene za pokrivanje grobov. V čas organiziranja grobišča na tem prostoru sodi verjetno tudi okrogla kamnita struktura (SE 88), ki je prav tako vkopana v plast SE 4.

Med najstarejše pokope na raziskanem delu grobišča na Repelcu bi lahko uvrstili v apnenčasto skalno osnovo vkopan žarni grob R 52 s pitosom (*t. 34A*) v času stopnje Sv. Lucija Iib1 in grob R 31 (*t. 26D*) s fibulo Castellin Fisterre⁴⁴⁹ (*sl. 59 in 60*). V stopnjo Sv. Lucija Iib2 lahko opredelimo grobove R 10, 38 in 41 (*t. 18B–19A, 29A, 30B*). Med pridatki v teh grobovih nastopajo trakasta fibula z mrežastim okrasom na loku, samostrelna s ploščico na loku, certoška III. vrste, kačasta vrste Fraore, noga fibule z naprej gledajočo živalsko glavico na zaključku in trakast vzdolžno nažlebljen uhan. Tej ali naslednji časovni stopnji bi lahko pripisali še nekaj težje opredeljivih grobov, kot so R 33, 42 in 44 (*t. 27A, 30C, 31B*) z modro stekleno jagodo z belo valovnico, z drobnimi bronastimi gumbki in prstanom, pa tudi s trakastim uhanom z vzdolžnimi vrezi ob robovih. Grobovi stopnje Sv. Lucija Iib so bili v tlorisu in profilu dobro vidni, vkopani so bili globoko v ilovico (SE 4, 6), nekateri so segali do apnenčaste geološke osnove ali celo vanjo.

V najmlajšo stopnjo svetolucijske kulture, tj. Iic, uvrščamo izjemna grobova R 19 in R 22 (*t. 22C–23A, 23C*), v katerih so bile poleg sežganih človeških ostankov še nesežgane konjske kosti, ter grobove R 16, 23, 34, 47 in 48 (*t. 21B, 24B, 27B, 32B, 32C*) in verjetno R 50 z odlomkom neokrašenega trakastega uhana (*t. 33B*). V njih so bile pridane certoške fibule X. vrste, pasni okovi, okrasni gumbi za jermenje, rumene steklene jagode z modro-belimi očesci, odlomki steklene in bronastih posod. Nekateri od teh grobov zagotovo sodijo med najbogatejše na tem grobišču.

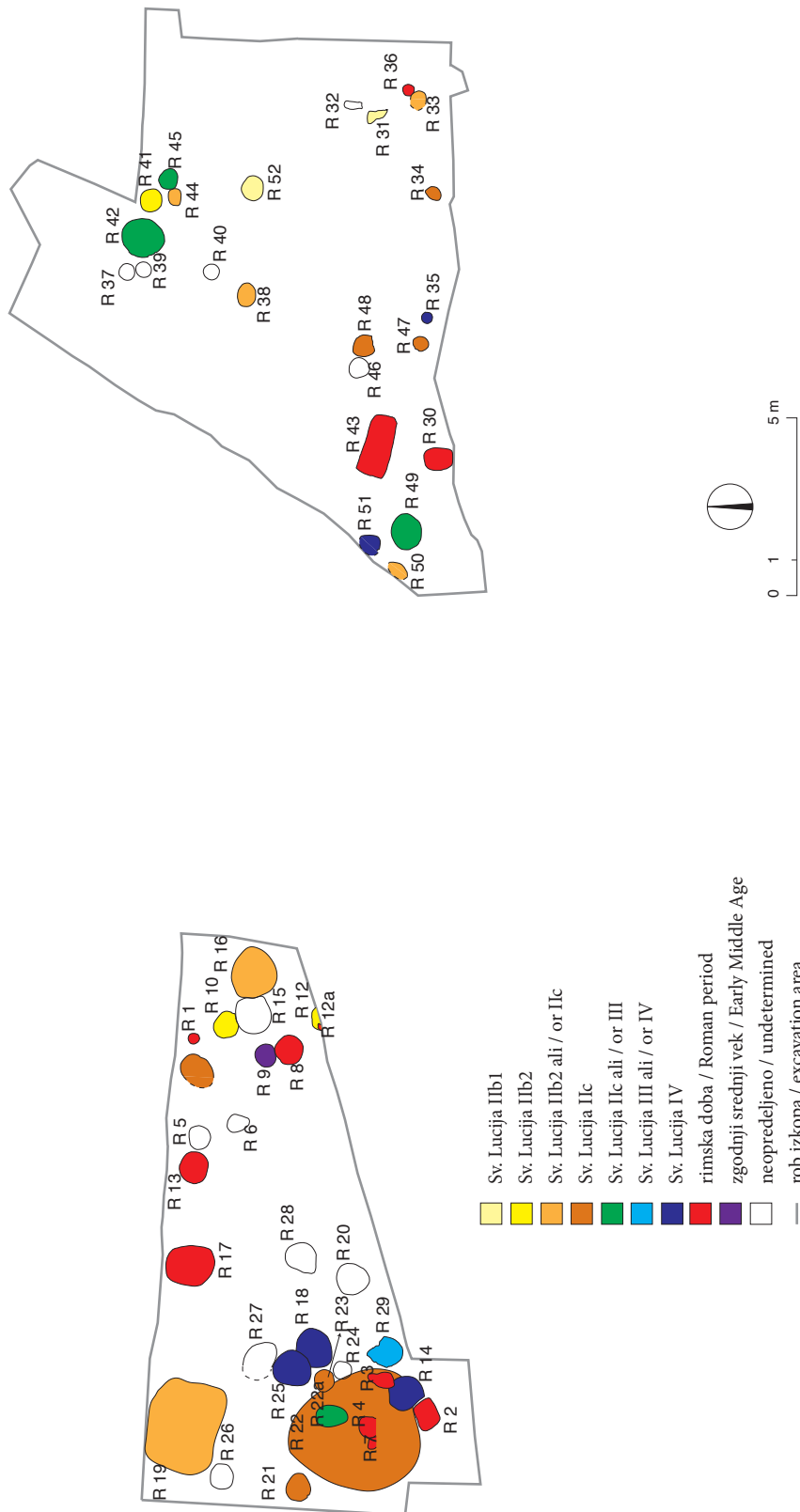
Na prehod iz starejše v mlajšo železno dobo, tj. na konec 4. in začetek 3. stol. pr. n. št., datiramo grob R 45 (*t. 31C*) z metličasto okrašeno keramiko⁴⁵⁰ in s certoško fibulo VII. vrste, verjetno različice e, ki je poslednja halštatska izvedba certoških fibul, obdrži pa se še v latenski dobi.⁴⁵¹ Ker je pridajanje lončenine v grobove v stopnji

⁴⁴⁸ Gl. Teržan, Trampuž 1973, 420; prim. Bergonzi et al. 1981, 91–284; Boiardi 1983, 164–187.

⁴⁴⁹ Prim. Nascimbene 2009, 110, Fig. 24, Tab. 9.

⁴⁵⁰ Lucija Grahek je keramiko iz tega groba opredelila kot halštatskodobno (Grahek 2018, 264, op. 32).

⁴⁵¹ Teržan 1976, 325, 371.

Sl. 59: Most na Soči - Repelc. Grobovi in jame po kronoloških fazah. M. = 1:200.

Fig. 59: Most na Soči - Repelc. Graves and pits according to chronological phases. Scale = 1:200.

Kronološke stopnje / Chronological Phases		Konteksti / Contexts
Bd / BA D	Bronasta doba / Bronze Age	naselbinska plast / habitation layer SE 5
Ha D	Sv. Lucija IIb1	gr. R 31, R 52
	Sv. Lucija IIb2	gr. R 10, R 41
	Sv. Lucija IIb2 ali / or IIc	gr. R 16, R 19, R 33, R 38, R 44, R 50
LT	Sv. Lucija IIc	gr. R 22, R 23, R 34, R 47, R 48, jama / pit R 11, jama / pit R 21
	Sv. Lucija IIc ali / or III	gr. 42, R 45, R 49, jama / pit R 22A
	Sv. Lucija III ali / or IV	jama / pit R 29
	Sv. Lucija IV	gr. R 14, R 18, R 25, R 35, R 51
Rimska doba / Roman period		gr. R 1, R 2, R 3, R 4, R 7, R 8, R 12A (?), R 13 (?), R 17, R 30, R 36 (?), R 43
Zgodnji srednji vek / Early Middle Age		jama / pit R 9

Sl. 60: Most na Soči – Repelc. Grobovi in jame po kronoloških fazah.

Fig. 60: Most na Soči – Repelc. Graves and pits according to chronological phases.

Sv. Lucija IIc v Posočju redkost, predvidevamo, da bi grob R 45 lahko bil mlajši. Na prehod iz 4. v 3. stol. pr. n. št., tj. v stopnjo Sv. Lucija III, sodi glede na radio-karbonsko datacijo kosti grob R 49 (*t.* 33A) z netipičnim obeskom kot edinim pridatkom.

Pokopi iz srednjelatenskega obdobja na Repelcu niso zanesljivo ugotovljeni (*sl.* 59 in 60). Zasedimo jih šele v poznolatskem obdobju LT D1, kot dokazuje grob R 14 (*t.* 20–21A) z nakitom iz spletene žice in uhani vrste Repelc ter lokalno izdelanim poljedelskim orodjem. Vse to so značilnosti idrijske kulturne skupine, ki je v mlajši železni dobi v Posočju nasledila svetolucijsko.⁴⁵² Ostanki orožja (ščitnih grb, mečev, nožnic, suličnih osti, suličnih kopit), značilnega za stopnjo LT D1, so bili odkriti v grobovih R 18, 35 in 51 (*t.* 22B, 27C–28A, 33C), v bojevnem grobu R 25 (*t.* 24C, 25) pa je bila še mahaira.⁴⁵³

Žgani grobovi R 1, 2, 3, 4, 7, 8, 12 A(?), 13(?), 17, 30 (*t.* 15B–16A, 16B, 17A, 17B, 17D, 18A, 19C, 22A, 26C) kažejo, da se je pokopavanje na železnodobnem grobišču na Repelcu nadaljevalo še v rimski dobi, verjetno že od vladavine Tiberija,⁴⁵⁴ čeprav so prebivalci Mosta na Soči že v drugi polovici 1. stol. pr. n. št. začeli pokopavati na novem grobišču na desnem bregu Idrije ob jugovzhodnem robu rimskega naselja.⁴⁵⁵ Rimskodobni grobovi na Repelcu s sicer zelo skromnimi pridatki kažejo na časovni razpon od začetka 1. stoletja (R 3) do konca 2. oz. začetka 3. stoletja (R 1). V njih so bili največkrat pridani žeblički, s katerimi so bila okovana

obuvala, med kronološko bolj indikativnimi pridatki pa sta figuralno okrašen ročaj patere in na lončarskem vretenu izdelan lonc z okrasom večkratne valovnice. Posebnost je skeletni grob R 43 s pridano oljenko in novcem (*t.* 31A), po katerem lahko ta pokop datiramo v tretjo četrtino 2. stoletja.

JAME

Na območju izkopa leta 2000 so bile med grobovi odkrite tudi jame z žganino, a brez kostnih ostankov, ki so bile vkopane v plasti SE 4 ali SE 6. Kljub odsotnosti sežganih kostnih ostankov pa najdbe nakita skupaj s keramiko ter kamnite plošče, ki so jih prekrivale, kažejo, da bi lahko šlo za grobove, s katerimi so primerljive tudi po velikosti.

Jamo R 21 (*t.* 35D) lahko datiramo v stopnjo Sv. Lucija IIc po obročku, okrašenem s snopi vrezov, in odlomku rumene steklene jagode z modro-belimi očesci, kakršne so med pridatki grobov R 16 in 19. V jami R 11 najden odlomek noge certoške fibule verjetno pripada različici VIIIf, ki se pojavi v stopnji Sv. Lucija IIc in je v uporabi še v latenski dobi,⁴⁵⁶ zraven je bil najden še košček ustja lončene posode. Odlomek lonca z odebeljenim ustjem iz jame R 22A (*t.* 35E) kaže, da je bil izdelan na lončarskem vretenu, zraven je bila še fibula s prečno narezanim lokom, ki je verjetno zgodnje- oz. srednjelatenski import iz centralnih Alp. Edina najdba iz velike jame R 29 (*t.* 36A), prekrute s kamni, je odlomek fibule s tulastim nastavkom, kar je posoška lokalna posebnost in kakršnega ima tudi fibula srednjelatenske sheme iz

⁴⁵² Guštin 1991; Božič 1999b.

⁴⁵³ Gaspari, Mlinar 2005, 182–183.

⁴⁵⁴ Prim. Marchesetti 1893, 321; Mlinar 2017, 37–45.

⁴⁵⁵ Svolsjak, Žbona Trkman 1985, 87–88; Maggi, Žbona Trkman 2007, 68.

⁴⁵⁶ Teržan 1976, 371.

groba R 14, ki je datiran v poznolatensko obdobje. Manj povedni sta najdbi igle z zavojem na enem koncu iz jame R 27 (t. 35G) in odlomek bronastega predmeta z luknjico iz jame R 15 (t. 35B). Odebeljeno ustje lonca iz jame R 5 (t. 34B) je oblikovno in po fakturi bronastodobno⁴⁵⁷ in sodi v sklop najdb iz bronastodobne naselbinske plasti SE 5 (t. 15: 1–11). Kljub temu pa lahko jama R 5, vkopano na območju naselbinske plasti SE 5, obravnavamo v kontekstu grobnih jam. V jami R 24 najdb ni bilo.

Povsem iz drugega časa sta lonček in z večkratno valovnico okrašen lonc iz jame R 9 (t. 34C), ki ju lahko datiramo v čas druge polovice 7. stoletja, kulturno pa se navezuje na karantansko skupino.⁴⁵⁸

SEŽIGALIŠČE (*USTRINUM*) IN/ALI ŽGALNODARITVENO MESTO

Posebno mesto v obravnavi zasluži žganinska jama (SE 101, 102), ki je v raziskanem delu obsegala okoli 12 m², v njej so bile ob veliki količini oglja, večjih in majhnih ožganih kamnov, drobcih sežganih človeških kosti in delcih živalskih (večinoma) nežganih kosti tudi najdbe iz mladohalštatskega, poznolatenskega in zgodnjemerimskega obdobja.

Med najstarejše najdbe iz te jame spadajo odlomek dolgonožne fibule (t. 36B: 1), trakast vzdolžno nažlebljen uhan (37: 9), prstana, okrašena s snopi prečnih vrezov in v kombinaciji z vtisnjenimi krožci s piko (t. 37: 3, 7), kalotasti gumbi (t. 37: 14–20) in modra steklena jagoda z bradavičastimi izrastki (t. 39: 5), ki govorijo za čas Sv. Lucija IIa–IIb. Malce mlajša sta predrt trikotni obesek (t. 37: 13) in certoška fibula vrste VIIb (t. 36B: 3), značilna za čas Sv. Lucija IIb–IIc. Konec halštatske ali začetek latenske dobe nakazujejo certoška fibula vrste X (t. 36B: 6, 7), rumene steklene jagode z modro-belimi očesci (t. 39: 6–9) ter morda nekateri drobcji močno prežgane keramike z metličastim okrasom. Iz mlajše halštatske dobe je zagotovo tudi brezobličien kos svinca, spojen z odlomkom lončenega pitosa (t. 39: 1).

O uporabi tega prostora v mlajši železni dobi pričajo fibula vrste Almgren 65 (t. 36B: 12), odlomki iz srebrnih in bronastih žic spletenih ovratnic (t. 37: 4–6) ter kosi železnega orožja, kot so del razlomljenega dvoreznega meča (t. 38: 1), koničnik nožnice (t. 38: 2), kosi ščitnih grb (t. 37: 31, 32) in držaj za ščit (t. 37: 33). Vse te najdbe sodijo v poznolatensko obdobje oz. LT D1, medtem ko tipičnih srednjelatenskih elementov ni.

Čas romanizacije oz. rimsko dobo odseva italško keramično kuhinjsko posodje, kot sta krožnik in pokrov (t. 40: 16, 17) iz poznorepublikanskega ali zgodnjavgustejskega obdobja ter odlomki verjetno dvoročajnega vrča (t. 40: 3, 12) iz zgodnjecesarskega

obdobja, poleg tega je tudi nekaj odlomkov steklenih posod (t. 39: 3, 4). Več je loncev vrste Auerberg (t. 41: 2–10), ki so značilna oblika posodja zgodnjecesarskega obdobja. Od kovinskih predmetov so zastopani železni žbljički od obuval (t. 38: 13–29) in spojke (t. 38: 8, 10–12), bronasta spona s trikotnim perforiranim okovom, ki pripada *cingulu* (t. 37: 12), fibula vrste Almgren 236c (t. 36B: 13) iz avgustejskega obdobja in ploščata okrogla fibula na šarnir (t. 36B: 14) iz sredine 1. stoletja, ki je najmlajša najdba v tej jami.

Vse te najdbe nakazujejo enak časovni razpon kot grobovi (prim. sl. 59 in 60), kar pomeni, da se nastanek in uporaba žganinske jame časovno ujemata s pokopi na tem delu. Prav tako je spekter najdb iz te jame podoben kot v grobovih. Izjema so le keramične najdbe, ki so v grobovih redke, ter deli ingotov iz bronastih zlitin (t. 37: 21, 22, 24), železni žblji in spojke (t. 38: 4, 7–10) ter brusni kamen (t. 39: 2), ki jih med pridatki v grobovih ni.

Ob tem se poraja vprašanje razlage območja žganine, izkopenega leta 2002 na severnem robu grobišča. V prvih delnih objavah je bil ta prostor opredeljen kot ustrina (*ustrinum*), kjer so pokojne sežigali, preden so njihove ostanke prenesli v grobno jama.⁴⁵⁹ A lahko bi šlo tudi za obredni prostor, kjer so potekale pogrebne slovesnosti, ali žgalnodaritveno mesto, kajti po materialnih ostankih je težko razločevati mesto sežiganja umrlih od mesta, kjer so potekale žgalne daritve božanstvom.

O sežigališčih – ustrinah ali ostankih grmad na grobišču na levem bregu Idrije poročata tako Carlo Marchesetti⁴⁶⁰ kot Josef Szombathy.⁴⁶¹ Tudi na drugih posoških grobiščih poročajo viri o ustrinah, na primer na Koritnici⁴⁶² in v Kobaridu.⁴⁶³ Za ustrino bi lahko šlo tudi v primeru groba 32 z Idrije pri Bači glede na velik premer jame (okoli 2 m) in kronološko neenotno sestavo najdb.⁴⁶⁴ Prav tako se omenjajo na grobišču v Bitnjah v Bohinjskem kotu, ki je kulturno pripadal svetolucijski skupini.⁴⁶⁵ Carlo Marchesetti navaja za železnodobno

⁴⁵⁹ Prim. Mlinar 2005, 328.

⁴⁶⁰ Marchesetti 1893, 134. Opisane so kot večje črne lise, pomešane s prežgano zemljo ter bronastimi in keramičnimi odlomki.

⁴⁶¹ Szombathy omenja več sežigališč (*Verbrennungsstätten*). Po opisu sodeč se je nad grobom Sz 1055 in sosednjimi grobovi razprostirala prek 5 m široka in 25 cm debela plast žganine, pomešane s pepelom, ki je zelo verjetno ustrina (Teržan, Lo Schiavo, Trampuž Orel 1985, 394).

⁴⁶² Kos 1973, 848, op. 6: tam naj bi bila najdena tolikšna količina pepela, da so z njim pognojili cel travnik.

⁴⁶³ Gabrovec 1976, 46: v ustrini je bilo veliko oglja, črepinj, bronastih odlomkov ter ostankov nesežganih kosti goveda, drobnice in svinj.

⁴⁶⁴ Gl. Guštin 1991, 19, T. 24: 1–7 in še Gerbec, Mlinar 2018, 52.

⁴⁶⁵ Walter Schmid navaja osem ustrin, a vse zagotovo t niso bile, saj niso presegle velikosti grobnih jam, kar kaže prej na žgane grobove kot ustrine (Gabrovec 1974, 299–300).

⁴⁵⁷ Prim. Svolfšak 1988–1989, T. 4: 9.

⁴⁵⁸ Mlinar 2002a; 22, sl. 13; 2002c, 111–112; Pleterski 2008, 33.

grobišče, ki ga je raziskal na Mostu na Soči, da so za grmade, na katerih so sežigali umrle, uporabili različne drevesne vrste, največkrat les bukve, jelke, lipe, tu in tam hrasta, hruške, javorja in leske, posamično še jesena in oreha.⁴⁶⁶ Po njegovih opažanjih naj bi za sežig bogatejših posameznikov velikokrat izbrali les lipe.⁴⁶⁷ Marchesettijeve navedbe drevesnih vrst se z rezultati analize naključno izbranega vzorca lesnega oglja s sežigališča na Repelcu⁴⁶⁸ deloma ujemajo, deloma razhajajo. V žganinski jami na Repelcu je bilo največ primerkov oglja bukve, nato hrasta in javorja, jelke, jerebrike, gabra, jesena in bresta. Med analiziranim ogljem iz te jame ni zastopana lipa, medtem ko Marchesetti med lesom iz ustrin ne omenja bresta, tise ali črnega trna.

Po drugi strani kaže sežigališče na Repelcu mnoge podobnosti z žgalnodaritvenimi mesti na odprtem, ki jih je bilo v alpskem prostoru v zadnjih nekaj desetletjih raziskanih na desetine.⁴⁶⁹ Čeprav ima vsako svoje posebnosti, pa so si po poglavitnih značilnostih podobna. Navadno so umeščena v bližino naravnih fenomenov, kot so izviri, jezera, močvirja, soteske, skalni previsi. V obredih, ki so se na teh mestih izvajali, so običajno žrtvovane živali ali njihovi deli, darovani so bili tudi deli noše, orožja, votivne ploščice (z napisi ali brez), kipci božanstev, bronasto in keramično posodje in drugo.⁴⁷⁰

Najbližje tovrstno žgalnodaritveno mesto je znano iz železnodobne naselbine na Mostu na Soči na desnem bregu Idrije.⁴⁷¹ Med tem in sežigališčem na levem bregu na Repelcu so opazne podobnosti v več pogledih. Obe kulturni mesti sta bili v uporabi v mlajšem halštatskem obdobju in po poldrugem stoletju prekinitve znova v poznolatskem obdobju. V obeh primerih gre za enoviti strukturi žganine, v katerih stratifikacija ni bila razvidna. V obeh sestavlja večino mladohalštatskih bronastih najdb razkosan nakit, ki je bil izpostavljen ognju (fibule – predvsem certoške, bronasti gumbi, trakast uhan, obročki, obeski).⁴⁷² Primeljiva je tudi struktura živalskih ostankov, ki kaže na prevlado drobnice nad govedom in svinjo, pomenljiva pa je skoraj izključna zastopnost lobanjskih kosti in zob ter spodnjega dela okončin, ki pa niso ožgane.⁴⁷³ V nasprotju s sežigali-

ščem na Repelcu pa steklene jagode s kulturnega mesta v naselbini niso bile izpostavljene ognju.

Razlikujeta se tudi v tem, da je bilo eno umeščeno znotraj naselbine, drugo na rob grobišča. Razlika je prav tako opazna v sestavi poznolatskih najdb. Na Repelcu je ob ženskem nakitu (npr. pletene ovratnice) zastopano predvsem razlomljeno orožje in deli vojaških oprav,⁴⁷⁴ medtem ko se v predmetih iz žgalnodaritvenega mesta v naselbini zrcali predvsem ženska komponenta. Poleg tega se je tam obredje prenehalo izvajati po koncu latenske dobe, na Repelcu pa se je nadaljevalo še v rimski dobi.

Podoben spekter najdb, kot je zastopan na žgalnodaritvenem prostoru na Repelcu, lahko opazimo tudi na drugih kulturnih mestih v Posočju in soseščini.⁴⁷⁵ Na Gradiču nad Kobaridom je bilo odkrito železnodobno in rimsko svetišče, kjer so bile – tako kot na Repelcu – halštatske fibule večinoma močno fragmentirane, rimske pa cele ali skoraj v celoti ohranjene.⁴⁷⁶

Na Kovačevšah nad Lokavcem v Vipavski dolini je bila odkrita žganinska plast z najdbami iz mlajšega halštatskega, poznolatskega in rimskega obdobja.⁴⁷⁷ Tudi tam so iz mladohalštatskega obdobja zastopani predvsem deli ženske noše – razlomljene certoške fibule, prstani, obeski, obročast nakit, iz poznolatskega obdobja pa pletene ovratnice in razlomljeno orožje,⁴⁷⁸ tako kot na Repelcu. Tudi tam so boljše ohranjeni predmeti iz rimske dobe fibule, ob njih pa razbito posodje, predvsem vrči.⁴⁷⁹

Na domnevnem kulturnem mestu na Tonovcovem gradu zasledimo podoben spekter najdb iz mladohalštatskega in poznolatskega obdobja, kot je tisti iz žganinske jame na Repelcu. Tudi tam med najdbami iz latenske dobe prevladujejo deli orožja in vojaške opreme (deli razlomljenih nožnic meča, branika in železne pasne sponje).⁴⁸⁰

Podobna situacija se kaže v Bohinju pri cerkvi sv. Janeza Krstnika v Ribčevem Lazu, kjer je bila odkrita jama, zapolnjena z žganino in razpršenimi najdbami, predvsem delov nakita iz mladohalštatske dobe (bronast kroglast obesek, trikoten obesek iz dvojne bronaste pločevine), poznolatska fibula vrste Idrija pri Bači ter rimske fibule in 144 novcev iz 1. do konca 4. stoletja. Da gre za verjetno kulturni prostor, prav tako govori njegova lega v bližini jezera.⁴⁸¹

⁴⁷⁴ V ustrinah oz. sežigališčih umrlih najdb razlomljenih kosov orožja in oprav iz latenske dobe (mečev, nožnic in ščitov) ni pričakovati, ker so v Posočju v grobove orožje pridajali le zvito in ne razlomljeno.

⁴⁷⁵ Prim. Božič 2011, 260–269.

⁴⁷⁶ Osmuk 1998, 13; Božič 2011, 262, op. 7.

⁴⁷⁷ Svolfšak 1983, 5–32; Božič 2011, Sl. 6.21.

⁴⁷⁸ Orožje na Kovačevšah sestavljajo sulična ost in etruško-čansko-italski tip čelade (za čelado gl. Istenič 2018, 320).

⁴⁷⁹ Svolfšak 1983, T. 1–6; Božič 2011, 262–263.

⁴⁸⁰ Božič 2011, Sl. 6. 2.

⁴⁸¹ Josipovič, Gaspari, Mišek 2012, 389, 393.

⁴⁶⁶ Marchesetti 1893, 134; prim. še Rutar 1894, 3.

⁴⁶⁷ Marchesetti 1886, 112; 1893, 134.

⁴⁶⁸ Gl. Culiberg o arheobotaničnih analizah v tej publikaciji.

⁴⁶⁹ Zemmer-Plank, Sölder 2002.

⁴⁷⁰ Endrizzi, Degasper, Marzatico 2009, 263–265.

⁴⁷¹ Svolfšak, Dular 2016, T. 26, 27; Dular, Tecco Hvala 2018, 79–85; Laharnar 2018a, 224–234.

⁴⁷² Na kulturnem prostoru v naselju so bili najdeni tudi neobdelani obeski iz rdečih koral (amuleti), ki so bili izpostavljeni ognju (Svolfšak, Dular 2016, T. 26: 25–29; Laharnar 2018a, 224).

⁴⁷³ Toškan, Bartosiewicz 2018, 491, Tab. 11 (ožgana je bila samo ena kost). Analizo živalskih ostankov iz žganinske jame na Repelcu glej pri Toškani v tej publikaciji.

Primerjave za žgalnodaritveno mesto na Repelcu najdemo tudi v Nadiških dolinah in Karniji. Na hribu Monte Roba nad Špetrom/San Pietro al Natitone je bil odkrit ritualni zakop z zvitim latenskim orožjem in rimsko keramiko (med drugim lonci vrste Auerberg).⁴⁸² Na kulturnem mestu ob vznožju hriba Monte Sorantri pri Raveu v Karniji so bili, podobno kot na Repelcu, odloženi predmeti iz latenske dobe predvsem vojaškega značaja (zviti in razlomljeni meči, nožnice, deli ščitnih grb in sulična kopita) ter železni žeblički od obuval.⁴⁸³

Med bolj oddaljenimi primerjavami lahko navedemo na primer najdišče Capo di Ponte pri Brescii, kjer je bila odkrita debela žganinska plast z veliko količino razlomljenih in sežganih kovinskih predmetov, finega namiznega in daritvenega posodja (posode tankih sten in tera sigilata, krožniki, kozarci in vrči). Podobnosti z Repelcem so opazne tudi v obodnem zidu oz. kamniti strukturi ob sežigališču, v razlomljenih in sežganih predmetih ter v številnih najdbah rimskih železnih žebličkov za obuvala.⁴⁸⁴ To najdišče je interpretirano kot žgalnodaritveno mesto, ki so ga obiskovali vsaj od 3. oz. 2. stol. pr. n. št. do konca 4. ali 5. stoletja. Ob poskusu interpretacije pa so si raziskovalci zastavljali enaka vprašanja, ali je šlo za ustrino oz. sežigališče umrlih ali tudi za žgalnodaritveno mesto.⁴⁸⁵

Po legi pa je z žganinsko jamo na Repelcu primerljivo še precej bolj oddaljeno grobišče Pombia v Piemontu, kjer so na vzhodnem delu nekropole iz časa kulture Golasecca odkrili obsežno območje oglja z sežganimi kovinskimi predmeti in razlomljeno keramiko, ki so skupaj sestavljali več kot 70 cm debelo plast. Raziskovalci so jo interpretirali kot prostor čaščenja "heroiziranih" prednikov.⁴⁸⁶

Podobna razlaga je podana za žgalnodaritveno mesto Kundl, odkrito v notranjealpski dolini reke Inn, kjer so se v neposredni bližini grobišča ob pogrebih prav tako opravljale kultne prakse.⁴⁸⁷ Primerljiva je situacija na dobro raziskanem žgalnodaritvenem mestu na najdišču Rungger Egg, ki ga sestavljata dva grička, ločena z majhno dolino. V 20–30 cm debeli žganinski plasti okrogle oblike v tlorisu s premerom okoli 9 m je bila množica razlomljenih keramičnih, kovinskih, koščenin in steklenih predmetov, med njimi je veliko odlomkov certoških fibul, pa tudi steklene jagode, prstani, zapestnice in kosi bronastega posodja. Območje je bilo proti severu zamejeno z zidom. Gre za zelo kompleksno

najdišče, kjer so izvajali žrtvovanja živali in tudi ljudi ter darovali votivne predmete od 7. stol. pr. n. št. do avgustejske dobe.⁴⁸⁸

V Istri je denimo kulturni prostor ob grobišču znan iz časov pozne bronaste dobe (Ha B1–B3) v neposredni bližini prazgodovinske naselbine na Gradini nad Limskim kanalom. Raziskovalec Josip Mladin je tamkajšnjo ustrino označil tudi kot "prostor za kulte", kjer niso le sežigali pokojnih, temveč so na tem prostoru opravljali še različne druge rituale, med drugim zakol in žrtvovanja živali, in druge svečanosti, povezane z vsakdanjim življenjem.⁴⁸⁹

Da lahko sežigališče na Repelcu obravnavamo ne le kot *ustrinum*, temveč tudi kot žgalnodaritveno mesto, nakazujejo še drugi pokazatelji, kot so njegova lega nad kanjonskimi koriti reke Idrijce neposredno pred njenim izlivom v Sočo. Na tem mestu je potekala prazgodovinska in rimskodobna premostitev čez Idrijco, saj je bilo reko tu enostavneje prečkati kot na mestu današnjega mostu. Poleg tega predstavlja Repelc edinstveno situacijo na obrobju velike železnodobne nekropole na Mostu na Soči. Žgani grobovi iz mladohalštatskega obdobja, od katerih so bile v dva pridane še konjske kosti, ter poznolatenški in rimski žgani pokopi pa tudi rimskodobni skeletni grob in najstarejša slovanška (grobna?) najdba na območju zahodne Slovenije kažejo na posebno, sakralno funkcijo tega prostora. Z označevanjem tega "svetega" prostora so morda povezani pokončno postavljeni rečni prodniki ter okrogla kamnita konstrukcija (SE 88) iz lapornatih plošč in vodoravno položene apnenčaste plošče (žrtvenikom?), v kateri so bili najdeni poleg bronastega predrtega trikotnega obeska in peresovine fibule (*t. 42A: 1, 2*) še trije zobje drobnice.⁴⁹⁰ Lapornati suhozid (SE 87) pa je "sveti" prostor zamejeval na vzhodni strani.

PREMEŠANA KULTURNA PLAST (SE 3)

Struktura 15–65 cm debele plasti, ki je prekrivala grobove, jame in kamnite strukture na celotni površini izkopa leta 2000, na območju izkopa leta 2002 pa je segala proti vzhodu do kamnitega zidu (SE 87), je bila zelo neenotna. V zemlji, pomešani z ilovico in lapornatim drobirjem, so bile razmetane lapornate plošče, opazne so bile manjše koncentracije oglja z drobcami sežganih človeških kosti, v njej je bilo tudi veliko najrazličnejših najdb.

Najstarejše najdbe iz te plasti so iz mladohalštatskega obdobja (Sv. Lucija II), mednje spadajo odlomek verjetno čolničaste fibule s petimi rti na loku (*t. 42B: 4*), lok fibule, okrašen s kratkimi vrezi ob robovih

⁴⁸² Righi 2004, 9–23. Odlomki loncev vrste Auerberg so bili odkriti tudi na kulturnem mestu na Ravelniku pri Bovcu (Horvat 2018, 337, 342).

⁴⁸³ Righi 2001, sl. 7, 10–17, 19; Donat, Righi, Vitri 2007, 108–116; Božič 2011, 267–268.

⁴⁸⁴ Solano 2008, 182.

⁴⁸⁵ Ibid., 187.

⁴⁸⁶ Gambari 2001, 94–98.

⁴⁸⁷ Lang 1998, 19–20, Abb. 10; prim. Endrizzi, Degasperi, Marzatico 2009, 273.

⁴⁸⁸ Gleirscher, Nothdurfter, Schubert 2002, 213, T. 30: 9–31: 3.

⁴⁸⁹ Mladin 1969, 291, 292.

⁴⁹⁰ Gl. Toškan v tej publikaciji.

(*t. 42B: 5*), noga fibule z zaključkom v obliki naprej gledajoče ovnove glavice (*t. 42B: 1*), dolgonožna fibula z mrežastim okrasom na trakastem loku (*t. 42B: 6*), odlomek s samostrelno peresovino (*t. 42B: 3*), deli najmlajših certoških fibul, kot so različice X. vrste (*t. 42B: 12, 13, 18–19; 43: 1*) ter XII. vrste (*t. 42B: 9*) in morda različice VIII^f (*t. 42B: 10*), ki so bile v uporabi še v latenski dobi. Iz mladohalštatskega obdobja so tudi različno okrašeni trakasti uhani (*t. 45: 26–35*), narebrena zapestnica z rahlo presegajočima koncema (*t. 47: 5*) in trakaste zapestnice (*t. 46: 30–33; 47: 1, 2, 4*), prav tako prstani (*t. 46: 1, 2, 4–7, 24*) in različni obeski – votli kroglasti (*t. 47: 22–24*), košaričast (*t. 48: 1–4*), predrt trikotne oblike (*t. 48: 5*), deteljast (*t. 48: 6, 7*), v obliki roke (*t. 48: 8*), ter kalotasti gumbi (*t. 49: 9–18*). Med mladohalštatske najdbe spadajo še modra steklena jagoda v obliki ovnove glavice (*t. 71: 36*), rumene steklene jagode z modro-belimi očesci (*t. 70: 2–23; 71: 24–27*) in take z bradavičastimi izrastki (*t. 71: 12, 13*) ter odlomek posodice iz polihromnega stekla (*t. 70: 1*). Mednje lahko uvrstimo morda še jantarne najdbe (*t. 71: 41–46, 48, 50–56*) in ovratnico s ploščato razkovanimi uvitimi zaključki (*t. 47: 7*) ter pasni kalotast okov z zanko in vdetim obročkom (*t. 48: 9*). Tudi nekaj kosov orožja bi lahko bilo iz tega časa, kot npr. ost kopja (*t. 51: 2*), uhata sekira (*sl. 52; t. 50: 4*), sekiri z enostranskimi plavutmi (*t. 50: 5, 6*), a se je tako orožje/orodje uporabljalo še v latenskem času. Od halštatskodobnega posodja so zastopani deli bronastih in lončenih situl (*t. 48: 12, 15; 60: 1, 3*), lončenih pitosov (*t. 49: 27; 59: 1–3*), bikoničen lonec (*t. 59: 7*) in lončki ter skledi (*t. 60: 11, 12*). Zlasti kovinske in steklene najdbe izkazujejo značaj grobnih pridatkov, saj so v naselbinskih kontekstih redke, obratno pa velja za glinaste svitke (*t. 69: 26, 27*), predilno vretence (*t. 69: 29*) in motek (*t. 69: 30*). Redka najdba nasploh na območju jugovzhodnih Alp je ingot vrste *ramo secco* (*sl. 51; t. 49: 19*).

V tej plasti so bili številni tudi latenskodobni predmeti ali značilnih latenskih oblik, med njimi primerki fibul zgodnjelatenske sheme (*t. 43: 3, 4*), ulite živalske fibule (*t. 43: 5–8*) pa tudi fibule srednjelatenske sheme vrste Valična vas (*t. 43: 9*) in druge srednjelatenske oblike (*t. 43: 9; 44: 5, 8, 9*), ki se pojavljajo v pozno-latenskih kontekstih, kot npr. fibule vrste Idrija pri Bači (*t. 43: 10, 11; 44: 1*) ali vrste Kastav (*t. 44: 3, 4*). Nekaj je tudi železnih žičnatih fibul (*t. 44: 10–13*). S konca latenske dobe sta bronasta obročasta fibula vrste Posočje (*t. 44: 14*) in fibule vrste Alesia (*t. 45: 1–3*), ki kažejo na stike z rimsko Italijo tako kot nekatere oblike keramičnih loncev (*t. 60: 18; 64: 10–17; 65: 3*) ter odlomki italskih krožnikov (*t. 61: 1–3*). Od latenskodobnega obročastega nakita so zastopani bronast prstan z vzdolžnima žlebičema (*t. 46: 21*), zapestnica z razširitvijo v osrednjem delu (*t. 47: 6*) in odlomki pletenih ovratnic (*t. 47: 9–21*). Tudi številne rumene

steklene jagode z vstavljenimi enojnimi ali dvojnimi spiralnimi očesci modre ali modre in bele barve (*t. 70: 24–42; 71: 1–9*) so iz tega časa, prav tako obročasta železna pasna spona s kavljem (*t. 55: 8*). Veliko je še železnih odlomkov latenskega orožja, kot so deli dvoreznih mečev in nožnic ter železnih obročkov za pripenjanje meča (*t. 52: 5–8; 53: 1–12; 54: 1–10; 55: 1–6*), pa tudi ščitnih grb (*t. 55: 9–16; 56: 3–6*), suličnih osti in kopit (*t. 51: 1, 3, 5; 52: 3*). V ta čas je mogoče uvrstiti še del bronastega prijemala helenistično-etrusčanskega cedila (*sl. 50; t. 48: 24*) in bronasto skodelico (*t. 48: 11*).

Najdbe iz rimske dobe je mogoče prepoznati v odlomku močno profilirane fibule (*t. 45: 4*), enostavnih železnih prstanih (*t. 46: 26–28*), piramidalni konici piluma (*t. 52: 4*), nožu z rezilom S-oblike in enostranskimi plavutmi (*t. 56: 8*) in v značilni noriški obliki nožev z ukrivljenim rezilom, zankastim zaključkom in koščenim držajem (*t. 56: 9–11*) ter v žebličkih od obuval (*t. 58: 11–72*) in spojkah lesenih krst ali nosil (*t. 58: 2–10*). Poleg odlomka steklenice in prstanastega dna iz prozornega stekla (*t. 71: 39, 40*) so iz rimske dobe še odlomki čaše, skodelice in lončka tankih sten (*t. 61: 5, 6, 7*), dvoročajnih (*t. 62: 2, 3; 63: 13*) in enoročajnih vrčev (*t. 42B: 6; 63: 9, 11, 12; 64: 2–6*) ter loncev z odebeljenim ustjem trikotne oblike (*t. 66: 6–7*). Kar nekaj je odlomkov amfor, med njimi vrst MRA 3 ali LRA 3 ter malih Dressel 6B in Forlimpopoli (*t. 61: 10–15*). Najdeni so bili tudi odlomki pečatnih oljenk vrste Loeschcke X (*t. 61: 8, 9*), ki kažejo na čas od 2. stoletja naprej.

Najdbe iz časa med 3. in 6. stoletjem so najmlajše iz te plasti, mednje sodijo odlomek amfore LRA 1 (*t. 62: 1*) ter majhne jagode valjaste in poliedrične oblike iz zelenega stekla (*t. 71: 34, 35*), rdeča steklena jagodica (*t. 71: 32*) pa bi lahko bila celo iz 7. stoletja.

Ta plast kaže glede na heterogeno sestavo in raznovrstnost najdb, da je bilo območje v preteklosti v intenzivni rabi, posledica obdelovanja in izrabe tega prostora pa je bilo uničenje in poškodovanje grobov ter kulturnega mesta, tako si vsaj lahko razlagamo strukturo in značaj najdb iz te plasti. V njej je bil najden tudi beneški soldo (*t. 50: 3*), ki je bil v obtoku v 17. in 18. stoletju, ko se v zgodovinskih virih prvič omenja naselje na rtu med Sočo in Idrijo pod imeni *St. Maurus Pruck*, *Pons Sancti Mauri* ali samo *Pons* (Most).⁴⁹¹ Zgodovinski viri začetek bolj strnjene poznosrednjeveške ali zgodnjenovoveške poselitve tega prostora povezujejo z izgradnjo cerkve sv. Lucije ob koncu 16. stoletja.

VRHNJA PLAST (SE 1)

V zemljeno ilovnati koluvialni plasti SE 2, ki je prekrila plast SE 3, najdb ni bilo.

Najdbe iz vrhnje plasti SE 1 pa so novoveške. Nemška vojska je imela pred prebojem leta 1917 na

⁴⁹¹ Torkar 2017, 130.

Sl. 61: Most na Soči. Nemška vojska na Repelcu leta 1917.
Fig. 61: Most na Soči. German army in 1917 at Repelc.

Repelcu verjetno začasno šotorišče (*sl. 61*) in je za sabo pustila sledi v obliki količkov za šotore, odlomkov železnih nožev, čebil, žebļjev in žebļičkov. Na bližino krvavih bojišč soške fronte kažejo tudi odkriti svinčeni šrapneli in drobcji eksploziranih granat, med izkopavanjem leta 2000 smo naleteli celo na neeksplozirano

116 kg težko rušilno italijansko topovsko granato kalibra 210 mm. V začetek 20. stoletja prav tako datira plomba poštnega urada Cerkno na Primorskem (*Kirchheim / Küstenland*), recentne najdbe pa so bronaste škarje in medeninast odlomek z rastlinskim okrasom, ki je morda ostanek ostenja posode za kuhanje kave.